

Budgetoversigt 2

August 2006

Budgetoversigt 2
August 2006

I tabeller kan afrunding medføre,
at tallene ikke summer til totalen.

Publikationen kan bestilles eller afhentes hos:

Schultz Distribution
Herstedvang 4,
2620 Albertslund
Telefon 43 63 23 00
Fax: 43 63 19 69
E-mail: Schultz@schultz.dk
Hjemmeside: www.schultz.dk

Henvendelse om publikationen
kan i øvrigt ske til:

Finansministeriet
Udgiftspolitisk center
Christiansborg Slotsplads 1
1218 København K
Telefon 33 92 33 33

Omslag: BGRAPHIC
Foto: Bert Wiklund
Tryk: Schultz Grafisk
Oplag: 2.000
Pris: 75 kr. inkl. moms
ISBN: 87-7856-792-0

Elektronisk publikation:

Produktion: Schultz
ISBN: 87-7856-793-9

Publikationen kan hentes på
Finansministeriets hjemmeside:
www.fm.dk

Indholdsfortegnelse

1	Indledning	5
2	Særlige emner på FFL07	11
2.1	Forslaget til finanslov for 2007	12
2.2	Globaliseringspulje for forskning, uddannelse, innovation og iværksætteri Samt voksen- og efteruddannelse	13
2.3	Flere skal i arbejde	14
2.4	Sundhed	16
2.5	Svage grupper	17
2.6	Ældre	18
2.7	Børn	19
2.8	Aftaler om den kommunale økonomi for 2007	20
2.9	Kommunalreformen og finansieringsreform	22
2.10	Udviklingsbistand	27
2.11	Politi	28
2.12	Domstole	28
2.13	Investeringer i mere natur, et rent vandmiljø og fremme af miljøeffektiv teknologi	29
2.14	Sikre fødevarer mv	29
2.15	Statens overtagelse af amtslige opgaver	30
2.16	Kultur	31
2.17	Øvrige initiativer	32
2.18	Omkostningsreform i staten	33
	Appendiks. Forslag til statsligt forskningsbudget 2007 (Forskningens Finanslov) .	37
3	Statens finanser	43
3.1	Oversigt over statens finanser	44
3.2	Statens udgifter	46
3.3	Statens indtægter	51
3.4	Statens finansieringsbehov og gæld	58
4	Offentlige finanser og finanspolitikken	63
4.1	Offentlige finanser	64
4.2	Finanspolitikken aktivitetens virkning	76
4.3	Strukturel budgetsaldo	77
Bilag 1	Engangsforbedringer og ekstraordinære forhold, 1997-2007	81
Bilag 2	Offentlige finanser, 2005-2007	86

1. Indledning

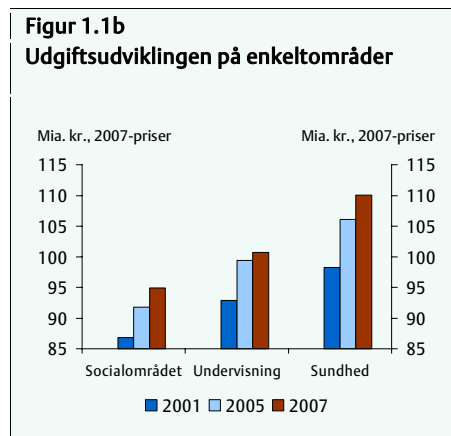
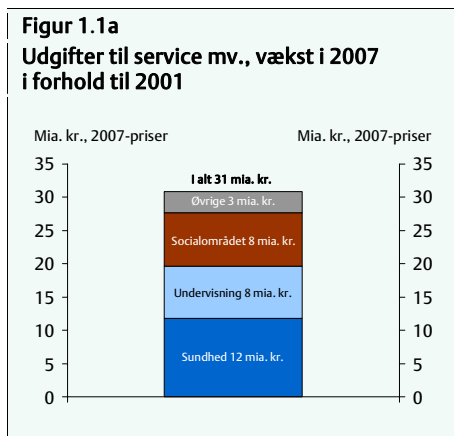
Finanslovsforslaget for 2007 og aftalerne om regionernes og kommunernes økonomi for 2007 fra juni viser i sammenhæng regeringens økonomiskpolitiske prioriteringer i 2007.

Finanslovsforslaget afspejler desuden aftalen om fremtidens velstand og velfærd og investeringer i fremtiden og aftalen om fremtidig indvandring fra juni 2006 og indeholder således blandt andet en globaliseringspulje til investeringer i fremtiden samt en række konkrete initiativer på arbejdsmarkedet. Forslaget indeholder desuden merbevillinger til udviklingsbistand og til naturprojekter og miljøindsatsen.

På velfærdsområderne fortsætter regeringen i 2007 gennemførelsen af initiativerne i regeringsgrundlaget blandt andet gennem målrettede forbedringer for børnefamilier, udsatte grupper og ældre, *jf. kapitel 2*. Indsatsen rækker videre end regeringsgrundlaget blandt andet med nye markante tilførsler til sundhedsområdet.

Samlet set foreslås der med finanslovsforslaget for 2007 og kommuneaftalerne for 2007 iværksat nye initiativer for ca. 8¾ mia. kr. i 2007, der finansieres af de forudsatte udgiftsrammer, satspuljen, omprioriteringer mv.

I 2007 vil der blive brugt i alt ca. 31 mia. kr. mere end i 2001 på den offentlige service, *jf. figur 1.1a*. Af den samlede vækst skønnes langt hovedparten – i alt ca. 28 mia. kr. – at vedrøre den borgernære service på sundhedsområdet, socialområdet og undervisningsområdet.

Anm.: Sundhed omfatter også forbrug til plejehjem, og undervisning omfatter også universiteternes forbrug til forskning.

Kilde: Danmarks Statistik (2002-2005), egne beregninger samt summariske skøn (2006-2007).

I 2007 vil der blive brugt ca. 12 mia. kr. mere på sundhed end i 2001 inkl. plejehjem. Tilsvarende ventes der anvendt knap 8 mia. kr. mere på social service (ældrepleje, daginstitutioner og udsatte grupper mv.), ligesom udgifterne til undervisning – herunder skoler, ungdomsuddannelser og universiteter mv. – skønnes øget med i alt godt 8 mia. kr. i forhold til 2001.

Med det markante løft siden 2001 har kommuner og amter kunnet forbedre og udbygge indsatsen på de centrale velfærdsområder, *jf. figur 1.1b*.

På baggrund af den aktuelle vurdering af dansk økonomi, *jf. Økonomisk Redegørelse*, august 2006, finanslovsforslaget og kommuneaftalerne for 2007 skønnes der fortsat store overskud på statens DAU-saldo og de samlede offentlige finanser i 2007, *jf. kapitel 3 og 4*.

Offentlige nøgletal i 2006 og 2007

På baggrund af finanslovsforslaget for 2007 skønnes overskuddet på DAU-saldoen til 60 mia. kr. i 2007.

Overskuddet på statens DAU-saldo i 2006 skønnes til ca. 76¼ mia. kr. mod et skøn på ca. 62½ mia. kr. i majvurderingen, *jf. tabel 1.1*. Opjusteringen af DAU-overskuddet på ca. 13¾ mia. kr. følger primært af et højere skøn for de statslige indtægter.

De store overskud i 2006 og 2007 skyldes betydelige merindtægter fra Nordsøaktiviteterne samt den gunstige konjunktursituation. Hertil kommer virkningen af den videreførte suspension af SP i 2006 og 2007, der indebærer en ekstraordinær midlertidig styrkelse af DAU-saldoen.

	2006		2007	
	Maj	August	Maj	August
DAU-saldo (mia. kr.)	62,4	76,2	-	60,0
DAU-saldo (pct. af BNP)	3,8	4,7	-	3,5
DAU-saldo ekskl. engangsforhold mv. (mia. kr.)	49,0	65,0	-	61,6
DAU-saldo ekskl. engangsforhold mv. (pct. af BNP)	3,0	4,0	-	3,6
Statens nettokassesaldo (mia. kr.)	51,6	62,7	-	49,4
Offentlig saldo ¹⁾ (mia. kr.)	45,8	50,1	48,8	47,8
Offentlig saldo ¹⁾ (pct. af BNP)	2,8	3,1	2,9	2,8
Strukturel budgetsaldo ²⁾ (pct. af BNP)	1,1	1,4	1,5	1,5
Finanseffekt (pct. af BNP)	0,1	0,2	-	-0,1
Realvækst i det offentlige forbrug (pct.)	0,5	1,1	0,5	1,0

1) Stat, amter, kommuner og sociale kasser og fonde (A-kasser og Lønmodtagernes Garantifond).
2) Den strukturelle saldo tager højde for konjunkturernes påvirkning af de offentlige finanser samt særlige forhold, der primært er afledt af udviklingen på de finansielle markeder. Den strukturelle saldo er korri-
geret for virkningen af suspensionen af SP-bidraget.

Korrigeret for ekstraordinært store provenuer fra Nordsø-aktiviteterne samt øvrige engangsforhold mv. skønnes DAU-saldoen til 65 mia. kr. i 2006 og godt 61½ mia. kr. i 2007. Det svarer til 4,0 pct. af BNP i 2006 og 3,6 pct. af BNP i 2007.

Statens nettokassesaldo, der er relevant i forhold til den umiddelbare statsgældsvirkning, skønnes at udgøre ca. 62¾ mia. kr. i 2006. I forhold til majvurderingen er nettokassesaldoen opjusteret med ca. 11 mia. kr., hvilket primært kan henføres til opjusteringen af DAU-overskuddet.

I 2007 skønnes nettokassesaldoen at udgøre ca. 49½ mia. kr. Skønnet for nettokassesaldoen afspejler DAU-skønnet på 60 mia. kr. fratrukket et forventet likviditetstræk fra statslige genudlån på 7½ mia. kr. samt beholdningsbevægelser og periodiseringer på ca. 3 mia. kr.

Overskuddet på de samlede offentlige finanser skønnes til ca. 50 mia. kr. i 2006 og ca. 47¾ mia. kr. i 2007. Det svarer til 3,1 pct. af BNP i 2006 og 2,8 pct. af BNP i 2007. I forhold til majvurderingen er det offentlige overskud opjusteret med ca. 4¼ mia. kr. i 2006 og nedjusteret med 1 mia. kr. i 2007. Opjusteringen af overskuddet på de offentlige finanser i 2006 er mindre end opjusteringen af DAU-saldoen i 2006, hvilket navnlig kan henføres til højere forventede nettoestskatter vedrørende indkomståret 2005, der påvirker de offentlige finanser i 2005 og DAU-saldoen i 2006.

Det strukturelle budgetoverskud, der tager højde for konjunkturerne påvirkning af de offentlige finanser samt andre særlige forhold, der ikke er direkte knyttet til konjunkturudviklingen, skønnes i gennemsnit at udgøre knap 1¼ pct. af BNP i 2004-2007, når der korrigeres for virkningen af suspensionen af SP-bidraget. Den strukturelle saldo er lavere end den faktiske saldo i 2006 og 2007 navnlig som følge af de gunstige konjunkturer og forventede høje indtægter fra Nordsøen.

Finanspolitikken virkning på den økonomiske aktivitet skønnes at være svagt afdæmpende i 2007 målt ved finanseffekten. Finanseffekten i 2006 er opjusteret i forhold til majvurderingen, hvilket primært kan henføres til en opjustering af skønnet for væksten i de offentlige udgifter til service mv. i 2006.

Realvæksten i det offentlige forbrug i 2006 er opjusteret fra 0,5 pct. til 1,1 pct. Det kan henføres til forventede mérudgifter i kommunerne og amterne på baggrund af oplysninger i forhandlingerne om kommunernes og regionernes økonomi for 2007.

Størstedelen af de offentlige forbrugsudgifter anvendes til borgernære serviceopgaver, herunder social-, sundheds- og undervisningsområdet, der samlet set tegner sig for mere end ⅔ af det offentlige forbrug på godt 400 mia. kr. i 2005.

På baggrund af finanslovsforslaget for 2007 og aftalerne om økonomien i kommuner og regioner i 2007 skønnes realvæksten i de offentlige udgifter til service mv. til 1,0

pct. i 2007. Heraf udgør den forudsatte virkning af aftalen om fremtidens velstand og velfærd og investeringer i fremtiden isoleret set 0,5 pct.

I perioden 2002-2005 udgjorde realvæksten i de offentlige udgifter til service mv. gennemsnitligt 1,3 pct. om året. Det svarer til en årlig realvækst på 5½ mia. kr. (2007-priser). For perioden 2002-2007 skønnes den gennemsnitlige realvækst til 1,2 pct. om året svarende til 5¼ mia. kr.

Hele realvæksten i de offentlige udgifter til service mv. i 2002-2005 har fundet sted i amter og kommuner. Statens forbrug er således reduceret en smule i perioden 2002-2005.

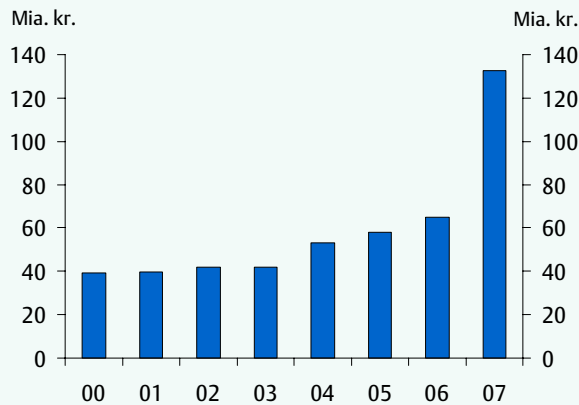
Det er navnlig de borgernære områder i amter og kommuner, der er tilført ekstra ressourcer siden 2001. Social- og sundhedsområdet er fra 2001 til 2005 tilført et løft på 13 mia. kr. blandt andet til børn, ældre og sygehuse, mens udgifterne til undervisningsområdet er øget med 6½ mia. kr. (2007-priser).

Den realiserede realvækst i de offentlige udgifter til service mv. i 2002-2005 på 1,3 pct. er højere end den forudsatte realvækst i 2010-planen, der udgør 0,8 pct. i gennemsnit om året i perioden. Der har således været en årlig mérvækst på gennemsnitligt 0,5 pct. i forhold til det forudsatte forløb, som er afledt af udgiftsudviklingen på det kommunale område, jf. ovenfor.

Udviklingen i bloktilskuddet til kommuner, amter og regioner, 2000-2007

Bloktilskuddene til kommuner og regioner for 2007 er fastsat, så der er balance mellem kommuners og regioners indtægter og udgifter i 2007. Bloktilskuddene på FFL07 udgør samlet set ca. 132½ mia. kr., mens bloktilskuddene til kommuner og amter på FL06 udgør ca. 64¾ mia. kr., *jf. figur 1.2.*

Figur 1.2

Bloktilskuddet til kommuner, amter og regioner for 2000-2007¹⁾

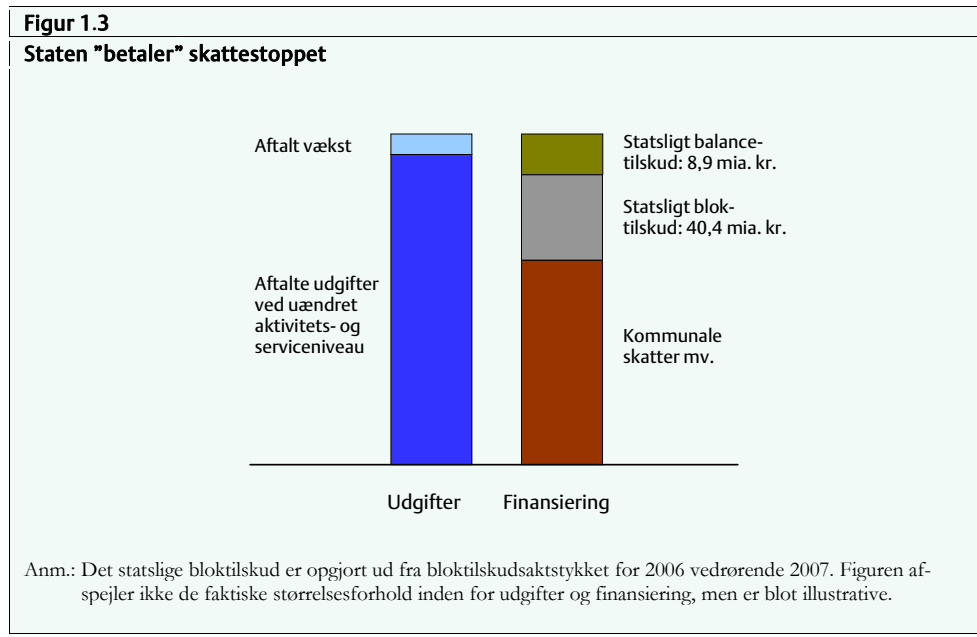
1) Bloktilskuddene i 2000-2006 er opgjort inkl. refusionsordningen vedrørende grundtakstmodellen. Statsregnskaber 2000-2005, FL06 og FFL07.

Den markante ændring i bloktilskuddet fra 2006 til 2007 skal ses i sammenhæng med overgangen til den nye kommunale struktur og finansieringsreformen for kommunerne fra 1. januar 2007.

Regionernes udgifter til sundhed og regional udvikling finansieres i betydeligt omfang af statslige bloktilskud. Derudover modtager regionerne finansiering til udgifterne fra kommunale bidrag og et statsligt aktivitetsafhængigt tilskud. Stigningen i det statslige bloktilskud til regionerne finansieres blandt andet af et statsligt sundhedsbidrag på 8 pct., der beregnes af den skattepligtige indkomst, som delvist erstatter den tidligere amtskommunale indkomstskat. Den resterende indkomstskat overføres til kommunerne.

Opgave- og finansieringsreformen indebærer en betydelig omlægning af de kommunale udgifter og indtægtskilder, hvilket også afspejles ved fastsættelsen af det statslige bloktilskud til kommunerne. Konsekvenser for bloktilskuddet af omlægningerne i regioner og kommuner uddybes i *kapitel 2* og omtales også i *kapitel 3*.

Det er staten, der ”betaler” for skattestoppet. Kommunerne kompenseres således fuldt ud for virkningen af skattestoppet, idet det statslige balancetilskud tilpasses, så der er ligevægt mellem de aftalte udgifter og indtægter i kommunerne. Væksten i bloktilskuddet de senere år skal blandt andet ses i lyset heraf. Balancetilskuddet til kommunerne for 2007 udgør 8,9 mia. kr. *jf. figur 1.3*.

Samlet set er bloktilskuddene på FFL07 fastsat, så der fuldt ud tages højde for både opgave- og finansieringsreformens økonomiske konsekvenser samt den aftalte vækst i de regionale og kommunale udgifter i 2007. Bloktilskuddene sikrer dermed, at der i 2007 er finansiering til de aftalte udgifter i regioner og kommuner.

Dertil kommer, at det også er staten, der bærer risikoen for konjunkturbetingede udsving i den kommunale økonomi. Amter og kommuner modtager således fuld kompensation for konjunkturelt betingede merudgifter til overførselsindkomster og mindreindtægter fra skatterne.

2. Særlige emner på FFL07

Resumé	
•	På finanslovsforslaget for 2007 er der nye initiativer for i alt ca. 8,8 mia. kr. i 2007, der finansieres af de forudsatte udgiftsrammer, satspuljen, omprioriteringer mv.
•	Der er afsat en globaliseringspulje til forskning, uddannelse, innovation og iværksætteri samt voksen- og efteruddannelse på 2 mia. kr. i 2007 stigende til 8 mia. kr. i 2010 og til 10 mia. kr. i 2012 som led i aftalen om fremtidens velstand og velfærd og investeringer i fremtiden.
•	I forlængelse af aftalen afsættes endvidere 675 mio. kr. i 2007 til nye tiltag på arbejdsmarkedsområdet, herunder til senere tilbagetrækning og bedre jobmuligheder for ældre, til en forstærket indsats for at nedbringe ledigheden og til at sikre flere indvandrere og efterkommere i arbejde.
•	Samlet set gives sundhedsområdet et løft på 1.325 mio. kr. i 2007, heraf 925 mio. kr. til sygehusene og 400 mio. kr. til sygesikringsmedicin. Hertil kommer et niveauløft på sundhedsområdet vedrørende 2006 på 1.600 mio. kr., heraf 1.300 mio. kr. til sygehusene.
•	Satspuljen for 2007 udgør 1.067 mio. kr. i 2007 til målrettede initiativer for udsatte grupper mv.
•	Kommunerne tilføres 300 mio. kr. til ældreområdet. Den resterende del af ældrepuljen på 500 mio. kr. årligt (441 mio. kr. i 2007) søges udmøntet til et vedvarende løft på ældreområdet. Herudover omprioriteres 52 mio. kr. til friplejeboliger.
•	Der afsættes i alt 832 mio. kr. i 2007 til forbedring af børn og børnefamiliers vilkår, herunder til nedsættelse af den maksimale forældrebetaling for daginstitutioner fra 33 til 25 pct. for børn over 3 år.
•	I 2007 afsættes 305 mio. kr. af miljøreserven på i alt 1 mia. kr. i perioden 2006-2009 til nye natur- og miljøinitiativer.
•	Udviklingsbistanden forhøjes i 2007 med 615 mio. kr. Dermed yder Danmark i 2007 i alt 13,6 mia. kr. i udviklingsbistand.

2.1 Forslaget til finanslov for 2007

Finanslovsforslaget for 2007 indeholder markante nye initiativer på en række centrale områder.

Der er afsat en globaliseringspulje til investeringer i fremtiden på 2 mia. kr. i 2007 stigende til 8 mia. kr. i 2010 og til 10 mia. kr. i 2012 som led i *Aftale om fremtidens velstand og velfærd og investeringer i fremtiden*. Puljen skal anvendes til investeringer i forskning, uddannelse, innovation og iværksætteri samt voksen- og efteruddannelse.

Som led i aftalen gennemføres endvidere tiltag på arbejdsmarkedsområdet for i alt 675 mio. kr. i 2007. Initiativerne skal bidrage til at sikre flere i arbejde og lavere ledighed, bedre integration samt flere jobmuligheder for seniorer.

På velfærdsområderne fortsætter regeringen gennemførelsen af initiativerne i regeringsgrundlaget blandt andet gennem målrettede forbedringer for børnefamilier, udsatte grupper og ældre. Indsatsen rækker videre end regeringsgrundlaget blandt andet med nye markante tilførsler til sundhedsområdet. Forslaget indeholder derudover blandt andet tilførsel af 615 mio. kr. til udviklingsbistanden og 305 mio. kr. mere til naturprojekter og miljøindsatsen.

I alt omfatter finanslovsforslaget for 2007 og aftalerne om kommunernes og regionernes økonomi i 2007 nye initiativer for i alt ca. 8,8 mia. kr., *jf. tabel 2.1*.

Tabel 2.1	
Nye initiativer på FFL07	
	2007
Mio. kr. (2007-priser)	
Globaliseringspulje – forskning, uddannelse og iværksætteri	2.000
Flere skal i arbejde – lavere ledighed, bedre integration, flere jobmuligheder	675
Sundhed	1.325
Udsatte og svage grupper, herunder	1.187
- <i>Psykiatri</i>	270
- <i>Udsatte grupper</i>	295
- <i>Handicappede</i>	130
- <i>Integration og svage grupper på arbejdsmarkedet</i>	110
- <i>Bekæmpelse af negativ social arv</i>	100
- <i>Ældre og øvrige initiativer</i>	162
- <i>Social og sundhedspulje</i>	120
Ældre, herunder frie midler i ældrepuljen	793
Børn	832
Yderligere løft på de kommunale serviceområder	200
Udviklingsbistand	615
Natur og miljø	305
Erhvervsuddannelser	116
Sikre fødevarer	26
Kultur	20
Jordskattelettelser	60
Investeringer i Politireform - flere betjente på gaden mv.	500
Investeringer i Domstols- og tinglysingsreform – hurtigere sagsbehandling mv.	159
I alt	8.813

De nye initiativer på finanslovforslaget gennemgås i de efterfølgende afsnit 2.2-2.18.

2.2 Globaliseringspulje til forskning, uddannelse, innovation og iværksætteri samt voksen- og efteruddannelse

Med *Aftale om fremtidens velstand og velfærd og investeringer i fremtiden*, som regeringen indgik med Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti og Det Radikale Venstre i juni, er der sikret betydelige og stigende investeringer i forskning, uddannelse, iværksætteri og innovation samt voksen- og efteruddannelse. Investeringerne skal styrke Danmark i den globale økonomi.

Investeringerne muliggøres af, at aftalens initiativer på uddannelsesområdet, arbejdsmarkedet og integrationsområdet styrker det finanspolitiske råderum med ca. 1/2 pct. af BNP.

Dette råderum afsættes til en globaliseringspulje på 2 mia. kr. i 2007 stigende til 8 mia. kr. i 2010, *jf. tabel 2.2*. I 2011-2012 vil der blive afsat yderligere 1 mia. kr. årligt, således at globaliseringspuljen udgør 10 mia. kr. i 2012.

Tabel 2.2					
Globaliseringspulje					
	2007	2008	2009	2010	2012
Mia. kr.					
Globaliseringspulje	2,0	4,0	6,0	8,0	10,0

Regeringen vil i efteråret 2006 præsentere et udspil til den konkrete udmøntning af globaliseringspuljen, som vil blive drøftet med aftalepartierne i forbindelse med finanslovforhandlingerne for 2007. Udmøntningen af globaliseringspuljen i de kommende år vil ske løbende i forbindelse med de årlige finanslovforhandlinger.

Følgende overordnede mål prioriteres ved udmøntningen af puljen:

- De offentlige forskningsbevillinger øges, således at de fra og med 2010 udgør 1 pct. af BNP.
- Mindst 85 pct. af alle unge skal gennemføre en ungdomsuddannelse i 2010, og mindst 95 pct. i 2015.
- Mindst 50 pct. af alle unge skal have en videregående uddannelse i 2015 samtidig med, at færdiggørelsesalderen reduceres.
- Danske virksomheder og offentlige institutioner skal være blandt de mest innovative i verden, og Danmark skal i 2015 være blandt de lande, hvor der er flest vækstiværksættere.
- Voksen- og efteruddannelsen skal styrkes, herunder gennem et løft i læse-, skrive- og regneindsatsen for voksne, 2.000 flere voksenlærlinge og en forbedring af ordningen for voksenlærlinge samt en forenklet og permanent jobrotationsordning.

2.3 Flere skal i arbejde

På finanslovsforslaget for 2007 er der afsat reserver for i alt knap 0,7 mia. kr. i 2007 stigende til 1,1 mia. kr. i 2010 til nye tiltag på arbejdsmarkedet i forlængelse af *Aftale om fremtidens velstand og velfærd og investeringer i fremtiden*.

Af de 675 mio. kr., der er afsat i 2007, målrettes 320 mio. kr. til at forbedre jobmulighederne for ældre og muliggøre senere tilbagetrækning fra arbejdsmarkedet. Samtidig afsættes 120 mio. kr. til at forstærke indsatsen for at nedbringe ledigheden. Endelig målrettes 235 mio. kr. til at sikre, at flere indvandrere og efterkommere m.fl. kommer i arbejde, *jf. tabel 2.3*.

	2007	2008	2009	2010
Mio. kr. (2007-priser)				
Senere tilbagetrækning og bedre jobmuligheder for ældre, herunder Forebyggelsesfonden	320	400	295	190
Nedbringelse af ledigheden	120	455	520	585
Flere indvandrere og efterkommere i arbejde	235	325	440	320
Flere skal i arbejde i alt	675	1.180	1.255	1.095

De afsatte midler til *forbedring af jobmulighederne for ældre og senere tilbagetrækning fra arbejdsmarkedet* skal finansiere en række initiativer, herunder blandt andet:

- Harmonisering af dagpenge- og aktiveringsreglerne for ældre med reglerne for andre grupper.
- Særlig løntilskudsordning for ledige over 55 år.
- Indførelsen af en seniorjobordning.
- 70 mio. kr. årligt til arbejdsmiljøinitiativer blandt andet i brancher med nedslidningstruet arbejdskraft.
- Oprettelse af en Forebyggelsesfond på i alt 3 mia. kr. med henblik på at forebygge og forhindre fysisk og psykisk nedslidning. Fonden kan udbetale op til 200 mio. kr. i etableringsåret 2007 og op til 350 mio. kr. årligt i 2008 og herefter.

Herudover forventes mindredgifter til overførselsindkomster.

Initiativerne til en *forstærket indsats for at nedbringe ledigheden* omfatter blandt andet:

- Ny model for ordinær jobformidling, hvor der i højere grad følges op på mislykkede formidlinger.
- Systematiske rådighedsvurderinger af ledige hver tredje måned.
- Øget indsats mod sort arbejde.
- Fremrykning af ret og pligt til aktivering til efter 9 måneder.
- Fuldtidsaktivering efter 2½ år for dagpengemodtagere med udgangspunkt i en individuel vurdering og afklaring af den enkeltes jobmuligheder.
- Forlængelse af mulighed for 1-årige uddannelses tilbud.

Initiativerne til at bringe *flere indvandrere og efterkommere i arbejde* inkluderer blandt andet:

- Målrettet løntilskud for kontant- og starthjælpsmodtagere med dokumenterede beskæftigelsesproblemer.
- Partnerskaber med større virksomheder om rekrutteringsforløb for ledige med ringe beskæftigelsesmuligheder, herunder især indvandrere og efterkommere.

- Udvidet ret og pligt til aktivering.
- Mulighed for aktive tilbud til selvforsørgende.
- Flere jobkonsulenter til at få indvandrere i arbejde i kommuner med mange ledige indvandrere.

2.4 Sundhed

Med forslaget til finanslov for 2007 fortsættes de senere års forbedringer på sundhedsområdet med en betydelig tilførsel af midler.

Regionerne tilføres yderligere i alt 1.325 mio. kr. i 2007, heraf 925 mio. kr. til sygehuse og 400 mio. kr. til forventede merudgifter til sygesikringsmedicin, *jf. tabel 2.4*. Med de tilførte midler skønnes der at være skabt plads til en aktivitetsvækst på sygehusområdet på 3,4 pct. i 2006 og 3,0 pct. i 2007.

Tabel 2.4	
Styrket indsats på sundhedsområdet	
	2007
Mio. kr. (2007-priser)	
Nye midler i 2007	
Generel aktivitetsudvikling, nye behandlingsmetoder, uddannelse mv.	425
Aktivitetspulje på sygehusområdet ¹⁾	200
Sygehusmedicin	300
Sygehuse, i alt	925
Vækst i udgifter til sygesikringsmedicin fra 2006 til 2007	400
Nye midler til sundhedsområdet i 2007, i alt	1.325²⁾
1)	Inkl. kommunal medfinansiering på 41 mio. kr., som er finansieret i aftalen om kommunernes økonomi for 2007.
2)	Hertil kommer et niveauløft vedrørende 2006 på 1.600 mio. kr.

Af løftet på sygehusområdet på 925 mio. kr. er der afsat 425 mio. kr. til generel aktivitetsudvikling, nye behandlingsmetoder, uddannelse m.v. samt 300 mio. kr. til sygehusmedicin.

Dertil kommer et løft af aktivitetspuljen på 200 mio. kr. inkl. kommunal medfinansiering.

Aftalen med regionerne omfatter endvidere finansiering til en forventet nominel vækst i udgifterne til sygesikringsmedicin på 400 mio. kr. fra 2006 til 2007. Det er således forudsat, at udgifterne til sygesikringsmedicin vil stige fra 6.820 mio. kr. i 2006 til 7.220 mio. kr. i 2007.

Samlet set er der givet et løft på 1.325 mio. kr. i 2007 til sundhedsområdet. Størstedelen af disse midler går til sygehusområdet.

Der er herudover afsat lånerammer på 800 mio. kr. i 2007 til indkøb af medico-teknisk udstyr som f.eks. strålekanoner og scannere.

2.5 Svage grupper

Satspuljen udgør godt 1 mia. kr. i 2007, *jf. tabel 2.5*. Regeringen foreslår, at midlerne prioriteres inden for følgende overordnede temaer: Psykiatri, udsatte grupper mv., handicappede, integration og svage grupper på arbejdsmarkedet, bekæmpelse af negativ social arv samt ældre og øvrige initiativer.

	2007	2008	2009	2010
Mio. kr. (2007-priser)				
Satspuljen for 2007	1.067	1.173	1.706	1.706
Psykiatri	270	270	270	270
Udsatte grupper mv.	295	295	300	300
Handicappede	130	155	155	155
Integration og svage grupper på arbejdsmarkedet	110	110	135	135
Bekæmpelse af negativ social arv	100	100	100	100
Ældre og øvrige initiativer	162	130	105	105
I alt	1.067	1.060	1.065	1.065
Resterende beløb til udmøntning i kommende år	0	113	641	641

Regeringen foreslår, at der afsættes midler til en ny psykiatriaftale fra 2007 på samme niveau som den nuværende, hvilket indebærer prioritering af 270 mio. kr. årligt fra satspuljen.

I forlængelse af handlingsprogrammet *Det Fælles Ansvar* fra 2002 vil regeringen fremlægge en ny handlingsplan for udsatte grupper. Fokus for handlingsplanen vil være en målrettet indsats for at hjælpe flest muligt socialt udsatte i en form for beskæftigelse. Regeringen vil desuden forbedre indsatsen for udsatte grupper ved at inddrage konkrete forslag på baggrund af årsrapporten fra Rådet for Socialt Udsatte. Til styrkelse af indsatsen for udsatte grupper mv. foreslås afsat 295 mio. kr. i 2007 og 2008 og 300 mio. kr. i 2009 og 2010.

Med hensyn til indsatsen for handicappede vil regeringen blandt andet tilvejebringe øget valgfrihed for brugerne samt afsætte midler til ungdomstilbud (uddannelsesstil-

bud) for unge udviklingshæmmede og andre unge med særlige behov. Indsatsen for handicappede foreslås tilført 130 mio. kr. i 2007 og 155 mio. kr. årligt i 2008-2010.

Derudover foreslår regeringen, at der afsættes 110 mio. kr. i 2007 og 2008 og 135 mio. kr. i 2009 og 2010 til integrationsfremmende initiativer med henblik på at øge beskæftigelse og uddannelsesniveau samt styrke den generelle beskæftigelsesindsats overfor svage grupper på arbejdsmarkedet.

Regeringen vil endvidere foreslå, at der afsættes 100 mio. kr. årligt i 2007-2010 til udsatte børn og unge med det formål at bekæmpe negativ social arv, blandt andet til en række initiativer på anbringelsesområdet.

Endelig vil regeringen komme med forslag til øvrige initiativer, herunder forbedringer for ældre.

Af satspuljen er der på § 35.11.04 indbudgetteret 90,1 mio. kr. årligt til finansiering af efterreguleringen af førtidspensionsreformen, 28,8 mio. kr. årligt til videreførelse af initiativer under psykiertiaftalen, 50,2 mio. kr. i 2007, 50,1 mio. kr. i 2008 og 43,0 mio. kr. i 2009 og 2010 til finansiering af merudgifter i forbindelse med plejeboliggarrantien, 47,3 mio. kr. i 2007 og 44,5 mio. kr. i 2008 til finansiering af udgifter forbundet med særlige vilkårsforbedringer for asylbørn og endelig 1,5 mio. kr. i 2010 til finansiering af børneforløbsundersøgelsen.

2.6 Ældre

Med kommunaftalen for 2007 tilføres kommunerne 300 mio. kr. ekstra til imødegåelse af træk på serviceydelserne til ældre, *jf. afsnit 2.8*.

Regeringen vil i forbindelse med finanslovforhandlingerne for 2007 endvidere søge tilslutning til, at den resterende del af ældrepuljen fra finansloven for 2006 på 441 mio. kr. i 2007 og 2008 og 495 mio. kr. i 2009 og 2010 anvendes til et varigt løft på ældreområdet, *jf. tabel 2.6*.

	2007	2008	2009	2010
Mio. kr. (2007-priser)				
Ældrepulje (frie midler)	441	441	495	495
Løft til ældre i kommunaftale	300	300	300	300
Friplejeboliger	52	61	86	85
I alt	793	802	881	880

I tråd med regeringsgrundlaget vil regeringen desuden udvide ældres valgmuligheder på boligområdet ved at skabe mulighed for frit valg af friplejeboliger. Etableringen af friplejeboliger vil give ældre mulighed for at vælge mellem en kommunal eller en privat plejebolig, og valgmulighederne på boligområdet vil dermed ikke længere være begrænset til kun at omfatte boliger, der er omfattet af den kommunale boligforsyning. Etableringen af friplejeboliger finansieres via omprioriteringer inden for boligområdet.

2.7 Børn

På finanslovsforslaget for 2007 afsættes 832 mio. kr. i 2007 til forbedring af børns og børnefamiliers vilkår, *jf. tabel 2.7.*

Tabel 2.7				
Midler til nye initiativer for børn og familier på forslag til finanslov for 2007				
	2007	2008	2009	2010
Mio. kr. (2007-priser)				
Lavere takster (3 år til skolealderen)	532	531	530	530
Øget børnefamilieydelse	-	400	400	400
Bedre kvalitet i dagtilbud mv. ¹⁾	300	150	150	150
I alt	832	1.081	1.080	1.080

1) Regeringen har i perioden 2006-2009 afsat 2 mia. kr. til bedre kvalitet i dagtilbud. På finansloven for 2006 er der udmøntet 400 mio. kr. i perioden 2006-2009, mens der i forbindelse med finansloven for 2007 ventes udmøntet 600 mio. kr. i 2007-2009. Fordelingen af den resterende del af de 2 mia. kr. er endnu ikke fastlagt.

Den 1. januar 2006 blev den maksimale forældrebetaling for et barn under 3 år i dagtilbud reduceret. For børn over 3 år og til skolealderen sænkes pr. 1. januar 2007 ligeledes den maksimale forældrebetaling fra 33 til 25 pct. af udgifterne. I perioden 2007-2010 er der på den baggrund afsat ca. 530 mio. kr. årligt til at reducere forældrebetalingen til dagpasning for børn mellem 3 år og skolealderen.

Regeringen har reserveret i alt 2 mia. kr. i årene 2006-2009 til at styrke kvaliteten i dagtilbud. Midlerne skal især bidrage til en forstærket indsats over for socialt udsatte børn, forbedringer af lokaler og fremme af etablering af skovbørnehaver.

Af de i alt 2 mia. kr. er der på finansloven for 2006 udmøntet 400 mio. De resterende 1,6 mia. kr. vil blive udmøntet i perioden 2007-2009, heraf 300 mio. kr. i 2007. Udmøntningen forventes at indebære varige merudgifter for 150 mio. kr. Regeringen ønsker at benytte pengene til at sikre lige muligheder for alle børn, blandt andet ved en tidlig indsats for udsatte børn i dagtilbud, fremme af sundhed, opkvalificering af personale, evaluering og effektmåling, øget fleksibilitet samt forbedringer af det fysiske miljø. Af de 300 mio. kr. i 2007 reserveres en pulje på 200 mio. kr. i 2007 til kommunerne, som vil blive udmøntet på baggrund af objektive kriterier. Regeringen

vil i efteråret 2006 udarbejde et forslag til anvendelsen af de resterende midler til bedre kvalitet i dagtilbud.

For at sikre børnefamilierne yderligere økonomisk råderum vil regeringen desuden pr. 1. januar 2008 forhøje børnefamilieydelsen med 2.000 kr. årligt pr. barn under 3 år. Der afsættes ca. 400 mio. kr. årligt hertil fra 2008.

2.8 Aftaler om den kommunale økonomi for 2007

Regeringen indgik den 10. og 12. juni 2006 aftaler med Danske Regioner og Kommunernes Landsforening om regionernes og kommunernes økonomi for 2006. Aftalerne er de første i den nye kommunale struktur og lægger de fremadrettede spor for økonomien og den fremtidige dialog mellem staten, regioner og kommuner.

I 2007 løftes sygehusudgifterne med 925 mio. kr. i forhold til 2006. Midlerne målrettes til et generelt løft af sygehusområdet med 725 mio. kr. til nye behandlingsformer, bedre uddannelse, sygehusmedicin og højere generel aktivitet mv., *jf. tabel 2.8.* og et løft af den aktivitetsafhængige pulje med 200 mio. kr. Hertil kommer en skønnet stigning i udgifterne til medicintilskud i 2007 på 400 mio. kr. i forhold til 2006.

	Regionerne		Kommunerne
	Sundhed	Regional Udvikling	
Mio. kr. (2007-priser)			
Regionerne			
Udgangspunkt for aftalerne	69.891 ¹⁾	2.112	192.656 ²⁾
Sygesikringsmedicin, skøn 2006	6.820		
Realvækst i 2007	925		
- heraf aktivitetsafhængige puljer	200		
- heraf øvrige sygehuse, sygehusmedicin mv.	725		
Sygesikringsmedicin i 2007	400		
Kommunerne			
Rammeløft			500
- heraf til imødegåelse af træk på ældreservice			300
Pulje til ældre (kvalitet, plejeboliggaranti mv.)			500
- heraf allerede udmøntet til plejeboliggaranti			59
- heraf søges udmøntet perma- nent på FL07			441
1)	Inkl. niveauløft på 1.600 mio. kr.		
2)	Inkl. aktivitetsafhængigt bidrag som forudsat i aftalen med Danske Regioner.		

Der er med de tilførte midler skabt plads til en stigning i aktiviteten på sygehusområdet på 3,4 pct. i 2006 og yderligere 3 pct. i 2007.

Aftalen med Danske Regioner giver mulighed for et løft af investeringerne på sundhedsområdet på op til 800 mio. kr. til medico-teknisk udstyr som f.eks. scannere og strålekanoner.

Aftalen omfatter derudover blandt andet spørgsmål om den videre proces for drøftelse af den fremtidige sygehusstruktur og investeringer heri, udviklingen og indførelsen af elektroniske patientjournaler (EPJ) og en ny psykiatriplan i forbindelse med efterårets satspuljeforhandlinger. Derudover nedsættes et udvalg, der blandt andet skal belyse, om de nye medicintilskudsregler fra foråret 2005 har haft den tilsigtede effekt.

Aftalen med KL for 2007 indebærer et løft af udgiftsniveauet på 500 mio. kr. i forhold til det aftalte udgiftsniveau for 2006. Heraf målrettes 300 mio. kr. til imødegåelse af træk på ældreservice.

I overensstemmelse med regeringsgrundlaget er der afsat en pulje på 500 mio. kr. årligt til ældreområdet. Puljen er i 2006 udmøntet efter ansøgning og er blandt andet rettet mod investeringer, som sigter på at højne kvaliteten af og fleksibiliteten i hjemmeplejen. Derudover er en del af midlerne afsat med henblik på at sikre, at de ældre har garanti for en plejebolig.

Regeringen har i aftalen med KL for 2007 tilkendegivet, at den vil søge tilslutning til, at puljen anvendes til et permanent løft på ældreområdet med henblik på, at midlerne kan indgå i kommunernes plan- og budgetlægning. Der er enighed om, at der i efteråret 2006 skal opstilles forslag til kriterier for udmøntningen af midlerne. Der ned sættes en fælles arbejdsgruppe herom.

Arbejdsgruppen skal endvidere fremlægge forslag til, hvordan der kan følges på anvendelse af midlerne samt opstille forslag til kvalitetsmål og dokumentation, således at der skabes større gennemsigtighed om indsatsen på ældreområdet.

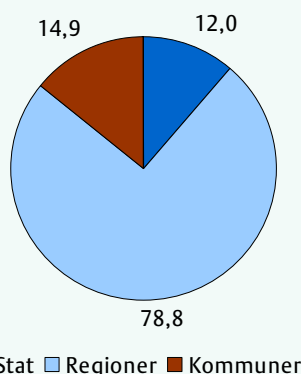
Med aftalen om kommunernes økonomi for 2007 forhøjes lånerammen til engangsinvesteringer i IT i forbindelse med kommunalreformen med 1/2 mia. kr., således at der samlet i 2006-2007 er en låneramme på 1 1/2 mia. kr. Derudover afsættes en låneramme på 800 mio. kr. til renovering og bygning af nye skoler.

2.9 Kommunalreformen og finansieringsreform

Kommunalreformen og finansieringsreformen for kommunerne indebærer en betydelig omlægning af den kommunale sektor. Amterne nedlægges pr. 1. januar 2007, og opgaverne overflyttes til regionerne, kommunerne og staten.

Niveauet for de amtskommunale opgaver i 2006 er opgjort til knap 106 mia. kr. Heraf overføres knap 79 mia. kr. til regionale opgaveområder (sundhed og regional udvikling). Til kommunerne overføres ca. 15 mia. kr. (eksklusive finansieringsbidrag vedrørende sundhed og regional udvikling), mens opgaveområder for 12 mia. kr. overgår til staten, *jf. figur 2.1.*

Figur 2.1
Fordeling af amtskommunale serviceudgifter på sektorer (mia. kr.)

Anm.: Skønnet 2006-udgiftsniveau opgjort i 2007-priser. Opgjort i forbindelse med aftalerne om den regionale og kommunale økonomi for 2007 samt FFL07. Inklusive løft af sundhedsområdet på 1,6 mia. kr. i 2006 samt seneste skøn for udgifter til medicintilskud i 2006. Eksklusive udgifter til tjenestemandspensioner. Udgiftsfordelingen er baseret på den udførende sektor. Figuren afspejler dermed f.eks. ikke kommunernes finansieringsbidrag til de regionale opgaver på i alt 15,6 mia. kr.

Udviklingen i bloktilskudsrammen fra 2006 til 2007

For 2007 udgør bloktilskudsrammen til kommuner og regioner 132,4 mia. kr. på FFL07, jf. tabel 2.9. Bloktilskudsrammen omfatter primært statstilskud til kommuner og regioner, særtilskud til kommuner samt refusion af kommuners og regioners udgifter til moms.

Målt i årets priser er det en ændring på 75,2 mia. kr. i forhold til bloktilskuddene for 2006 på 57,2 mia. kr. på FL06 (opgjort eksklusive refusion og tilskud i tilknytning til grundtakstmodellen). Den markante ændring i bloktilskuddet fra 2006 til 2007 skal primært ses i sammenhæng med, at regionernes opgaver overvejende finansieres af tilskud fra staten.

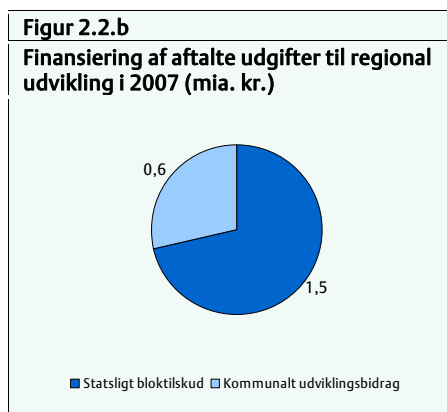
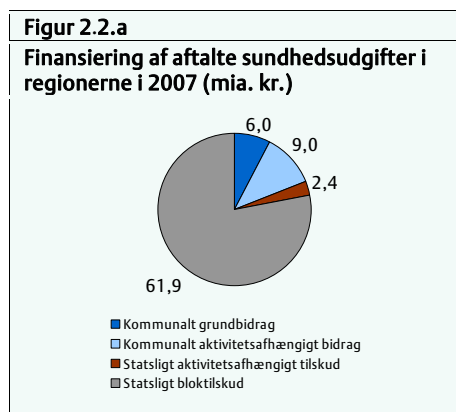
Merudgiften finansieres blandt andet ved, at staten overtager en del af den amtskommunale indkomstskat ved indførelse af et statsligt sundhedsbidrag på 8 pct., der beregnes af den skattepligtige indkomst i lighed med kommuneskatten, og en række kommunale skatteklender. Derudover overføres tilskud på §15 til bloktilskuddet.

Bloktilskudsrammen til regioner og kommuner er fastsat, så der tages højde for den aftalte vækst i serviceudgifterne i regioner og kommuner samt kommunalreformens og finansieringsreformens økonomiske konsekvenser. Hermed sikrer bloktilskudsrammen (herunder balancetilskuddet til kommunerne), at der i 2007 er finansiering til de aftalte udgifter i regioner og kommuner.

Tabel 2.9	
Udviklingen i bloktilskudsrammen fra 2006 til 2007	
Mia. kr., årets priser	
Bloktilskud til kommuner og amter på FL06	57,2 ¹⁾
Ændringer sfa. kommunalreform, finansieringsreform samt kommuneaftaler:	
- Bortfald af statstilskud til amterne på FL06	-16,1
Regionerne	
- Statstilskud til regionerne på FFL07, sundhed	61,9
- Statstilskud til regionerne på FFL07, regional udvikling	1,5
- Statstilskud til regionerne på FFL07 (likviditetstilskud og medicingaranti)	1,4
Kommunerne	
- Ændring af statstilskud til kommunerne som følge af aftale og reformer mv.	9,4
Refusion af kommunernes og regionernes momsudgifter på FFL07	17,2
Bloktilskudsrammen til kommuner og regioner på FFL07	132,4
1) Ekskl. overgangsordning vedrørende grundtakstreformen på §15.15.01-02.	

Amterne nedlægges pr. 1. januar 2007, hvilket indebærer, at det hidtidige bloktilskud til amterne bortfalder. Dette trækker isoleret i retning af et fald i den samlede bloktilskudsramme på ca. 16 mia. kr.

Regionernes udgifter til sundhed og regional udvikling finansieres overvejende af statslige bloktilskud. På FFL07 er der budgetteret med bloktilskud til de to udgiftsområder på henholdsvis 61,9 mia. kr. og 1,5 mia. kr. Derudover modtager regionerne finansiering til udgifterne fra kommunale bidrag og et statsligt aktivitetsafhængigt tilskud, jf. figur 2.2a og 2.2b.

Kommunalreformen og finansieringsreformen indebærer endvidere en betydelig omlægning af de kommunale udgifter og indtægtskilder. Dette afspejles ved fastsættelsen af det statslige bloktilskud til kommunerne på FFL07. Samlet set øges det kommunale bloktilskud på FFL07 med 9,4 mia. kr. i forhold FL06. Heraf udgør 8,5 mia. kr. en korrektion som følge af kommunalreformen og finansieringsreformen, *jf. boks 2.10*.

Tabel 2.10	
Ændring af statstilskud til kommunerne som følge af kommunal- og finansieringsreformerne	
Mia. kr.	
Korrektion for kommunalreform og finansieringsreform	8,5 ¹⁾
Heraf	
- overførsel af amtslige opgaver (inkl. finansieringsbidrag til regionerne)	29,7
- overførsel af amtslige skatter	-32,6
- ændring af særtilskud	9,2 ²⁾
- overførsel af ejendomsværdiskat til staten	7,3
- overførsel af provenu vedrørende aktieindkomst til staten	2,8
- overførsel af provenu vedrørende pensionsafgift til staten	2,6
- statslig finansiering af momsudligning	-10,5
- øvrige	0,2

1) Angivet i 2006-niveau og -pl, jf. aktstykke nr. 189 af 30. juni 2006 (bloktilskudsaktstykket).
2) Herunder blandt andet overgangsordning vedrørende grundtakstreformen på §15.15.01-02.

På FFL07 er der fastsat et balancetilskud til kommunerne på 8,9 mia. kr. Balancetilskuddet sikrer balance mellem indtægter og udgifter i kommunerne og dermed, at der er finansiering til de aftalte kommunale udgifter i 2007.

Derudover sikrer tilskuddet til det budgetgaranterede område, at ændringer i kommunernes udgifter til en række overførselsindkomster, herunder kontanthjælp og førtidspension, afholdes af staten og modsvares krone for krone af ændringer i bloktilskuddets størrelse.

Med henblik på større gennemskuelighed og en mere enkel finansiering ændres momsudligningsordningen, så der ikke længere opkræves et selvstændigt momsbidrag. Kommunernes finansiering af momsrefusionen reguleres i stedet over bloktilskuddet. Refusionen af udgifter til moms i regioner og kommuner er skønnet til 17,2 mia. kr. på FFL07, *jf. tabel 2.9*.

Kommunalreformen, finansieringsreformen for kommunerne og aftalerne om regionernes og kommunernes økonomi for 2007 giver samlede statslige merudgifter på ca. 90,7 mia. kr. i forhold til 2006, *jf. tabel 2.11*.

Heraf kan 75,2 mia. kr. henføres til en stigning i bloktilskudsrammen, jf. ovenfor. Derudover er de statslige rammer hævet med 12,7 mia. kr. (service- og anlægsudgifter) med henblik på varetagelse af de overtagne amtskommunale opgaver. Hertil

kommer, at staten fra 2007 refunderer regionernes pensionsudgifter til allerede pensionerede tjenestemænd. Den statslige merudgift hertil er skønnet til 1,9 mia. kr. Endelig hæves det statslige aktivitetsafhængige tilskud til sundhedsområdet (§16.51.72) med 1,0 mia. kr.

Tabel 2.11	
Ændring i de statslige udgifter som følge af reformer og aftaler for 2007	
Mia. kr.	
Ændring i bloktilskudsramme fra FL06 til FFL07	75,2
Overførte opgaver til staten fra 2007 (service- og anlægsudgifter)	12,7
Stigning i aktivitetsafhængigt tilskud til sygehuse på FFL07 (§16.51.72)	1,0
Refusion af regionernes udgifter til tjenestemandspensioner fra 2007 (§36)	1,9
Samlet stigning i statslige udgifter	90,7
Vedrørende reformer	
Overførte amtskommunale skatter til staten, jf. ØR maj2006	56,7
Overførte kommunale skatter	13,2
Bortfald af refusionsordning vedrørende grundtakstreform og tilskud mv.	8,2
Vedrørende kommuneaftaler	
Budgetgaranti- og DUT-reserver	5,6
Aftalt vækst i regioner og kommuner i 2007	1,8
Niveauløft vedrørende 2006 (sundhed)	1,6
Regulering af medicintilskud og likviditetstilskud til regionerne i 2007	1,4
Ændring i skøn for kommunale og regionale momsudgifter i 2007	1,2
Øvrige tekniske reguleringer	0,9
Reformer og kommuneaftaler i alt	90,7

Stigningen i de statslige udgifter finansieres blandt andet af et statsligt sundhedsbidrag på 8 pct., jf. ovenfor. Provenuvirkningen for 2007 udgør 56,7 mia. kr. på baggrund af *Økonomisk Redegørelse*, maj 2006, som lå til grund for kommuneaftalerne. Det resterende provenu fra indkomstsatten i amterne overføres til kommunerne i forbindelse med finansieringsreformen.

I forbindelse med finansieringsreformen overføres samtidig en række kommunale skatteklender til staten. Det drejer sig blandt andet om den kommunale ejendomsværdiskat, provenu af aktieindkomster, pensionsafgifter m.fl. I forbindelse med reguleringen af kommunernes bloktilskud er skatteprovenuerne opgjort til 13,2 mia. kr.

Derudover omlægges en række særtilskud til bloktilskuddet. Det gælder blandt andet refusionsordningen i forbindelse med indførelsen af grundtakstmodellen og det særlige tilskud i forbindelse med overgangsordningen (§15.15.01-02). Samtidig bortfalder tilskuddet til H:S (bonuspuljen). Disse udgør samlet 8,2 mia. kr.

I forbindelse med aftalerne om kommunernes og regionernes økonomi for 2007 udmøntes budgetgaranti- og DUT-reserver for i alt 5,6 mia. kr. Bevægelsen kan hen-

føres til ændringer i skønnene for overførselsindkomsterne samt DUT-sager vedrørende den kommunale og regionale økonomi på aktstykket for 2007.

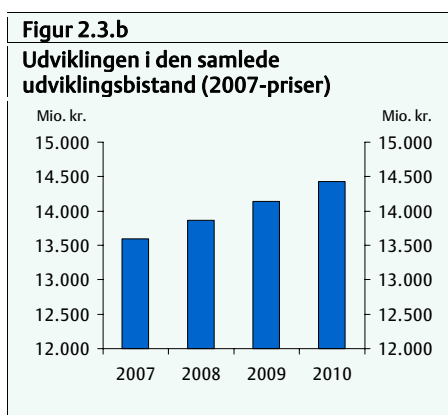
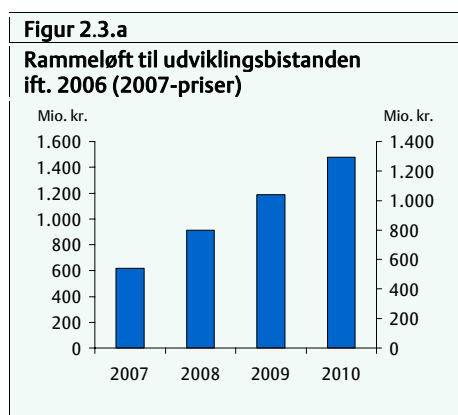
Aftalerne for 2007 indebærer en aftalt vækst i 2007 i regioner og kommuner på 1,8 mia. kr samt et niveauløft vedrørende 2006 på 1,6 mia. kr. til sundhedsområdet. Endvidere tilføres regionerne 1,4 mia. kr. i 2007 i forbindelse med midtvejsregulering vedrørende medicingarantien og i form af likviditetstilskud. Derudover skønnes kommunernes og regionernes momsudgifter i 2007 at ligge 1,2 mia. kr. højere end niveauet i 2006. Regionerne og kommunerne kompenseres herfor i forbindelse med fastsættelsen af bloktilskudsrammen. Den udestående forskel på 0,9 mia. kr. dækker over en række reguleringer primært af teknisk karakter.

2.10 Udviklingsbistand

Med finanslovsforslaget for 2007 fastholder Danmark en placering blandt de lande, der målt i procent af den samlede bruttonationalindkomst, yder mest i udviklingsbistand.

I 2007 er der afsat yderligere ca. 615 mio. kr. i udviklingsbistand, heraf ca. 60 mio. kr. til den fællesskabsfinansierede EU-bistand. Dermed forventes den danske udviklingsbistand i 2007 at blive i alt 13,6 mia. kr.

Frem mod 2010 øges dette rammeløft, således at der i 2010 afsættes yderligere ca. 1,2 mia. kr. ekstra til udviklingsbistand under Udenrigsministeriet sammenlignet med 2006, *jf. figur 2.3a*. Dermed skønnes Danmarks samlede udviklingsbistand i 2010 at udgøre ca. 14,4 mia. kr., *jf. figur 2.3b*.

Anm.: Budgettering baseret på BNI-skøn fra maj.

2.11 Politi

Med henblik på at gennemføre en reform af politiet samt styrke Danmarks indsats mod terror er der på finanslovsforslaget for 2007 afsat en reserve til blandt andet politi og terrorbekæmpelse på 500 mio. kr. årligt fra 2007-2010, *jf. tabel 2.12*. Regeringen vil udmønte reserven og finde finansiering sammen med Folketingets partier som led i efterårets forhandlinger om en ny flerårsaftale for politiet.

Tabel 2.12				
Politireform mv.				
	2007	2008	2009	2010
Mio. kr. (2007-priser)				
Reserve til politireform mv.	500	500	500	500
Finansiering (budgetregulering)	-500	-500	-500	-500

Reserven skal blandt andet anvendes til it-investeringer, herunder til it-understøttelse af beredskabsplanlægning og disponering, ny teknologi til mobil sagsbehandling og internetbaseret selvbetjening samt færdiggørelsen af den igangværende modernisering af politiets elektroniske sagsbehandlingssystemer. Endvidere foretages de nødvendige tilpasninger af politiets it-systemer til den nye kredsstruktur.

2.12 Domstole

Som led i domstols- og tinglysningsreformen tilføres domstolene ca. 159 mio. kr. på finanslovsforslaget for 2007, *jf. tabel 2.13*.

Tabel 2.13				
Domstols- og tinglysningsreform				
	2007	2008	2009	2010
Mio. kr. (2007-priser)				
Investeringer i domstolene mv.	159	153	74	66

Midlerne skal benyttes til styrkelse af domstolsbetjeningen og til investeringer i nye it-systemer til brug for indførelsen af digital tinglysning samt til en opgradering af domstolenes it-systemer som følge af reformen.

Reformen betyder blandt andet, at tinglysningen af fast ejendom – f.eks. i forbindelse med ejendomshandler og låneomlægninger – vil kunne gennemføres væsentligt hurtigere og lettere og med langt færre personaleressourcer end i dag. Det indebærer, at både borgerne, banker, advokater og realkreditinstitutter forventes at kunne opnå markante direkte besparelser på op til i alt 300-450 mio. kr. årligt. Gevinsterne opnås ved, at tinglysningsopgaven gøres digital og samles i én central tinglysningsret i Høbro.

2.13 Investeringer i mere natur, et rent vandmiljø og fremme af miljøeffektiv teknologi

Med finanslovsforslaget for 2007 afsættes ca. 285 mio. kr. af reserven på i alt 1 mia. kr. i perioden 2006-2009 til nye natur- og miljøinitiativer, *jf. tabel 2.14*.

Reserven i 2007 forventes blandt andet afsat til naturprojekter og et bedre vandmiljø. En styrket indsats for natur og vandmiljø skal blandt andet bidrage til at løfte Danmarks internationale forpligtelser i form af EU's habitatdirektiv og vandrammedirektiv. Regeringen ønsker endvidere at anvende reserven til at følge op på de anbefalinger, som er fremlagt i regeringens redegørelse om fremme af miljøeffektiv teknologi fra maj 2006.

På forslaget til finanslov for 2007 er endvidere afsat 20 mio. kr. årligt i perioden 2007-10 til opgaver i medfør af miljømålsloven. De ekstra ressourcer anvendes til at sikre grundlaget for en effektiv og ensartet implementering af habitatdirektivet og vandrammedirektivet.

Tabel 2.14				
Natur og miljø – nye initiativer på FFL07				
	2007	2008	2009	2010
Mio. kr. (2007-priser)				
Miljøreserve til blandt andet naturprojekter, renere vandmiljø og fremme af miljøeffektiv teknologi	285	385	235	-
Implementering af miljømålsloven	20	20	20	20
I alt	305	405	255	20

2.14 Sikre fødevarer mv.

I 2007 afsætter regeringen i alt 26 mio. kr. til fødevareområdet, *jf. tabel 2.15*. Midlerne anvendes til gennemførelse af initiativerne i planen for nul-tolerance på fødevareområdet, til generelt at sikre opgavevaretagelsen i fødevarekontrollen indtil resultatet af den igangsatte undersøgelse af fødevarekontrollen foreligger, samt til videreførelse af den forstærkede overvågning af fugleinfluenza.

Tabel 2.15				
Sikre fødevarer – nye bevillinger på FFL07				
	2007	2008	2009	2010
Mio. kr. (2007-priser)				
Gennemførelse af nul-tolerance plan	10,0	10,0	10,0	10,0
Generel sikring af opgavevaretagelsen i Fødevarestyrelsen	10,5	-	-	-
Forlængelse af øget beredskab mod fugleinfluenza	5,7	-	-	-
I alt	26,2	10,0	10,0	10,0

2.15 Statens overtagelse af amtslige opgaver

Der blev i efteråret 2005 indgået en aftale mellem regeringen, Kommunernes Landsforening og Amtrådsforeningen om kommunalreformens økonomiske konsekvenser. Med aftalen fordeles amternes opgaver og dermed udgifter mellem stat, regioner og kommuner. Aftalen er baseret på, at reformen skal være udgiftsneutral for det offentlige under ét, når der ses bort fra engangsudgifter i forbindelse med implementeringen af reformen.

På forslaget til finanslov for 2007 er statens andel af de amtslige udgifter på i alt 12 mia. kr. (eksklusive anlægsudgifter) fordelt på de relevante ministerområder i 2007, *jf. tabel 2.16.*

Tabel 2.16	
Bevillingsændringer i 2007 som følge af statens overtagelse af amtslige opgaver (ekskl. anlægsmidler)	
	2007
Mio. kr. (2007-priser)	
Statens andel af de amtslige udgifter	12.014
- heraf Undervisningsministeriet ¹⁾	8.121
- heraf Socialministeriet	1.747
- heraf Kulturministeriet	605
- heraf Transport- og Energiministeriet	487
- heraf Miljøministeriet	480
- heraf Beskæftigelsesministeriet	319
- heraf Indenrigs- og Sundhedsministeriet	184
- heraf Økonomi- og Erhvervsministeriet	46
- heraf Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri	15
- heraf Justitsministeriet	11

Anm.: Afrunding kan medføre, at tallene ikke summer til totalen.
1) Heraf overføres 91 mio. kr. til kommunerne til finansiering af udgifter til uddannelse af revalidender.

Med kommunalreformen er grundlaget skabt for at sikre en mere effektiv offentlig sektor i de kommende år. Det gælder også på statens område, hvor der er betydelige muligheder for at målrette ressourcerne. Kommunalreformen indebærer således samling af en række amtslige administrative driftsopgaver i færre enheder i staten.

Det gør det muligt at løse de administrative opgaver mere effektivt end hidtil, dels som følge af reduktionen af antal enheder, som udfører de samme opgaver, og dels som følge af synergieffekter ved sammenlægningen af de tidligere amtslige opgaver med relaterede statslige opgaver. De administrative opgaver mv., der overføres fra amterne til staten, effektiviseres derfor med 5 pct. årligt i 2008-2010, således at der kan frigøres ressourcer til andre prioriterede initiativer.

Endvidere er der på finanslovsforslaget for 2007 afsat anlægsmidler på fire områder til varetagelse af overtagne amtslige anlægsforpligtelser mv., *jf. tabel 2.17.*

Tabel 2.17
Anlægsbevillinger i 2007 som følge af statens overtagelse af amtslige opgaver

	2007
Mio. kr. (2007-priser)	
Undervisningsministeriet	370
Transport- og Energiministeriet	265
Miljøministeriet	21
Kulturministeriet	5
I alt	661

De overførte drifts- og anlægsmidler er på finanslovsforslaget indarbejdet som udgiftsbaserede reserver på de enkelte ministerområder. Reserverne udmøntes konkret på de relevante konti og omlægges til omkostningsprincipper, hvor dette er relevant, ved ændringsforslag til finansloven for 2007 i efteråret 2006.

2.16 Kultur

Regeringen vil fortsætte med at styrke mangfoldigheden og alsidigheden i dansk kulturliv. På finanslovsforslaget er der derfor sikret 20 mio. kr. i 2007 stigende til 35 mio. kr. årligt til at videreføre nogle væsentlige kulturpolitiske initiativer, *jf. tabel 2.18*. Målet med initiativerne er blandt andet:

- Øget kunstnerisk aktivitet og talentudvikling
- Initiativer på tværs af traditionelle kunstneriske udtryksformer
- Fremme og udbredelse af dansksproget litteratur samt forbedrede vilkår for forfattere

Tabel 2.18
Kulturpolitiske initiativer på forslag til finanslov for 2007

	2007	2008	2009	2010
Mio. kr. (2007-priser)				
Pulje til kunstnerisk aktivitet og talentudvikling	5	15	20	20
Reserve til kunststøttetilskud	15	15	15	15
I alt	20	30	35	35

Initiativerne finansieres af omprioriteringer mv. Blandt andet frigøres det fremadrettede provenu fra optagelsesreduktionen i perioden 2003-2006 på de kulturministerielle uddannelser, *jf. tabel 2.19*. Herudover etableres en betalingsordning for udenlandske studerende (uden for EU/EØS) svarende til ordningen under Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling, ligesom en ordning, hvor uforbrugte støttemidler til film tilbageføres til staten, etableres.

Tabel 2.19
Finansiering af nye kulturpolitiske initiativer

	2007	2008	2009	2010
Mio. kr. (2007-priser)				
Betalingsordning for udenlandske studerende	-	1,5	4,5	7,4
Bevillingstilpasning til optagelsesreduktion på kulturministerielle uddannelser	15,0	15,0	16,0	16,0
Indtægtsbudgettering af uforbrugt usikkerhedsmargin	5,0	5,0	5,0	5,0
I alt	20,0	21,5	25,5	28,4

2.17 Øvrige initiativer

Erhvervsuddannelser

Der er afsat i alt 116 mio. kr. i 2007 til videreførelse af initiativer for erhvervsskolerne, som udløber med udgangen af 2006. Initiativerne omfatter blandt andet videreførelse af takstforhøjelse til de tekniske erhvervsuddannelser og praktikpladstaxametre.

Landbrugets jordskatter

På forslaget til finanslov for 2007 reduceres beskatningen af landbrugets og skovbrugets produktionsjord fra og med 2007. I 2007 er reduktionen på 60 mio. kr. Lempelsen neutraliserer reduktionen af den direkte EU-landbrugsstøtte til dansk landbrug, som følger af EU's landbrugsreform.

En mere økonomisk selv bærende almen sektor

Der er på finanslovsforslaget for 2007 indsat en budgetregulering, som teknisk viderefører en refusion af statslig ydelsesstøtte på 50 pct. som i 2005 og 2006.

Regeringen, Dansk Folkeparti og Radikale Venstre indgik i efteråret 2005 en aftale om den almene sektors midler i 2005 og 2006. Aftalen indebærer blandt andet iværksættelse af et udredningsarbejde. Formålet med udredningsarbejdet er at analysere mulighederne for fortsat at øge den almene sektors selvfinansiering, herunder mulighederne for at føre den almene sektor over i en økonomisk mere selv bærende konstruktion. Udredningsarbejdet skal blandt andet belyse den fremtidige balance mellem anvendelsen af sektorens midler til nybyggeri, renovering og andre indsatser i det eksisterende byggeri. På grundlag af udredningsarbejdet skal aftalepartierne drøfte den fremtidige anvendelse af den almene sektors midler.

Effektivisering af det statslige indkøb

For at sikre en yderligere effektivisering af statens indkøb, vil regeringen understøtte det statslige indkøb med nye fælles statslige indkøbsaftaler. Fælles indkøbsaftaler skal blandt andet sikre, at også mindre institutioner kan opnå de storkøbsfordele, der gælder for staten som en helhed. En analyse har vist, at der kan opnås betydelige besparelser gennem en standardisering, koordinering og forpligtelse af det statslige indkøb.

Der iværksættes på denne baggrund et statsligt indkøbsprogram, som over en 2-årig periode skal sikre nye statslige indkøbsaftaler på en række fælles statslige områder, herunder PC'er, servere, rengøring mv. De nye indkøbsaftaler skal effektivisere det statslige indkøb gennem *standardisering* af vareudbuddet til færre og fornuftige standarder, *koordinering* af indkøbet på færre leverandører og *forpligtelse* af indkøbet på nye kontrakter på tværs af de statslige institutioner.

Indkøbsprogrammet vil blive gennemført i faser. Første fase omfatter det statslige indkøb inden for fire kategorier: PC-arbejdsstationer, kontorvarer, kontormaskiner samt kontormøbler. Der vil pr. 1. januar 2007 blive indgået nye indkøbsaftaler på disse områder, som vil være forpligtende for hele staten.

På baggrund af indledende analyser af det statslige indkøb forventes effektiviseringsgevinsterne ved første fase af indkøbsprogrammet at udgøre i størrelsesordenen 0,3 mia. kr. årligt, jf. tabel 2.20. Budgetforbedringen bidrager til finansieringen af de nye initiativer på finanslovsforslaget.

	2007	2008	2009	2010
Mio. kr. (2007-priser)				
Effektivisering af det statslige indkøb – Fase 1	-300	-300	-300	-300

2.18 Omkostningsreform i staten

Fra og med 2007 overgår alle statsinstitutioner fra udgiftsbaseret til omkostningsbaseret budgettering på finansloven, jf. Akt 105 15/3 2006. Omlægningen omfatter også statsinstitutionernes anlægsbevillinger. Dog er trafikområdet og national ejendom undtaget fra omlægningen, ligesom bevillinger til forsvaret indtil videre er undtaget.

Omlægningen gennemføres med følgende sigte:

- Bedre information om statens værdier og forpligtelser og dermed et bedre grundlag for forvaltningen af disse
- Større gennemsigtighed om omkostningerne til de enkelte aktiviteter, ydelser eller produkter og dermed et bedre grundlag for Folketingets prioritering og for resultatstyring og ledelse
- En mere omkostningsbevidst ressourceanvendelse, herunder ved øget fleksibilitet i finansieringen af driftsøkonomisk fornuftige investeringer, incitament til en bedre aktivforvaltning og vedligeholdelse samt incitament til løbende at tilpasse kapitalapparatet
- Større sammenlignelighed mellem statsinstitutioner og alternative udbydere af offentlige opgaver

Omlægningen har konkret medført ændringer af bevillingerne til 160 statsinstitutioner på finanslovsforslaget for 2007. Bevillingsændringen kan i hovedtræk forklares med afsæt i omregningen i *boks 2.1*:

Boks 2.1	
Omregning af udgiftsbevilling til omkostningsbevilling	
Udgiftsbevilling	
÷	bevilling til anskaffelser/anlæg
+	bevilling til af- og nedskrivninger
+	bevilling til renter på interne statslige lån
+/-	øvrige periodiseringer (fx feriepenge)
=	Omkostningsbevilling

Andelen af den eksisterende bevilling, der er blevet anvendt til anskaffelser/anlæg, er fratrukket bevillingen, mod at bevillingen til gengæld er tillagt de nye omkostninger til afskrivninger på eksisterende og nye anlægsinvesteringer samt til renter. Der er endvidere foretaget en række korrektioner som følge af ændrede periodiseringer.

De nye omkostningsbaserede bevillinger til de omlagte statsinstitutioner udgør i alt 30,8 mia. kr. i 2007 faldende til i alt 28,2 mia. kr. i 2010, *jf. tabel 2.21*. Til sammenligning udgjorde de omlagte statsinstitutioners tidligere udgiftsbaserede bevillinger mv. i alt 30,1 mia. kr. i 2007 faldende til 27,3 mia. kr. i 2010, mens deres tidligere anlægsbevillinger udgjorde i alt 0,3 mia. kr. i 2007 stigende til 0,4 mia. kr. i 2010.

Tabel 2.21				
Hovedtal for de statslige institutioner, der omlægges til omkostningsbevillinger på FFL2007				
	2007	2008	2009	2010
Mia. kr. (2007-priser)				
Ny omkostningsbaseret bevilling	30,8	29,7	28,8	28,2
Tidligere udgiftsbevillinger mv.	-30,1	-28,9	-27,9	-27,3
Tidligere anlægsbevillinger	-0,3	-0,3	-0,4	-0,4
Samlet forskel	0,4	0,5	0,5	0,5
- heraf merbevilling til renter	0,5	0,5	0,5	0,5
- heraf ændret periodisering mv.	-0,1	-	-	-

Forskellen mellem de nye omkostningsbaserede bevillinger og de gamle udgiftsbaserede bevillinger udgør ca. 0,5 mia. kr. årligt. Forskellen skyldes hovedsageligt de merbevillinger til renter, der er tillagt statsinstitutionernes bevillinger. Disse bevillinger tilgår §37 og påvirker derfor ikke statens DAU-saldo. Forskellen skyldes endvidere mindre periodeforskydninger, hvoraf langt hovedparten udgøres af ændringer i skyldige feriepengeforpligtelser.

Fordelt på ministerområderne er særligt Udenrigsministeriet, Skatteministeriet, Justitsministeriet, Kulturministeriet, Miljøministeriet og Fødevarerministeriet blevet til-

ført merbevillinger til renter, jf. tabel 2.22. Dette afspejler, at de pågældende ministerier besidder væsentlige materielle eller immaterielle aktiver, der er omfattet af reformen, og som i det nye system genererer afskrivninger og renter. For en række ministerier, særligt Skatteministeriet, Justitsministeriet, Beskæftigelsesministeriet og Fødevareministeriet er der væsentlig forskel på bevillingsændringen i årene 2007-2008 i forhold til 2009-2010. Det skyldes, at korrektioner for feriepengeforpligtelser særligt foretages i 2007-2008. Også denne korrektion er rent teknisk og afspejler fald eller stigninger i den budgetterede lønsum som følge af ændrede periodiseringer.

	2007	2008	2009	2010
Mio. kr. (2007-priser)				
Statsministeriet	4	4	2	2
Udenrigsministeriet	69	76	77	77
Finansministeriet	0	-1	-1	-1
Økonomi- og Erhvervsministeriet	10	17	12	9
Skatteministeriet	-107	-74	-17	7
Justitsministeriet	91	85	34	58
Forsvarsministeriet	17	21	21	22
Socialministeriet	-9	12	10	14
Indenrigs- og Sundhedsministeriet	-7	2	6	7
Beskæftigelsesministeriet	83	39	19	-8
Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration	9	13	14	15
Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling	2	13	7	10
Undervisningsministeriet	12	16	13	13
Kulturministeriet	126	139	149	146
Kirkeministeriet	0	0	0	0
Miljøministeriet	30	35	47	42
Fødevareministeriet	41	49	93	87
Min. for Familie- og Forbrugeranliggender	18	18	20	16
Transport- og Energiministeriet	28	17	2	17
I alt	418	479	511	534

Appendiks 2.1

Forslag til statsligt forskningsbudget 2007 (Forskningens Finanslov)

På finanslovsforslaget for 2007 er der budgetteret med forskningsbevillinger for i alt ca. 12,1 mia. kr. *jf. tabel 2.a*. Dette er et løft på ca. 1,2 mia. kr. i forhold til bevillingsniveauet i 2007 på finansloven 2006. Dette kan primært henføres til regeringens udspil til fordeling af globaliseringspuljen, som inkluderer, at der vil blive tilført midler med en stigende profil startende med 1 mia. kr. i 2007.

Tabel 2.a					
De statslige forskningsbevillinger 2006-2010					
	2006	2007	2008	2009	2010
Mio. kr. (2007-priser)					
Ministerområder FFL07	-	10.921	10.674	10.714	10.687
Forskningsreserve	-	175	175	175	375
Regeringens udspil til fordeling af globaliseringsreserven	-	1.000	2.000	3.300	4.600
Forslag til finanslov for 2007 i alt	10.992	12.096	12.849	14.189	15.662
Bevillingsniveauet på FL06 (inkl. forskningsreserve)	10.992	10.933	10.911	10.965	-
Forhøjelse i forhold til 2006-niveauet	-	1.163	1.938	3.224	-

Kilde: Statens forskningsbudgetsystem, august 2007.

Regeringen foreslår, at der fra globaliseringspuljen afsættes penge til at løfte forskningsbevillingerne således, at de offentligt finansierede udgifter til forskning og udvikling vil nå op på 1 pct. af BNP i 2010, hvorefter niveauet fastholdes.

Forskningsreserven er på FFL07 opjusteret med 200 mio. kr. i 2010. Sammen med de øvrige offentlige forskningsbevillinger udgør bevillingsniveauet for forskning herefter 1 pct. af BNP i 2010. I 2007 forventes de samlede offentlige forskningsbevillinger at udgøre 0,81 pct. af BNP mod 0,75 pct. i 2006.

Bevillinger til forskning og udvikling fordelt på ministerområder

Forsknings- og udviklingsbevillingerne under Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling udgør samlet ca. 8,4 mia. kr., *jf. tabel 2.b*. Dette svarer til ca. $\frac{3}{4}$ af de samlede statslige forskningsbevillinger på finanslovsforslaget for 2007. Fødevareministeriet er det ministerområde, som har det næststørste bevillingsniveau på i alt 0,6 mia. kr., hvilket svarer til ca. 6 pct. af de samlede statslige bevillinger.

Tabel 2.b
Forsknings- og udviklingsbevillinger (anlæg, drift og tilskud) fordelt på ministerområder, 2005-2010

	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Mio. kr. (2007-priser)						
Udenrigsministeriet	163,4	162,5	158,2	158,5	157,9	158,9
Finansministeriet	58,2	32,8	63,4	50,8	35,1	32,0
Økonomi- og Erhvervsministeriet	154,2	97,5	75,4	74,7	62,9	62,1
Justitsministeriet	0,0	15,4	0,0	0,0	0,0	0,0
Forsvarsministeriet	85,5	82,2	88,2	74,7	71,3	71,3
Socialministeriet	163,8	160,1	100,7	67,4	63,6	46,7
Indenrigs- og Sundhedsministeriet	93,8	119,5	60,7	59,8	57,9	56,8
Beskæftigelsesministeriet	154,0	152,0	137,4	132,7	128,3	80,3
Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration	7,9	8,0	8,2	4,2	3,7	3,2
Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling ¹	7.990,3	8.187,0	8.389,0	8.397,1	8.499,3	8.555,5
Undervisningsministeriet	224,9	258,6	291,7	276,2	267,1	265,7
Kulturministeriet	492,4	489,8	476,9	491,1	482,8	480,7
Miljøministeriet	200,8	197,1	224,5	222,2	221,4	220,7
Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri	541,1	616,5	619,5	437,7	458,8	449,0
Ministeriet for Familie- og forbrugeranliggender	126,6	106,0	100,1	101,2	104,2	104,2
Transport- og energiministeriet	56,8	127,3	127,1	125,9	100,0	99,7
Reserver		179,2 ²	1.175,0	2.175,0	3.475,0	4.975,0
I alt	10.513,7	10.991,5	12.096,0	12.849,2	14.189,3	15.661,8

Anm.: En konto under Økonomi- og Erhvervsministeriet er revurderet som ikke indeholdende forskning og udvikling. Dette er tilbageført til 2005 og 2006. I 2006 var bevillingen på 12,9 mio. kr.

1) Inkl. fortsat indfasning af Højteknologifonden.

2) Forskningsreserven for 2006 blev udmøntet via aktstykke 107 d. 15. feb. 2006. Reserven er her ligeledes i 2007-priser.

Kilde: Statens forskningsbudgetsystem, august 2007.

Profilerne for de enkelte ministerier er stort set identiske med profilerne fra sidste år, jf. *Budgetoversigt 2*, august 2005. Dog er den fortsatte indfasning af Højteknologifonden på FFL07 placeret under Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling med en årlig stigning på 80 mio. kr.

Den store procentvise stigning inden for Finansministeriets område kan henføres til en stigning i bevillingerne til fremme af digital forvaltning.

I 2007 er der fremrykket bevillinger til forskningsprogrammet under aftalen om Vandmiljøplan III (VMP III) samt Forskningsprogram for økologisk fødevarerproduktion, FØJO III fra henholdsvis 2008 til 2007 og fra 2009 og 2008 til 2007 på i alt

ca. 106 mio. kr. Fremrykningen er af rent teknisk karakter og har ikke betydning for størrelsen og aktivitetsomfanget af forskningsprogrammerne.

Herudover er der sket mindre ændringer på en række andre ministerområder.

Forsknings- og udviklingsbevillinger fordelt efter hovedsektor

Bevillinger til universiteter m.fl. udgør ca. 5,4 mia. kr. i 2007, jf. tabel 2.c. Det svarer til ca. halvdelen af de samlede forsknings- og udviklingsbevillinger. Bevillingerne til forskningsrådene i 2007 udgør ca. 13 pct., mens bevillingerne til andre større tilskudspuljer udgør ca. 12 pct. af de samlede forsknings- og udviklingsbevillinger.

Tabel 2.c						
Forsknings- og udviklingsbevillinger (anlæg, drift og tilskud) fordelt efter hovedsektor, 2005-2010						
	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Mio. kr. (2007-priser)						
Universiteter m.fl. ¹⁾	5.326,8	5.351,1	5.420,4	5.452,4	5.430,5	5.407,2
Sektorforskning ²⁾	1.090,4	1.060,3	1.069,9	1.054,9	1.042,4	1.022,9
Forskningsråd ³⁾	1.293,3	1.423,5	1.413,5	1.366,3	1.217,2	1.192,9
Internationale aktiviteter ⁴⁾	475,6	471,2	470,7	478,0	481,0	485,6
Andre større tilskudspuljer ⁵⁾	1.159,2	1.236,6	1.281,6	1.078,1	1.285,2	1.250,2
Andre forskningsinstitutioner ⁶⁾	473,8	457,4	421,2	432,9	425,4	424,1
Andet ⁷⁾	694,6	812,2	843,7	811,6	832,6	903,9
Reserver		179,2	1.175,0	2.175,0	3.475,0	4.975,0
I alt	10.513,7	10.991,5	12.096,0	12.849,2	14.189,3	15.661,8
1)	Universiteter m.fl. omfatter universitetslovsinstitutioner, andre højere læreanstalter og ph.d.-bevillinger.					
2)	Sektorforskningsinstitutionerne er primært institutioner, som hører under sektorforskningsloven og omfatter eksempelvis Danmarks Veterinærinstitut, Danmarks Miljøundersøgelser og Arbejdsmiljøinstituttet. Sektorforskningsinstitutioner er hovedsagelig knyttet til Miljøministeriet og Fødevareministeriet.					
3)	Forskningsrådene omfatter blandt andet Det Strategiske Forskningsråd og Det Frie Forskningsråd.					
4)	Internationale aktiviteter dækker over bevillinger med relation til udlandet, og der indgår både institutioner og tilskud, herunder Danmarks bidrag til internationale forskningssamarbejder.					
5)	Andre større tilskudspuljer omfatter tilskudspuljer, der er større end 25 mio. kr. I opgørelsen er inkluderet Videnskabsministeriets UMTS-reserve.					
6)	Andre forskningsinstitutioner omfatter forskningsudførende institutioner, som hverken hører under sektorforskningsloven eller universitetsloven, og som ikke har undervisningsforpligtelser. Kategorien omfatter blandt andet en række sektorforskningslignende institutioner samt nogle arkiver, biblioteker og museer.					
7)	Andet omfatter en række øvrige forskningsbevillinger på finansloven.					
Kilde: Statens forskningsbudgetsystem, august 2007.						

Forsknings- og udviklingsbevillinger fordelt efter forskningsformål

De statslige bevillinger kan fordeles på 16 forskellige forskningsformål, jf. tabel 2.d. Fordelingen følger de såkaldte NORFORSK-kategorier, der er vedtaget i Nordisk Råd. De første 13 kategorier samt kategorierne vedrørende rumforskning og forsvar omfatter typisk anvendt forskning og udviklingsarbejde, mens kategorien almen vi-

denskabelig udvikling udgøres af grundforskning samt en restmængde af forsknings- og udviklingsbevillinger, der ikke kan indplaceres under de øvrige kategorier.

Blandt bevillingerne på FFL07 udgør almen videnskabelig udvikling næsten $\frac{3}{4}$ af de statslige midler til forskning og udvikling. De næststørste forskningsformål er industri mv. samt landbrug mv., som udgør henholdsvis 7 og 6 pct. af forskningsbudgettet.

Tabel 2.d						
Forsknings- og udviklingsbevillinger (anlæg, drift og tilskud) fordelt efter forskningsformål, 2005-2010						
	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Mio. kr. (2007-priser)						
Landbrug, skovbrug, jagt og fiskeri	627,6	701,5	698,0	515,2	538,0	530,1
Industri og håndværk, bygge- og anlægsvirksomhed og andre erhverv	719,5	754,3	760,0	754,8	696,0	696,0
Produktion og fordeling af energi	197,6	254,5	246,8	232,6	112,5	112,4
Transport og telekommunikation	43,1	44,4	43,8	43,4	43,2	43,0
Boligforhold og fysisk planlægning	49,1	40,1	41,4	40,5	39,3	30,9
Forureningsbekæmpelse og naturbeskyttelse	198,9	203,4	224,5	224,6	211,3	212,1
Sygdomsbekæmpelse og -forebyggelse	195,2	325,7	261,0	236,3	125,1	118,5
Sociale forhold	135,6	128,9	65,8	35,6	29,3	26,4
Kultur, massemedier og fritid	107,2	111,0	101,5	98,5	87,1	87,0
Uddannelsesforhold	235,7	269,6	294,5	277,5	268,4	267,0
Arbejdsbetingelser	125,9	132,4	129,3	124,7	120,4	72,1
Økonomisk planlægning og offentlig forvaltning	111,7	95,9	100,2	86,8	72,5	67,7
Udforskning og udnyttelse af jorden og atmosfæren	65,4	82,2	98,4	83,8	69,2	67,9
Rumforskning	228,3	233,0	225,4	230,8	231,5	232,0
Forsvar	85,5	82,2	74,7	74,7	71,3	71,3
Almen videnskabelig udvikling	7.387,4	7.353,2	7.555,7	7.614,4	7.999,2	8.052,4
Herunder:						
Almen videnskabelig udvikling som ikke kan fordeles	2.287,7	2.339,3	2.336,1	2.470,0	3.021,1	3.194,7
Jordbrugs- og veterinærvidenskab	416,1	426,8	435,4	422,3	408,5	400,1
Humanistisk videnskab	988,9	936,0	947,1	919,6	886,9	872,0
Naturvidenskab	1.182,3	1.174,2	1.230,5	1.223,2	1.170,8	1.142,5
Samfundsvidenskab	790,5	754,5	763,9	743,1	715,8	702,6
Sundhedsvidenskab	829,0	821,6	863,5	858,9	836,8	810,0
Teknisk videnskab	892,9	900,8	979,2	977,3	959,3	930,5
Reserver		179,2	1.175,0	2.175,0	3.475,0	4.975,0
I alt	10.513,7	10.991,5	12.096,0	12.849,2	14.189,3	15.661,8
Kilde: Statens forskningsbudgetsystem, august 2007.						

3. Statens finanser

Resumé
<ul style="list-style-type: none"> • På finanslovsforslaget for 2007 budgetteres med et DAU-overskud på 60 mia. kr. svarende til 3½ pct. af BNP. DAU-overskuddet i 2006 skønnes til ca. 76¼ mia. kr. svarende til ca. 4¾ pct. af BNP. • Korrigeret for engangsforhold mv. skønnes DAU-overskuddet i 2007 til godt 61½ mia. kr. mod 65 mia. kr. i 2006. I 2007 er den korrigerede DAU-saldo omtrent på niveau med den faktiske DAU-saldo. • Statens udgifter på finanslovsforslaget for 2007 er budgetteret til ca. 560¾ mia. kr. målt i årets priser. • Primært som følge af tekniske forhold skønnes de ministerfordelte udgifter på FFL07 at stige med ca. 92½ mia. kr. i forhold til 2006. Niveauforskellen mellem udgifterne i 2006 og 2007 skal ses i sammenhæng med kommunalreformen og finansieringsreformen for kommunerne. Kommunalreformen betyder, at der fra 2007 flyttes opgaver til staten svarende til ca. 12 mia. kr., mens den kommunale finansieringsreform, der betyder, at sygehusene fremover finansieres over bloktilskuddet, medvirker til en vækst i udgifterne til bloktilskuddet på ca. 75¼ mia. kr. fra 2006 til 2007 • Statens indtægter er budgetteret til ca. 620¾ mia. kr. på finanslovsforslaget for 2007. I 2006 skønnes de statslige indtægter at udgøre godt 541 mia. kr. Niveauforskellen mellem indtægterne i 2006 og 2007 kan i vid udstrækning henføres til den kommunale finansieringsreform fra 1. januar 2007, der blandt andet betyder, at den amtslige indkomstskat erstattes af et statsligt sundhedsbidrag. • I 2006 skønnes nettokassesaldoen til knap 62¾ mia. kr., hvilket er lidt lavere end skønnet for DAU-saldoen som følge af et forventet likviditetstræk fra de statslige genudlån i 2006. I 2007 skønnes nettokassesaldoen til knap 49½ mia. kr. • Opgjort i pct. af BNP skønnes der et fald i statens gæld fra knap 27 pct. i 2005 til knap 18¼ pct. i 2007 og i ØMU-gælden fra knap 36 pct. i 2005 til godt 24½ pct. i 2007.

3.1 Oversigt over statens finanser

Kommunalreformen og den kommunale finansieringsreform, der implementeres fra d. 1. januar 2007, medfører væsentlige teknisk betingede ændringer af statens udgifter og indtægter fra 2006 til 2007.

De statslige udgifter forøges, idet der som led i kommunalreformen flyttes opgaver fra de nuværende amter til staten, mens den kommunale finansieringsreform blandt andet betyder, at sygehusene fremover finansieres over bloktilskuddet. Det medvirker til en betydelig vækst i de statslige udgifter til bloktilskuddet fra 2006 til 2007.

Statens indtægter påvirkes også af omlægningerne, idet finansieringsreformen blandt andet betyder, at den hidtidige amtslige indkomstskat erstattes af et nyt statsligt sundhedsbidrag på 8 pct., der beregnes af den skattepligtige indkomst i lighed med kommuneskatten. Endvidere overgår provenuet af ejendomsværdiskatten til staten, ligesom provenu fra aktieindkomstbeskatning fuldt ud overgår til staten, og begrænset skattepligtige overgår til ren statslig beskatning.

De større statslige skatteindtægter modsvares af lavere kommunale skatteindtægter, ikke mindst i kraft af afskaffelsen af amtsskatten. Kommunerne kompenseres for reformens virkning på deres skatteindtægter via bloktilskuddet.

Der er redegjort nærmere for ændringerne i de enkelte afsnit i kapitel 3 samt i kapitel 2.

På finanslovsforslaget for 2007 er der budgetteret med indtægter på 620³/₄ mia. kr. og udgifter på 560³/₄ mia. kr., *jf. boks. 3.1*. Finanslovsforslaget indebærer således et forventet overskud på statens drifts- anlægs- og udlånsbudget – den såkaldte DAU-saldo – på 60 mia. kr. i 2007. Det svarer til 3¹/₂ pct. af BNP, *jf. tabel 3.1*.

	Maj	2006 August	Ændr.	2007 FFL07
Mia. kr., årets priser				
Indtægter	527,8	541,1	13,3	620,8
Udgifter	465,4	464,8	-0,6	560,8
DAU-saldo	62,4	76,2	13,8	60,0
DAU-saldo (pct. af BNP)	3,8	4,7	0,8	3,5

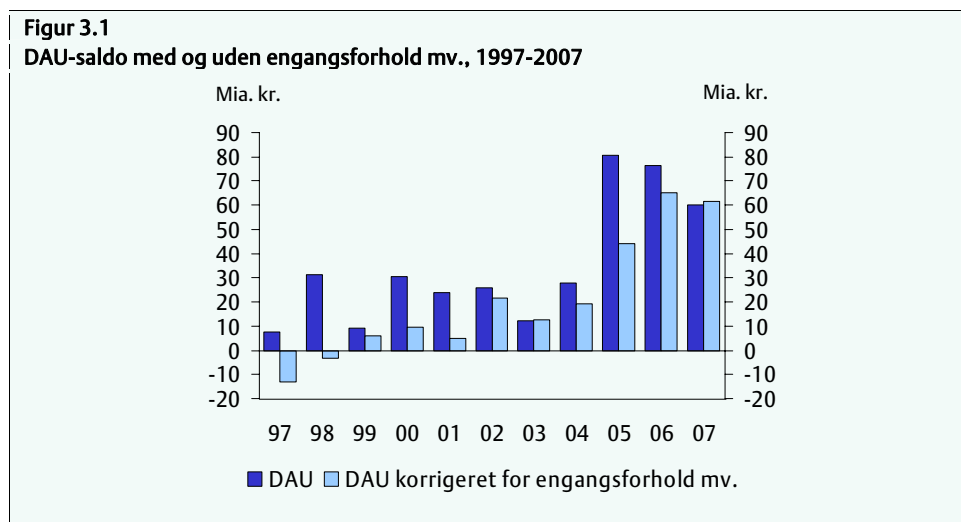
For 2006 skønnes et DAU-overskud på knap 76¹/₄ mia. kr. svarende til ca. 4³/₄ pct. af BNP.

De markante overskud i 2006 og 2007 skyldes betydelige merindtægter fra Nordsø-aktiviteterne samt den gunstige konjunktursituation. Hertil kommer den videreførte

suspension af SP-bidraget i 2006 og 2007, der indebærer en ekstraordinær midlertidig styrkelse af DAU-saldoen.

Skønnet for DAU-saldoen i 2006 er opjusteret med ca. 13¾ mia. kr. i forhold til majvurderingen, hvor DAU-overskuddet i 2006 blev skønnet til knap 62½ mia. kr. Opjusteringen kan alt overvejende henføres til en opjustering af skønnet for statens indtægter, *jf. afsnit 3.3*.

Engangsforskel påvirker DAU-saldoen i varierende omfang fra år til år, *jf. figur 3.1*.

Korrigeret for engangsforskel mv. skønnes DAU-saldoen til 65 mia. kr. i 2006 og godt 61½ mia. kr. i 2007. Særligt korrektionen for et ekstraordinært stort provenu fra Nordsø-aktiviteterne bidrager til, at skønnet for den korrigerede DAU-saldo er lavere end skønnet for den faktiske DAU-saldo i 2006, *jf. også bilag 1*, der omfatter en samlet oversigt over engangsforskel mv. i årene 1997-2007.¹

I 2007 trækker provenuet fra Nordsø-aktiviteterne ligeledes i retning af en lavere korrigeret DAU-saldo, men dette bliver imidlertid opvejet af en korrektion for et relativt lavt provenu fra pensionsafkastskatten. Samlet set skønnes engangsforskel mv. at medføre et omtrent neutralt bidrag til DAU-saldoen i 2007.

¹ Ved opgørelsen af engangsforskel mv. er der for indtægterne fra Nordsø-aktiviteterne foretaget en korrektion svarende til de provenuer, der anvendes i beregningen af den strukturelle saldo på nationalregnskabsform, *jf. kapitel 4* samt *Økonomisk Redegørelse*, august 2006. Der er ikke korrigeret for virkningen af suspensionen af SP-bidraget i 2004-2007.

3.2 Statens udgifter

Eksklusive renteudgifter er statens udgifter på finanslovsforslaget for 2007 budgettet til ca. 535¼ mia. kr., *jf. tabel 3.2.*

Opgjort i 2007-prisniveau skønnes de statslige udgifter på FFL07 ekskl. renteudgifter at stige med ca. 88¾ mia. kr. i forhold til det seneste skøn for 2006, hvilket primært skyldes tekniske forhold afledt af kommunalreformen pr. 1. januar 2007. Sammenholdt med finansloven for 2006 skønnes en stigning på knap 85 mia. kr. i de statslige udgifter på FFL07.

De ministerfordelte udgifter skønnes at stige med knap 88 mia. kr. fra det seneste skøn for 2006 til FFL07. I forhold til FL06 skønnes en stigning i de ministerfordelte udgifter på FFL07 på 84 mia. kr. Niveauforskellen mellem udgifterne i 2006 og 2007 skal ses i sammenhæng med, at der er flyttet opgaver til staten som led i kommunalreformen. Dertil kommer finansieringsreformen for kommunerne, der blandt andet indebærer, at den hidtidige amtskommunale indkomstskat fra og med 2007 delvist erstattes af et statsligt sundhedsbidrag, som via bloktilskuddet medgår til at finansiere sygehusdriften i regionerne, *jf. afsnittet nedenfor om de ministerfordelte udgifter på FFL07 samt kapitel 2.*

Tabel 3.2					
De statslige udgifter eksklusive renteudgifter, 2006-2007					
	2006		2007	Ændr. FL06-FFL07	Ændr. Aug06- FFL07
	FL06	August	FFL07		
Mia. kr., 2007-priser					
Ministerfordelte udgifter ¹⁾	419,7	415,8	503,7	84,0	87,9
Øvrige udgifter ²⁾	30,7	30,8	31,6	0,9	0,9
Udgifter i alt, ekskl. renteudgifter	450,4	446,5	535,3	84,9	88,8
Anm.: Statens udgifter ekskl. renteudgifter er opregnet til 2007-priser med generelle pris- og lønstigninger på 2,1 pct.					
1) Statens drifts-, overførsels- og anlægsudgifter.					
2) Omfatter børnefamilieydelse og EU-bidrag samt overførsler til §23 og §24 vedrørende pesticidafgiftsordningen.					

De øvrige udgifter, der omfatter udgifter til børnefamilieydelse og EU-bidrag mv., stiger med knap 1 mia. kr. fra det seneste skøn for 2006 til FFL07. Det dækker over en stigning i det skønnede EU-bidrag.

Statens udgifter i 2006

Det seneste skøn for de statslige udgifter i 2006 indebærer en nedjustering på godt ½ mia. kr. i forhold til majskønnet. Statens udgifter skønnes således at blive ca. 464¾ mia. kr. i 2006 opgjort i årets priser, *jf. tabel 3.3.*

Nedjusteringen af udgiftsskønnet for 2006 kan henføres til de ministerfordelte udgifter, der er knap 1½ mia. kr. lavere end skønnet i maj. Det skyldes dels lavere udgifter på godt ½ mia. kr. til dagpenge og kontanthjælp som følge af en nedjustering af ledighedsskønnet i 2006, dels et forventet mindreforbrug på den kommunale midtvejsreserve på ca. ¾ mia. kr. I forbindelse med bloktilskudsaktstykket er reserven således ikke fuldt udmøntet.

I retning af højere statslige udgifter trækker en opjustering af EU-bidraget med ca. ½ mia. kr. som følge af nye skøn, herunder vedrørende afregning til EU af andel af told mv., og en tilsvarende opjustering af renteudgifterne som følge af et lidt højere skøn for renteniveauet i 2006.

Tabel 3.3
De statslige udgifter, 2006

	FL06	Majskøn	Augustskøn	Ændr. FL-aug.	Ændr. maj-aug.
Mia. kr., 2006-priser					
Ministerfordelte udgifter ¹⁾	411,1	408,6	407,2	-3,8	-1,4
Rente af statsgæld mv.	26,9	27,1	27,6	0,7	0,4
EU-bidrag mv.	17,0	16,6	17,0	0,0	0,4
Børnefamilieydelse	13,1	13,1	13,1	0,0	0,0
I alt	468,1	465,4	464,8	-3,2	-0,6

1) Drifts-, overførsels- og anlægsudgifter i staten.

Augustskønnet indebærer statslige udgifter i 2006, der er ca. 3¼ mia. kr. lavere end budgetteret på FL06. De lavere udgifter kan henføres til en nedjustering af skønnet for de ministerfordelte udgifter på ca. 3¾ mia. kr. I modsat retning trækker en opjustering af skønnet for renteudgifterne på ca. ¾ mia. kr.

Udviklingen i de ministerfordelte udgifter afspejler ikke mindst et lavere ledighedsskøn end ved budgetteringen på FL06. Udgifterne til A-dagpenge, kontanthjælp samt aktivering af forsikrede ledige er således i alt ca. 3½ mia. kr. lavere end budgetteret på FL06. Dertil kommer et forventet mindreforbrug på den kommunale midtvejsreserve på ca. ¾ mia. kr. samt en række øvrige modsatrettede forhold, der samlet set medfører merudgifter på ½ mia. kr., jf. *Budgetoversigt 1*, maj 2006.²

Statens udgifter på FFL07

Statens udgifter er budgetteret til ca. 560¾ mia. kr. på FFL07, mens statens udgifter på FL06 udgør ca. 468 mia. kr. opgjort i årets priser. Væksten på i alt ca. 92½ mia. kr. i de statslige udgifter kan altovervejende henføres til en vækst i de ministerfordelte

² *Budgetoversigt 1*, maj 2006 indeholder en uddybende gennemgang af udviklingen i de ministerfordelte udgifter siden FL06, jf. www.fm.dk. Eneste ændringer siden maj er det forventede mindreforbrug på den kommunale midtvejsreserve på ca. ¾ mia. kr., samt at udgifterne til A-dagpenge og kontanthjælp er nedjusteret med godt ½ mia. kr.

udgifter, der navnlig følger af kommunalreformen og den kommunale finansieringsreform.

Tabel 3.4			
Statens udgifter på FL06 og FFL07			
	FL06	FFL07	Ændr. FL06-FFL07
Mia. kr., årets priser			
Ministerfordelte udgifter i alt	411,1	503,7	92,6
- Driftsramme	92,4	110,6	18,2
- Overførselsbudget	313,8	385,5	71,7
- Anlægsbudget	4,9	7,6	2,7
Rente af statsgæld mv.	26,9	25,5	-1,4
EU-bidrag mv.	17,0	18,2	1,2
Børnefamilieydelse	13,1	13,4	0,3
Udgifter i alt	468,1	560,8	92,7

Anm.: Drifts-, overførsels- og anlægsudgifterne på FL06 er i tabel 3.4 tilpasset de ændrede rammeplaceringer, der er gennemført i forbindelse med udarbejdelsen af FFL07.

De væsentligste ændringer i de ministerfordelte udgifter fra FL06 til FFL07 fordelt på driftsrammen samt overførsels- og anlægsbudgetterne er nærmere beskrevet nedenfor.

Udgifterne på driftsrammen stiger med ca. 18¼ mia. kr. fra FL06 til FFL07 opgjort i årets priser. Stigningen kan for en stor dels vedkommende henføres til overflytningen af opgaver til staten pr. 1. januar 2007 som led i kommunalreformen. Samlet set betyder overflytningen af opgaver, at de statslige driftsudgifter forøges med ca. 12 mia. kr. Hertil kommer en række forskellige og modsatrettede ændringer på ministerområderne.

Af væsentlige forhold, der bidrager til at forøge driftsudgifterne, er den nye globaliseringspulje (2,0 mia. kr.), reserven til højt prioriterede områder, herunder til børn, ældre og miljø (1,0 mia. kr.), beskæftigelsesinitiativer som følge af velfærdsaftalen (0,5 mia. kr.), momsreserven (2,3 mio. kr.) og øvrige reserver på §35. Generelle reserver (0,9 mia. kr.). Hertil kommer blandt andet en teknisk stigning på driftsrammen som følge af omkostningsreformen på 0,7 mia. kr. som følge af, at statsinstitutionernes bevillinger er tillagt renter. Renterne modsvares af mindredgifter på §37. Renter, *jf. kapitel 2.*

Omvendt reduceres driftsrammen med ca. 2½ mia. kr. fra FL06 til FFL07 som følge af en teknisk omflytning fra driftsrammen til anlægsbudgettet under Transport- og Energiministeriet. Omflytningen kan henføres til, at konti vedrørende infrastruktur, herunder Banedanmarks fornyelse og drift, er friholdt for overgangen til omkostningsbudgettering på finansloven.

Udgifterne på overførselsbudgettet stiger med ca. 71³/₄ mia. kr. fra FL06 til FFL07 opgjort i årets priser. Stigningen er for en stor dels vedkommende en konsekvens af finansieringsreformen for kommunerne, herunder ikke mindst, at den hidtidige amtskommunale indkomstskat fra og med 2007 delvist erstattes af et statsligt sundhedsbidrag, som via bloktilskuddet medgår til at finansiere sygehusdriften i regionerne. Kommunerne overtager desuden en række amtskommunale opgaver (herunder medfinansiering af regionale sundhedsudgifter). I forbindelse med finansierings- og udligningsreformen overføres desuden en række særtilskud på §15. Socialministeriet og §16. Indenrigs- og Sundhedsministeriet, herunder overgangsordningen vedrørende grundtakstreformen, til det kommunale bloktilskud. Stigningen i bloktilskuddet inkl. overgangsordningen vedrørende grundtakstreformen er således på ca. 67¹/₂ mia. kr. fra 2006 til 2007. Eksklusive overgangsordningen vedrørende grundtakstreformen er stigningen i bloktilskuddet på ca. 75¹/₄ mia. kr. fra 2006 til 2007, jf. *kapitel 2*.

Hertil kommer en række forskellige og modsatrettede ændringer på ministerområderne med en nettobudgetvirkning på ca. 4¹/₄ mia. kr. I retning af stigende udgifter trækker blandt andet udgifter til folkepension (3,9 mia. kr.), førtidspension (1,0 mia. kr.), satspuljen for 2007 (0,9 mia. kr.³) samt pensionsforpligtigelser for regionerne med statslig refusion (1,9 mia. kr.).⁴ I modsat retning trækker blandt andet mindreudgifter til dagpenge (2,3 mia. kr.) og kontanthjælp (0,8 mia. kr.)

Udgifterne på anlægsbudgettet stiger med ca. 2³/₄ mia. kr. fra FL06 til FFL07 opgjort i årets priser, hvilket primært kan henføres til en stigning i Transport- og Energiministeriets anlægsbudget, der følger af flytninger fra driftsrammen til anlægsbudgettet, jf. ovenfor. Konti vedrørende infrastruktur, herunder Banedanmarks fornyelse og drift, er således friholdt for overgangen til omkostningsbudgettering på finansloven.

Statens personaleforbrug

På finanslovsforslaget for 2007 er der anført skøn for personaleforbruget i de enkelte år omregnet til årsværk.⁵

I 2007 er det samlede personaleforbrug på FFL07 skønnet til knap 134.700 årsværk, jf. *tabel 3.5*. Det er et fald på knap 1.200 årsværk i forhold til 2006. Udviklingen dækker over mindre ændringer i personaleforbruget på de fleste ministerområder samt større ændringer på Forsvarsministeriets, Beskæftigelsesministeriet, Videnskabsministeriet og Transport- og Energiministeriets områder.

Reelt vil statens personaleforbrug stige som følge af skønsmæssigt ca. 16.100 årsværk, som tilføres fra amterne som følge af strukturreformen, jf. *tabel 3.6*, der endnu ikke er indbudgetteret konkret på FFL07.

³ Satspuljen udgør knap 1,1 mia. kr. i 2007. Heraf foreslår regeringen ca. 0,2 mia. kr. konkret udmøntet på finanslovsforslaget for 2007.

⁴ De angivne udgiftsændringer i bloktilskuddet, de sociale pensioner mv. er angivet i årets priser.

⁵ Personaleoplysningerne er et foreløbigt skøn for de enkelte ministeriers og institutioners personaleforbrug. De angivne årsværk er ikke bindende for institutionernes årsværksforbrug, jf. Økonomi-Administrativ Vejledning (www.oav.dk).

Tabel 3.5
Statens personaleforbrug på FFL07 før udmøntning af reserver mv. (skøn)

	2006	2007	2008	2009	2010
Antal årsværk					
§3 Folketinget	722	735	735	735	735
§5 Statsministeriet	106	107	107	106	104
§6 Udenrigsministeriet	2.447	2.468	2.462	2.458	2.428
§7 Finansministeriet	976	970	960	940	931
§8 Økonomi- og Erhvervsministeriet	2.164	2.206	2.187	2.151	2.117
§9 Skatteministeriet	9.537	9.327	8.598	7.924	7.311
§11 Justitsministeriet	21.824	21.865	21.093	20.872	20.740
§12 Forsvarsministeriet	26.321	25.796	26.132	26.410	26.827
§15 Socialministeriet	1.163	1.186	1.160	1.147	1.120
§16 Indenrigs- og Sundhedsministeriet	2.949	3.027	3.029	3.021	2.979
§17 Beskæftigelsesministeriet	3.693	3.177	3.104	3.017	2.959
§18 Integrationsministeriet	537	530	513	488	481
§19 Videnskabsministeriet	22.458	22.968	23.266	23.363	23.464
§20 Undervisningsministeriet	23.760	23.556	23.523	23.509	23.495
§21 Kulturministeriet	4.508	4.488	4.397	4.352	4.322
§22 Kirkeministeriet	42	42	42	41	41
§23 Miljøministeriet	2.563	2.545	2.517	2.516	2.501
§24 Fødevarerministeriet	2.358	2.334	2.289	2.197	2.176
§27 Familieministeriet	2.632	2.656	2.597	2.569	2.536
§28 Transport- og Energiministeriet	5.107	4.702	4.629	4.570	4.882
I alt på FFL07	135.867	134.685	133.340	132.386	131.749
Ændring i forhold til FL06		-1.182	-2.527	-3.481	-4.118

Anm.: I personaleopgørelserne er ikke inkluderet personaleforbrug, der vil følge af udmøntning af særlige reserver mv. på FFL07, herunder reserver afsat som følge af flytning af opgaver fra amter til staten. Visse institutioner indgår ikke i personaleopgørelserne.

På Beskæftigelsesministeriets område skønnes personaleforbruget at falde med godt 500 årsværk fra 2006 til 2007 som led i implementeringen af kommunalreformen, der på beskæftigelsesområdet indebærer, at opgaver for den statslige arbejdsformidling fra 2007 varetages af statslige og kommunale jobcentre, beskæftigelsesregioner og driftscentre.

Personaleforbruget på Forsvarsministeriets område skønnes at falde med godt 500 årsværk fra 2006 til 2007, hvilket hovedsageligt kan henføres til en skønnet reduktion i gruppen af civilt ansatte i Forsvarskommandoen. Reduktionen er afledt af forsvarsforliget, hvor det blev besluttet, at andelen af civilt ansatte reduceres til fordel for antallet af militært ansatte. Imidlertid skønnes personaleforbruget i den operative struktur ikke øget i samme omfang. Strukturtilpasningerne forventes gennemført over en længere periode, hvilket afspejles i en forventet stigning i ansættelsen af officerer og stampersonel i budgetoverslagsårene.

På Videnskabsministeriets område skønnes en stigning i personaleforbruget på godt 500 årsværk primært på universitetsområdet, hvilket hovedsagligt kan henføres til en stigning i personaleforbruget til universiteternes forskningsvirksomhed.

På Transport- og Energiministeriets område skønnes der et samlet fald på godt 400 årsværk fra 2006 til 2007. Af disse kan godt 250 årsværk henføres til reduktioner i det skønnede personaleforbrug i Banedanmark og Banedanmarks Entreprenørvirksomhed, der skal ses i sammenhæng med den øgede konkurrence, der ventes at medføre færre vundne udbud til Banedanmark end tidligere.

Samlet set er der på FFL07 budgetteret et fald på omtrent 4.100 årsværk fra 2006 til 2010. Faldet i det budgetterede personaleforbrug skal ses i sammenhæng med de afsatte reserver på FFL07. Der er således ikke taget højde for, hvor meget personaleforbruget vil blive øget som følge af udmøntningen af diverse reserver på FFL07. Reserverne udmøntes i forbindelse med de årlige finanslovforhandlinger.

Som følge af strukturreformen tilføres staten ca. 16.100 årsværk fra amterne i 2007, *jf. tabel 3.6*. Af disse årsværk kan knap 14.400 henføres til kommende selvejende institutioner hovedsagligt gymnasier. De resterende årsværk vedrører personale fra amtslige forvaltninger, som overføres til staten.

Tabel 3.6	
Fordelingen af årsværk til staten på ministerområde	
Antal årsværk	
§8 Økonomi- og Erhvervsministeriet	15
§9 Skatteministeriet	23
§15 Socialministeriet	45
§16 Indenrigs- og Sundhedsministeriet	109
§20 Undervisningsministeriet	415
§21 Kulturministeriet	29
§23 Miljøministeriet	737
§24 Fødevareministeriet	29
§28 Transport- og Energiministeriet	391
I alt ekskl. selvejende institutioner	1.792
Selvejende institutioner	14.357
I alt	16.149

3.3 Statens indtægter

I 2006 ventes statens indtægter at udgøre ca. 541 mia. kr. Det er en opjustering på ca. 13¼ mia. kr. i forhold til skønnet fra maj, *jf. tabel 3.7*. Opjusteringen skyldes primært opjustering af de skønnede indtægter fra personskatter samt moms og afgifter.

Den kommunale finansieringsreform medfører i 2007 et løft i niveauet for de statslige skatteindtægter. Det skyldes først og fremmest, at størstedelen af den hidtidige

amtsskat erstattes af et statsligt sundhedsbidrag på 8 pct., der beregnes af den skattepligtige indkomst i lighed med kommuneskatten. Endvidere tilfalder provenuet af ejendomsværdiskatten fremover staten, ligesom provenu fra aktieindkomsts-katten fremover fuldt ud vil tilfalde til staten, og begrænset skattepligtige overgår til ren statslig beskatning.

Det bemærkes, at de større statslige skatteindtægter modsvares af lavere kommunale skatteindtægter, ikke mindst i kraft af afskaffelsen af amtsskatten. Kommunerne kompenseres for reformens virkning på deres skatteindtægter via bloktilskuddet, *jf. kapitel 2.*

Med afsæt i disse ændringer skønnes statens indtægter på finanslovsforslaget for 2007 at blive ca. 620³/₄ mia. kr.

Tabel 3.7					
Statens indtægter					
	2006			2007	
	Maj	August	Ændr.	FFL07	Ændr. 06-07
Mia. kr., årets priser					
Personskat til staten, netto	85,7	92,7	7,0	166,4	73,7
Arbejdsmarkeds- og sociale bidrag	87,9	88,1	0,2	91,4	3,3
Erhvervsskatter til staten, netto	59,8	60,1	0,3	58,0	-2,1
Moms	160,8	163,8	3,0	171,3	7,5
Registreringsafgift	22,0	23,6	1,6	23,8	0,3
Benzin, vægt- og ansvarsafgift mv.	22,4	23,3	0,9	23,3	-0,1
Energi- og miljøafgifter	30,6	31,0	0,4	31,5	0,4
Tobaks- og alkoholafgifter mv.	18,6	19,1	0,5	19,2	0,1
Pensionsafkastskat	8,3	6,7	-1,6	7,3	0,6
Tinglysningsafgift mv.	8,5	9,4	0,9	8,3	-1,2
Skatter og sociale bidrag i alt	504,7	517,9	13,2	600,4	82,5
Øvrige indtægter	23,1	23,2	0,1	20,4	-2,8
Indtægter i alt	527,8	541,1	13,3	620,8	79,7

Indtægtsskønnene for 2006 og 2007 er baseret på den seneste konjunkturvurdering, *jf. Økonomisk Redegørelse*, august 2006. De væsentligste budgetteringsforudsætninger er vist i *tabel 3.8.*

I forhold til majvurderingen er der for 2006 tale om en mindre opjustering af BNP-væksten samt en opjustering af væksten i privatforbruget, herunder bilforbruget. Der er endvidere tale om opjustering af væksten i momsgrundlaget og i lønsummen.

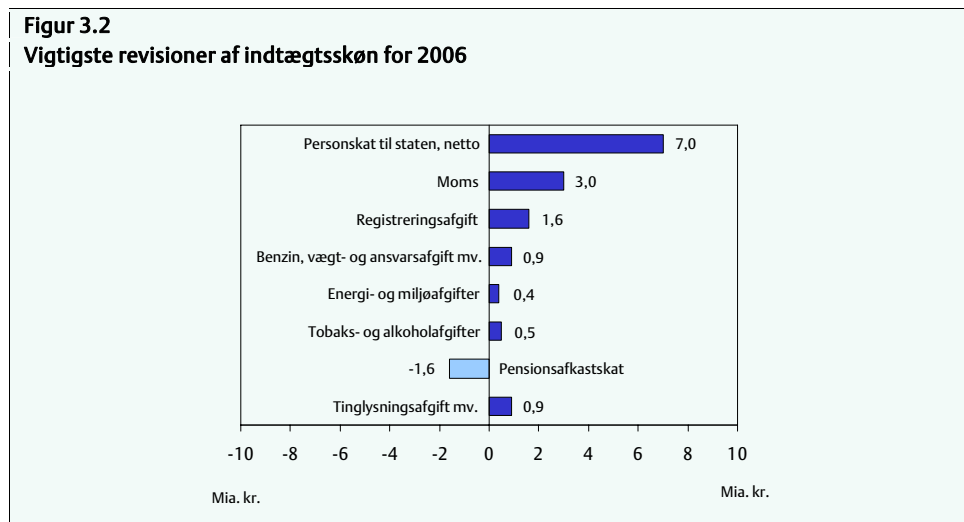
I 2007 skønnes både BNP og privatforbrug at stige med 2,0 pct. Ledigheden ventes at falde til ca. 120.000 personer. Væksten i såvel momsgrundlaget som lønsummen skønnes til lidt over 4 pct.

Tabel 3.8				
Budgetteringsforudsætninger, 2006-2007				
	Maj	2006 August	Ændr.	2007 August
BNP, realvækst i pct.	2,6	2,7	0,1	2,0
Privatforbrug, realvækst i pct.	2,5	3,1	0,6	2,0
Heraf biler	3,8	6,0	2,2	-2,7
Forbrugspriser, vækst i pct.	2,0	2,0	0,0	1,8
Momsgrundlag, nominel vækst pct.	5,5	6,6	1,1	4,2
Timeløn for LO/DA-arbejder, nominel vækst i pct.	3,5	3,7	0,2	4,2
Lønsum, nominel vækst i pct.	4,3	4,7	0,4	4,1
Ledighed, 1.000 personer	131	127	-4	120
Udskrivningsgrundlag, bundskat, mia. kr.	802,6	805,7	3,1	838,4
Udskrivningsgrundlag, arbejdsmarkedsbidrag, mia. kr.	881,7	888,1	6,4	923,7

Statens indtægter i 2006

De væsentligste justeringer af indtægterne i 2006 i forhold til majvurderingen er vist i figur 3.2.

Personskatter til staten (92,7 mia. kr.) ventes at indbringe 7 mia. kr. mere end skønnet i maj. Nye indkomstopgørelser viser, at såvel den skattepligtige indkomst som aktieindkomsten og indkomsten til virksomhedsbeskatning i 2005 blev større end hidtil skønnet, hvilket øger indtægterne i 2006 gennem større frivillige indbetalinger, restskatter samt lavere udbetalinger af overskydende skat. Samlet bidrager disse poster med 2,5 mia. kr. til opjusteringen. Med baggrund i et højere skønnet indkomstniveau i 2006 er skønnet for de løbende indbetalinger af A-skat og udbytteskat i 2006 samlet opjusteret med 4,5 mia. kr. Endelig er skønnet for pensionsafgifterne opjusteret med 0,3 mia. kr., hvilket skal ses i lyset af regnskabstallene for 1. halvår.

Momsindtægterne (163,8 mia. kr.) er opjusteret med ca. 3 mia. kr. fra maj til august. Opjusteringen kan dels henføres til en opjustering af provenuet i 2005, dels en opjustering i vækstraten fra 2005 til 2006. Det er hovedsageligt momsprovenuet fra privatforbruget og boligbyggeriet, der bidrager til opjusteringen.

Registreringsafgiften (23,6 mia. kr.) er opjusteret med 1,6 mia. kr. i forhold til maj. Opjusteringen skyldes, at regnskabstal for de første 6 måneder af 2006 viser et højt niveau for både de private- og erhvervenes bilkøb.

Benzin-, vægt- og ansvarsafgifterne (23,3 mia. kr.) forventes at indbringe 0,9 mia. kr. mere end skønnet i maj. Justeringen af skønnet skal ses på baggrund af en opjustering i brændselsforbruget, bilkøbet og provenuet fra bøder mv.

Energi- og miljøafgifter (31,0 mia. kr.) skønnes at indbringe 0,4 mia. kr. mere end i maj. Opjusteringen skyldes primært en opjustering af brændselsforbruget.

Tobaks- og alkoholafgifterne mv. (19,1 mia. kr.) er opjusteret med 0,5 mia. kr. i forhold til maj. Opjusteringen kan primært henføres til en opjustering i toldprovenuet. Toldprovenuet skønnes på baggrund af tal fra EU-kommissionen, og opjusteringen skyldes en forventning om højere import til EU fra tredjelande.

Pensionsafkastskat (6,7 mia. kr.) skønnes at indbringe ca. 1,6 mia. kr. mindre end forudsat ved majvurderingen. Dette dækker over en nedjustering af de forventede indtægter fra foreløbig skat vedrørende indkomståret 2006 på 4,6 mia. kr. og en opjustering af skønnet for restskat vedrørende indkomståret 2005 på ca. 3 mia. kr. Nedjusteringen af skønnet for foreløbig skat skyldes lavere forventninger til afkastet af pensionsformuen herunder afkastet af såvel aktier som obligationer.

Tinghysningsafgiften (9,4 mia. kr.) er opjusteret med 0,9 mia. kr. siden maj baseret på de seneste regnskabstal.

Statens indtægter i 2007

De væsentligste ændringer i statens indtægter fra 2006 til 2007 fremgår af *figur 3.3* og er uddybet nedenfor.

Den kommunale finansieringsreform medfører i 2007 et markant løft i niveauet for de statslige skatteindtægter. Specifikt løftes niveauet for de statslige personskatter.

Personskatter til staten (166,4 mia. kr.) skønnes således at stige med 73,7 mia. kr. i forhold til 2006. Provenuet fra personskatterne ventes fra 2006 til 2007 at stige med 12,4 mia. kr., mens afregningen til kommuner og folkekirke skønnes at falde med 61,4 mia. kr. fra 2006 til 2007. Den lavere afregning afspejler først og fremmest, at den løbende udbetaling til kommunerne m.v. (12-delsrater) falder, når de kommunale skatter falder som følge af bortfaldet af amtsskatten og de øvrige ændringer i finansieringsreformen. Endvidere bliver der i 2007 ikke foretaget efterregulering mellem stat og kommuner vedrørende tidligere års indkomstsatter, og i kraft af negativ efterregulering i 2006 bidrager efterregulering isoleret set til en stigning i afregningen til kommunerne fra 2006 til 2007 på 1,9 mia. kr.

De samlede slutskatter (indkomstsatter mv. til stat og kommuner) skønnes at stige med 12,5 mia. kr. fra 2006 til 2007 svarende til en stigning på 3,9 pct., *jf. tabel 3.9*. Stigningen i de samlede slutskatter kan henføres til stigning i skattegrundlaget i kraft af pris- og lønudviklingen og den generelle konjunkturudvikling.

Niveauet for de samlede slutskatter påvirkes ikke af finansieringsreformen, men reformen indebærer dels ændringer i form af f.eks. omlægning fra amtsskat til et statsligt sundhedsbidrag, dels ændret fordeling af visse skatteindtægter mellem staten og kommuner.

Den gennemsnitlige kommuneskatteprocent falder fra 33,3 pct. i 2006 til 25,3 pct. (inkl. kirkeskat) i 2007. Samtidig indføres et statsligt sundhedsbidrag på 8 pct. Endvidere overgår begrænset skattepligtige til ren statslig beskatning, og for disse personer afløses kommuneskatten af sundhedsbidrag samt en særlig statsskat for begrænset skattepligtige. På baggrund heraf ventes, at provenuet fra den almindelige kommunale indkomstskat m.v. falder fra ca. 229 mia. kr. i 2006 til ca. 180 mia. kr. i 2007. Sundhedsbidraget skønnes at udgøre ca. 57 mia. kr. i 2007, mens statsskatten fra begrænset skattepligtige skønnes at udgøre 0,7 mia. kr.

Provenuet af ejendomsværdiskatten, der i 2007 skønnes at udgøre 11,2 mia. kr., overgår til staten. Provenuet fra aktieindkomstbeskatning overgår fuldt ud til staten, og de statslige indtægter fra aktieindkomstskat skønnes i lyset heraf at stige fra 3,6 mia. kr. i 2006 til 8 mia. kr. i 2007. Endvidere bortfalder kommunernes andel af pensionsafgifter, ligesom den lavere kommuneskatteprocent medfører en lavere kom-

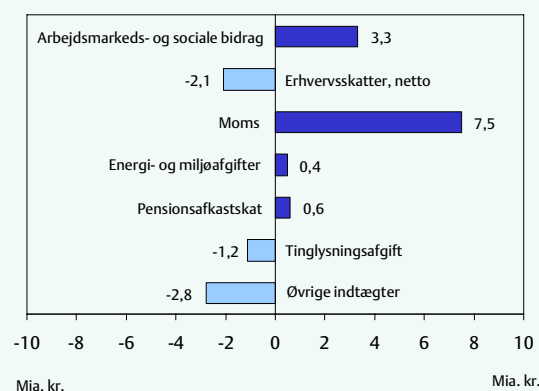
munal andel af provenuet i forbindelse med virksomhedsskatteordningen. Hertil kommer en mindre ændring vedrørende dødsboskatten. De statslige indtægter fra andre personskatter skønnes i lyset heraf at stige fra 9,2 mia. kr. i 2006 til 13,2 mia. kr. i 2007.

Tabel 3.9		
Fordeling af personskatter i 2006 og 2007		
	2006	2007
Mia. kr., årets priser		
Kommunal indkomstskat ¹⁾	228,9	180,1
Andel af ejendomsværdiskat	11,0	-
Andel af aktieindkomstskat	4,4	-
Andel af andre personskatter, inklusive pensionsafgifter	6,8	3,1
Personskatter til kommuner og amter i alt	251,1	183,2
Bund-, mellem- og topskat	68,7	71,9
Sundhedsbidrag og begrænset skattepligtige ¹⁾	-	57,6
Andel af ejendomsværdiskat	-	11,2
Andel af aktieindkomstskat	3,6	8,0
Andel af andre personskatter, inklusive pensionsafgifter	9,2	13,2
Personskatter til staten i alt	81,5	161,9
Personskatter i alt	332,6	345,1
Anm.: Personskatter på indkomstår. Skatterne opkræves gennem kildeskattesystemet, og betalingsforskydninger – f.eks. i form af restskat og overskydende skat – kan umiddelbart ikke henføres til de enkelte skattearter.		
1) Fra 2007 overgår begrænset skattepligtige til ren statslig beskatning, og for disse personer afløses kommuneskatten af sundhedsbidrag samt en særlig statsskat for begrænset skattepligtige.		

På finansårsform stiger de statslige personskatter med knap 74 mia. kr. fra 2006 til 2007, mens de på indkomstårsbasis stiger med ca. 80 mia. kr. Forskellen kan især henføres til, at de kommunale personskatter, der opkræves af staten gennem kildeskattesystemet, i 2006 ventes at være ca. 8½ mia. kr. større end det beløb, der aconto afregnes, og denne difference ventes mærkbart indsnævret fra 2006 til 2007.

Arbejdsmarkeds- og sociale bidrag (91,4 mia. kr.) skønnes at indbringe 3,3 mia. kr. mere i 2007 end i 2006. Det skyldes en stigning i lønsummen fra 2006 til 2007, der øger provenuet fra arbejdsmarkedsbidraget.

Figur 3.3
De væsentligste indtægtsændringer fra 2006 til 2007

Anm.: Personskatter til staten er ikke medtaget i figuren grundet de særlige omstændigheder vedrørende udviklingen i disse fra 2006 til 2007, jf. beskrivelsen ovenfor.

Erhvervsbeskatning til staten (58 mia. kr.) skønnes at være 2,1 mia. kr. lavere i 2007 end i 2006. Dette kan henføres til en forventning om et mindre fald i olieprisen i 2007, som ventes at give anledning til svagt faldende skatteindtægter fra kulbrinteproducerende selskaber.

Momsindtægterne (171,3 mia. kr.) skønnes at indbringe 7,5 mia. kr. mere i 2007 end i 2006. Momsprovenuet fra privatforbruget bidrager med ca. halvdelen af stigningen, mens momsprovenuet vedrørende investeringer og råstofanvendelse i erhvervene bidrager med den anden halvdel.

Energi- og miljøafgifterne (31,5 mia. kr.) skønnes at indbringe 0,4 mia. kr. mere i 2007 end i 2006. Stigningen kan henføres til et højere brændselsforbrug.

Pensionsafkastskat (7,3 mia. kr.) skønnes at indbringe ca. 0,6 mia. kr. mere i 2007 end året før. Baggrunden for skønnet er en forventning om en betydelig stigning i afkastet af pensionsformuen, hvilket ventes at give anledning til højere indbetalinger af foreløbig skat vedrørende indkomståret. Disse indtægter forventes dog reduceret noget som følge af negativ skat fremført fra 2006. I modsætning til 2006 ventes ingen betydelige restskatteindbetalinger vedrørende tidligere indkomstår.

Tinglysningsafgiften (8,3 mia. kr.) skønnes at indbringe 1,2 mia. kr. mindre i 2007 end i 2006. Provenuet fra tinglysningsafgiften har været ekstraordinært højt i 2005 og regnskabstal tyder på fortsat høj aktivitet i 2006. I 2007 forventes aktiviteten vedrørende blandt andet konverteringer og bolighandel at falde. Det skønnede provenu i 2007 er dog fortsat højt historisk set.

Øvrige indtægter (20,4 mia. kr.) ventes at aftage med 2,8 mia. kr. i forhold til 2006. Heraf kan 1,9 mia. kr. henføres til lavere indtægter fra overskudsdeling i forbindelse med Nordsø-produktionen, primært som følge af en lavere oliepris i 2007. Et lavere overskud fra Nationalbanken bidrager 0,8 mia. kr. til nedgangen, og indtægter i Den Sociale Pensionsfond skønnes at falde 1,1 mia. kr., blandt andet som følge af en højere pensionsafkastskat. Blandt andet højere renteindtægter på indestående i Nationalbanken og højere aktieudbytter fra statslige aktiebesiddelser trækker i modsat retning.

3.4 Statens finansieringsbehov og gæld

Statsgælden i 2006 og 2007

Statsgælden målt som andel af BNP skønnes at falde med 5 pct.-enheder i 2006 i forhold til 2005 og yderligere godt 3½ pct.-enheder i 2007, *jf. tabel 3.10*. I forhold til 2001 er der samlet tale om et fald på godt 20 pct.-enheder. Korrigeret for statslige genudlån skønnes faldet i statsgælden fra 2001 til 2007 at udgøre 21½ pct.-enheder.

Tabel 3.10							
Statsgælden 2001-2007							
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Nominal statsgæld ultimo året, mia. kr., årets priser							
Indenlandsk gæld	611,0	624,9	611,0	604,6	516,5	461,9	411,3
Udenlandsk gæld	83,8	83,7	83,9	83,9	90,7	81,0	81,3
Nettogæld til Nationalbanken ¹⁾	-39,6	-46,0	-40,5	-56,7	-53,5	-47,2	-45,3
Værdi af Den Sociale Pensionsfonds obligationsbeholdning	-141,1	-141,4	-138,7	-136,9	-133,2	-132,1	-128,5
Værdi af øvrige fondes obligationsbeholdning ²⁾	-	-	-	-	-2,7	-5,8	-7,8
Samlet statsgæld	514,1	521,3	515,7	494,8	417,8	357,8	310,9
Samlet statsgæld i pct. af BNP	38,5	38,0	36,6	33,7	26,9	21,9	18,2
Genudlån til statsgaranterede enheder ³⁾	5,8	12,5	14,7	18,5	20,3	25,0	28,0
Samlet statsgæld korrigeret for genudlån	508,3	508,8	501,0	475,1	397,5	332,9	282,9
Samlet statsgæld korrigeret for genudlån i pct. af BNP	38,1	37,1	35,6	32,5	25,6	20,4	16,6
1) Nettogæld til Nationalbanken er opgjort i henhold til statsregnskabet for 2001-2004, mens nettogælden for 2005 til 2007 er opgjort i henhold til Nationalbankens månedsbalance. 2) Højteknologifonden og Finansieringsfonden til øgede uddelinger fra Danmarks Grundforskningsfond. 3) Omfatter genudlån til Ørestadsselskabet I/S, A/S Storebælt og A/S Øresund.							

Opgjort nominelt skønnes statsgælden at falde med ca. 59,9 mia. kr. fra 417,8 mia. kr. i 2005 til 357,8 mia. kr. i 2006, selv om overskuddet på statens løbende drifts- anlægs- og udlånssaldo (DAU-saldoen) isoleret set tilsiger en nedbringelse af statsgælden med godt 75 mia. kr., *jf. tabel 3.11*. For 2007 skønnes et fald på 46,9 mia. kr. til 310,9 mia. kr.

Nettokassesaldoen, der angiver likviditetseffekten af statens budget, har betydning for ændringen i statsgælden fra år til år. Nettokassesaldoen afspejler statens nettobetalinger og afviger dermed fra DAU-saldoen, der er en regnskabsmæssig opgørelse af statens indtægter og udgifter, som ikke nødvendigvis er sammenfaldende med statens faktiske ind- og udbetalinger i et givet år.

Nedbringelse af statsgælden kan udover virkningen af DAU-overskuddet på statens løbende drifts-, anlægs- og udlånssaldo henføres til beholdningsbevægelser mv., genudlån m.v. samt kurseffekter ved den løbende lånoptagelse og nettokøb af obligationer i den Sociale Pensionsfond mfl.

	2005		2006		2007
	Regnsk.	Maj	August	FFL07	
Mia. kr., årets priser					
DAU-saldo	80,6	62,4	76,2	60,0	
Genudlån mv. (§40)	-3,2	-8,1	-11,6	-7,5	
Beholdningsbevægelser og periodisering mv. (§41)	-1,6	-2,8	-2,0	-3,1	
Nettokassesaldo	75,9	51,6	62,7	49,4	
Nettofinansieringsbehov (-nettokassesaldo)	-75,9	-51,6	-62,7	-49,4	
Kurseffekter ved lånoptagelse og ved nettokøb af obligationer i Den Sociale Pensionsfond mv.	-1,2	2,4	2,7	2,5	
Ændring i statsgæld (år til år)	-77,1	-49,2	-59,9	-46,9	

I 2006 skønnes nettokassesaldoen, at udvise et overskud på 62,7 mia. kr. mod et skønnet overskud på 51,6 mia. kr. i maj. Opjusteringen skyldes primært et opjusteret skøn for DAU-saldoen, *jf. afsnit 3.2 og 3.3*, hvor der er redegjort nærmere for ændringer i de statslige udgifter og indtægter. For 2007 skønnes nettokassesaldoen at udgøre 49,4 mia. kr.

I 2006 skønnes genudlån til 11,6 mia. kr., hvilket er 3,5 mia. kr. mere end skønnet i majvurderingen. Afvigelsen skyldes primært et ændret lånebehov for de statslige selskaber. For 2007 ventes omfanget af genudlån at udgøre 7,5 mia. kr., hvoraf hovedparten af genudlånene gives til statslige selskaber.

Likviditetstrækket fra beholdningsbevægelser og periodiseringer mv. skønnes at bidrage til en mindskelse af nettokassesaldoen med 2,0 mia. kr. i 2006. For 2007 skønnes likviditetstrækket herfra at udgøre 3,1 mia. kr.

Kurseffekter ved lånoptagelse afspejler emissionskurstab eller -gevinster ved udstedelse af statsobligationer og nettokøb af obligationer i den Sociale Pensionsfond mfl. Emissionskurstab ved udstedelse har betydning for statsgældsudviklingen som følge af, at statsgælden opgøres nominelt. At det skønnede emissionskurstab isoleret set bidrager til øget gæld skyldes, at den statslige lånoptagelse forventes at ske til under kurs 100. Kurstab eller -gevinster afhænger af statspapirenes kuponrente og renteniveauet i det enkelte år, idet en kurs under 100 afspejler, at kuponrenten på årets udstedelser er lavere end den tilsvarende effektive markedsrente. Emissionskurstabet slår dermed fuldt igennem på statsgælden og mindsker gældsnedbringelsen, idet den opgøres nominelt.

Emissionskurstabet fordeles over lånenes løbetid som en omkostning over DAU-saldoen på linje med omkostninger ved de nominelle kuponrentebetalinger. Dermed sikres det, at rentekomkostninger svarende til den årlige effektive rente (den nominelle rente plus fordelte emissionskurstab) indgår på DAU-saldoen i hele lånets løbetid. Derved påvirkes DAU-saldoen ikke fuldt ud af emissionskurstabet i udstedelsesåret.

Statens samlede finansieringsbehov (bruttofinansieringsbehovet) udgøres af statens nettofinansieringsbehov tillagt afdrag på statsgælden inklusive nettokøb af obligationer i den Sociale Pensionsfond, Højteknologifonden og Finansieringsfonden til øgede uddelinger fra Danmarks Grundforskningsfond. Bruttofinansieringsbehovet skønnes i 2006 at udgøre ca. 30 mia. kr., hvoraf den inden- og udenlandske låntagning skønnes at udgøre henholdsvis ca. 20,5 og 3,3 mia. kr. i 2006, *jf. tabel 3.12*. Der udgetteres i 2006 med træk på statens konto i Nationalbanken på ca. 6,3 mia. kr. Den udenlandske låntagning, der vedrører genudlån til DSF, dækkes ved indgåelse af valutawaps. I 2007 skønnes bruttofinansieringsbehovet at udgøre 28,1 mia. kr.

Tabel 3.12
Bruttofinansieringsbehov og statens låntagning 2005-2007

	2005 Regnsk.	2006 Maj	2006 August	2007 FFL07
Mia. kr., årets priser				
Nettofinansieringsbehov	-75,9	-51,6	-62,7	-49,4
- Afdrag på statsgæld i alt ¹⁾ :	128,7	93,3	92,7	77,5
- Indenlandsk statsgæld	119,5	80,4	79,8	58,3
- Udenlandsk statsgæld	9,3	12,9	12,9	19,3
Bruttofinansieringsbehov²⁾	52,9	41,8	30,0	28,1
- Indenlandsk låntagning	30,9	12,8	20,5	6,7
- Udenlandsk låntagning	15,5	11,7	3,3	19,5
- Træk på statens konto i Nationalbanken ³⁾	6,4	17,2	6,3	1,9

1) Langfristet gæld – dvs. gæld der på udstedelsestidspunktet har en restløbetid over 1 år.
2) Ligesom nettofinansieringsbehovet angiver nettokassesaldoen med modsat fortegn, angiver bruttofinansieringsbehovet bruttokassesaldoen med modsat fortegn.
3) Trækket på statens konto i Nationalbanken i 2005 er opgjort i henhold til statsregnskabet. [Tallet stemmer ikke fuldt ud overens med Nationalbankens regnskab.]

Udviklingen i statsgælden afspejles i en vis udstrækning i udviklingen i ØMU-gælden, jf. tabel 3.13. ØMU-gælden er som statsgælden et bruttogældsbegreb, der primært omfatter statens og kommunernes obligationsgæld. Herudover korrigeres for beholdningen af statsobligationer i de offentlige delsektorer.

ØMU-gældskvoten – ØMU-gælden målt som andel af BNP – skønnes at falde med knap 23 pct.-enheder fra knap 47½ pct. af BNP til godt 24½ pct. af BNP i perioden 2001-2007. Korrigeres for genudlån til de statsgaranterede enheder skønnes faldet at udgøre godt 24 pct.-enheder.

Tabel 3.13							
ØMU-gælden 2001-2006							
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Nominal gæld ultimo året, mia. kr., årets priser							
Staten:							
Indenlandsk gæld	611,0	624,9	611,0	604,6	516,5	461,9	411,3
Udenlandsk gæld	83,8	83,7	83,9	83,9	90,7	81,0	81,3
Værdi af Den Sociale Pensionsfonds statsobligationsbeholdning	-109,5	-113,1	-118,1	-120,8	-121,9	-122,0	-119,1
Øvrige фонде					-2,7	-5,8	-7,8
Øvrige statslige poster	11,2	6,6	0,4	2,7	5,0	-0,9	-0,7
Kommuner:							
Samlet gæld	60,8	66,3	70,1	76,3	78,6	78,6	78,6
Beholdning af statsobligationer	-5,1	-4,2	-5,3	-5,4	-4,4	-4,4	-4,4
Sociale kasser og фонде (ATP mv.):							
Beholdning af statsobligationer mv.	-18,5	-21,1	-16,7	-16,5	-5,3	-20,3	-20,3
Samlet ØMU-gæld	633,6	643,1	625,2	624,9	556,4	468,2	418,9
Samlet ØMU-gæld i pct. af BNP	47,4	46,8	44,4	42,6	35,9	28,6	24,6
Genudlån til statsgaranterede enheder ¹⁾	5,8	12,5	14,7	18,5	20,3	25,0	28,0
Samlet ØMU-gæld korrigeret for genudlån	627,4	630,6	610,6	606,3	536,2	443,2	390,9
Samlet ØMU-gæld korrigeret for genudlån i pct. af BNP	47,0	45,9	43,3	41,3	34,6	27,1	22,9
1) Genudlån til Ørestadsselskabet I/S, A/S Storebælt og A/S Øresund, hvorfor tallene ikke stemmer helt overens med de samlede ændringer i genudlån, der fremgår af tabel 3.12. De tre ovenstående selskaber står for nærværende for langt det største omfang af nye genudlån.							

Det større fald i ØMU-gælden set i forhold til statsgælden i 2006 kan blandt andet henføres til en nedbringelse af statens indestående på kontoen i Nationalbanken. Statens indestående i Nationalbanken modregnes i statsgælden, men ikke i ØMU-gælden, og en nedbringelse af indestændet fra ultimo 2005 muliggør øget nedbringelse af statens obligationsgæld i 2006.

Hverken udviklingen i ØMU-gælden eller i statsgælden kan give et dækkende billede af holdbarheden af de offentlige finanser, idet gældsbegreberne ikke på tilstrækkelig vis omfatter statslige og kommunale finansielle aktiver eller inddrager virkningen af fremtidige nettoforpligtigelser, *jf. Økonomisk Redegørelse*, august 2006.

4. Offentlige finanser og finanspolitikken

Resumé

- Overskuddet på de samlede offentlige finanser skønnes til 50,1 mia. kr. i 2006 og 47,8 mia. kr. i 2007. Det svarer til 3,1 pct. af BNP i 2006 og 2,8 pct. af BNP i 2007.
- De nye skøn for de offentlige finanser indebærer en opjustering af overskuddet på 4,2 mia. kr. i 2006 og en nedjustering på 1,0 mia. kr. i 2007 i forhold til majvurderingen.
- Overskuddene på den strukturelle saldo skønnes i gennemsnit til knap 1¼ pct. af BNP i 2004-2007, når der korrigeres for virkningen af suspensionen af SP-bidraget. Den strukturelle saldo er lavere end den faktiske saldo i 2006 og 2007 navnlig som følge af de gunstige konjunkturer og forventede høje indtægter fra Nordsøen.
- Finanspolitikken i 2007 skønnes at have en svagt afdæmpende virkning på den økonomiske aktivitet i 2007 målt ved finanseffekten.
- Finanseffekten i 2006 er opjusteret i forhold til majvurderingen, hvilket primært kan henføres til en opjustering af skønnet for væksten i de offentlige udgifter til service mv. i 2006.
- De samlede offentlige udgifter opgjort i pct. af BNP skønnes at falde med 3,6 pct.-enheder fra 2001 til 2007. Det kan især henføres til et forventet fald i renteudgifterne svarende til 1,9 pct. af BNP, der er afledt af det faldende renteniveau og gældsafviklingen.

4.1 Offentlige finanser

Skønnene for de offentlige finanser i 2006 og 2007 tager afsæt i den aktuelle vurdering af dansk økonomi, *jf. Økonomisk Redegørelse*, august 2006. Skønnene beror desuden på finansloven og kommunebudgetterne for 2006 samt finanslovforslaget og kommuneaftalerne for 2007. Aftalen om fremtidens velstand og velfærd og investeringer i fremtiden og aftalen om fremtidig indvandring fra den 20. juni 2006 er indarbejdet i skønnet for 2007.

Overskuddet på den offentlige saldo skønnes til 50,1 mia. kr. i 2006 og 47,8 mia. kr. i 2007, *jf. tabel 4.1*. Det svarer til 3,1 pct. af BNP i 2006 og 2,8 pct. af BNP i 2007.

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Mia. kr., årets priser							
Maj	15,8	3,2	-1,0	24,8	61,4	45,8	48,8
August	15,8	3,2	-1,0	24,8	61,2	50,1	47,8
Heraf stat ¹⁾	2,9	3,4	5,7	29,9	66,4	49,6	47,2
Heraf kommuner ¹⁾	5,0	-0,1	-6,9	-5,3	-5,6		
Heraf sociale kasser og fonde ²⁾	7,9	-0,1	0,2	0,2	0,5	0,5	0,5
August (pct. af BNP)	1,2	0,2	-0,1	1,7	3,9	3,1	2,8
1)	Opgørelsen af saldoen på henholdsvis stat og kommuner afspejler ikke fuldt ud, at staten via overførsler til kommuner og amter overvejende bærer risikoen for konjunkturelt betingede udsving i udgifter og indtægter. De kommunale underskud i årene 2003-2004 skal således blandt andet ses i sammenhæng med, at de opgjorte kommunale skatteindtægter på nationalregnskabsform er lavere end de overførsler fra staten, der ligger til grund for den kommunale økonomi i disse år. Danmarks Statistiks opgørelse af den offentlige saldo i 2005 er foreløbig og behæftet med usikkerhed navnlig i lyset af, at der først i efteråret 2006 foreligger en stort set endelig slutopgørelse af personskatteindtægterne i 2005.						
2)	A-kasserne og Lønmodtagernes Garantifond samt Særlig Pensionsopsparing i 2001.						

Det offentlige overskud forventes at falde med ca. 11 mia. kr. fra 2005 til 2006. Det kan primært henføres til en forventning om et markant lavere provenu fra pensionsafkastskatten i 2006 i forhold til det ekstraordinært høje provenu i 2005. I modsat retning trækker blandt andet højere indtægter fra olie- og gasindvindingen i Nordsøen afledt af den stigende oliepris. Fra 2006 til 2007 skønnes det offentlige overskud at falde med godt 2 mia. kr., hvilket blandt andet skal ses i sammenhæng med et forventet fald i Nordsøindtægterne i takt med det skønnede fald i olieprisen.

Overskuddene på den strukturelle saldo skønnes til i gennemsnit knap 1¼ pct. af BNP i 2004-2007, når der korrigeres for virkningen af suspensionen af SP-bidraget, *jf. afsnit 4.3*. Finanspolitikken virkning på den økonomiske aktivitet skønnes at være svagt afdæmpende i 2007 målt ved finanseffekten, *jf. afsnit 4.2*. Finanseffekten i 2006 er opjusteret i forhold til majvurderingen, hvilket primært kan henføres til en opjustering af skønnet for væksten i de offentlige udgifter til service mv. i 2006.

Ændringer i forhold til vurderingen i maj 2006

Den offentlige saldo er opjusteret med 4 $\frac{1}{4}$ mia. kr. i 2006 og nedjusteret med 1 mia. kr. i 2007 i forhold til majvurderingen, jf. tabel 4.2 og boks 4.1.

Tabel 4.2		
Ændring af den offentlige saldo i 2006 og 2007 siden maj		
	2006	2007
Mia. kr., årets priser		
Personskatter mv. og arbejdsmarkedsbidrag	4,0	4,1
Moms	3,4	4,4
Øvrige indirekte skatter	2,9	2,0
Pensionsafkastskat	-3,9	-4,0
Nordsøindtægter	-0,8	-1,3
Offentligt forbrug	-2,6	-5,5
Andre udgifts- og indtægtsposter	1,3	-0,7
Ændring af den offentlige saldo, i alt	4,2	-1,0

Anm.: Negative tal angiver saldoforværringer, mens positive tal viser saldoforbedringer.

Skønnet for personskatter mv. og arbejdsmarkedsbidrag er opjusteret med ca. 4 mia. kr. i både 2006 og 2007. Opjusteringen skal i begge år navnlig ses i sammenhæng med nye oplysninger fra SKAT for 2005, der ligger til grund for skønnene i 2006 og 2007, samt en opjustering af væksten i lønsummen.

Momsprovenuet er opjusteret med knap 3 $\frac{1}{2}$ mia. kr. i 2006 og knap 4 $\frac{1}{2}$ mia. kr. i 2007. Opjusteringen skyldes dels et niveauløft afledt af Danmarks Statistiks reviderede opgørelse for 2005. Dertil kommer en yderligere opjustering i 2006 og 2007, der primært er afledt af højere skøn for boliginvesteringerne og privatforbruget.

De øvrige indirekte skatter er opjusteret med knap 3 mia. kr. i 2006 og 2 mia. kr. i 2007. Provenuet fra registreringsafgiften er opjusteret med ca. 1 $\frac{3}{4}$ mia. kr. i både 2006 og 2007 afledt af et højere skønnet bilsalg til såvel private som erhvervene. Dertil kommer blandt andet et højere forventet provenu fra tinglysningsafgiften og energi- og miljøafgifterne.

Provenuet fra pensionsafkastskatten er nedjusteret med ca. 4 mia. kr. i både 2006 og 2007. Nedjusteringen i 2006 skyldes primært, at aktiemarkedene har udviklet sig ugunstigt siden majvurderingen, mens nedjusteringen i 2007 kan henføres til fremført negativ skat fra 2006.

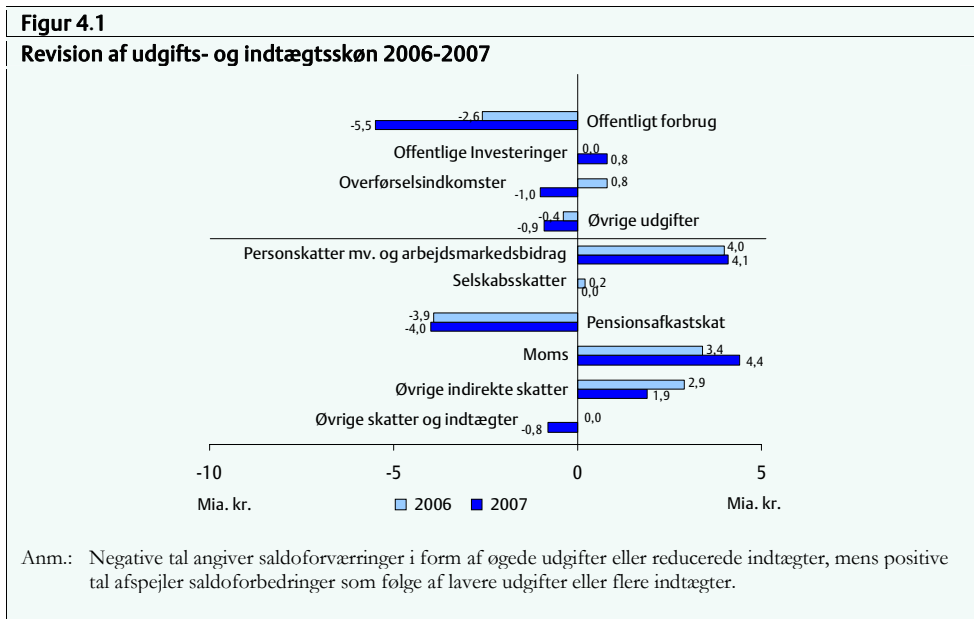
Indtægterne fra olie- og gasudvindingen i Nordsøen er nedjusteret med ca. $\frac{3}{4}$ mia. kr. i 2006 og ca. 1 $\frac{1}{4}$ mia. kr. i 2007 navnlig som følge af en nedjustering af dollarkur-

sen.¹ Nordsøindtægterne skønnes dermed til knap 37½ mia. kr. i 2006 og ca. 30½ mia. kr. i 2007. Der er forudsat en gennemsnitlig oliepris på 70 USD pr. td. i 2006 og 63 USD pr. td. i 2007.

Det offentlige forbrug er opjusteret med ca. 2½ mia. kr. i 2006 og 5½ mia. kr. i 2007. Opjusteringen i 2006 kan henføres til forventede mérudgifter i kommunerne og amterne på baggrund af oplysninger i forhandlingerne om kommunernes og regionernes økonomi for 2007. Aftalen om fremtidens velstand og velfærd og investeringer i fremtiden forudsættes at øge det offentlige forbrug med 2 mia. kr. i 2007. Aftalens indvirkning på det offentlige forbrug kan først vurderes endeligt, når globaliseringspuljen på 2 mia. kr. er udmøntet i efteråret 2007. I 2007 er det nominelle offentlige forbrug opjusteret med yderligere knap 1 mia. kr. som følge af en opjustering af den skønnede pris- og lønstigningstakt. Realvæksten i det offentlige forbrug skønnes på denne baggrund til 1,1 pct. i 2006 og 1,0 pct. i 2007 og er dermed opjusteret med henholdsvis 0,6 og 0,5 pct.enheder i forhold til majvurderingen.

Andre udgifts- og indtægtsposter bidrager samlet set til en opjustering af saldoen med 1¼ mia. kr. i 2006 og en nedjustering på ¾ mia. kr. i 2007. Opjusteringen i 2006 kan navnlig henføres til en opjustering af skønnet for selskabsskatten for de ikke-kulbrinteskattepligtige selskaber og lavere overførselsudgifter afledt af et lavere ledighedsskøn. I 2007 skal nedjusteringen ses i sammenhæng med flere forhold, herunder en opjustering af indkomstoverførslerne. I modsat retning trækker blandt andet en nedjustering af de offentlige investeringer.

¹ Statens indtægter fra olie- og gasudvindingen i Nordsøen omfatter kulbrinteskatten, de kulbrintepligtige selskabers selskabsskat, rørledningsafgiften samt overskudsdelingen ved deltagelse i Nordsøaktiviteter.

Boks 4.1**Revision af udgifts- og indtægtskøn 2006 og 2007**

De nye skøn for de offentlige finanser indebærer en opjustering af overskuddet på 4¼ mia. kr. i 2006 og en nedjustering på 1 mia. kr. i 2007 i forhold til majvurderingen. De væsentligste ændringer kan opsummeres på følgende vis, jf. figur 4.1 og bilag 2.

De *offentlige forbrugsudgifter* er opjusteret med ca. 2½ mia. kr. i 2006 og 5½ mia. kr. i 2007. Opjusteringen i 2006 kan henføres til forventede mérudgifter i kommunerne og amterne på baggrund af oplysninger i forhandlingerne om kommunernes og regionernes økonomi for 2007. I 2007 skal opjusteringen ses i sammenhæng med aftalen om fremtidens velstand og velfærd og investeringer i fremtiden, der forudsættes at øge det offentlige forbrug med 2 mia. kr. i 2007. I 2007 er det nominelle offentlige forbrug desuden opjusteret med yderligere knap 1 mia. kr. som følge af et højere skøn for pris- og lønstigningstakten. Realvæksten i det offentlige forbrug skønnes på denne baggrund til 1,1 pct. i 2006 og 1,0 pct. i 2007 og er dermed opjusteret med henholdsvis 0,6 og 0,5 pct.-enheder i forhold til majvurderingen. Skønnet for den offentlige beskæftigelsesudvikling er uændret i forhold til majvurderingen. Udviklingen i det offentlige forbrug og den offentlige beskæftigelse i 2002-2007 er uddybet nedenfor.

Skønnet for de *offentlige investeringer* er nominelt uændret i 2006 og nedjusteret med ca. ¾ mia. kr. i 2007. Skønnet for 2007 er baseret på en nationalregnskabsmæssig opgørelse af finanslovsforslaget og aftalerne om kommunernes og regionernes økonomi for 2007, mens skønnet for de offentlige investeringer i 2007 i majvurderingen var af beregningsteknisk karakter. Realvæksten i de offentlige investeringer skønnes til 8,1 pct. i 2006 og -10,0 pct. i 2007. Udviklingen i de offentlige investeringsudgifter skal blandt andet ses i sammenhæng med engangsudgifter i 2006 som følge af tilpasninger som led i kommunalreformen.

De skønnede udgifter til *overførselsindkomster* er nedjusteret med ca. ¾ mia. kr. i 2006 og opjusteret med ca. 1 mia. kr. i 2007. Nedjusteringen i 2006 er afledt af et lavere ledighedsskøn, mens opjusteringen i 2007 blandt andet kan henføres til en højere satsreguleringsprocent samt skønnede mérudgifter til førtidspension og tjenestemandspensioner.

De *øvrige udgifter* er opjusteret med knap ½ mia. kr. i 2006 og knap 1 mia. kr. i 2007. Det skyldes blandt andet, at renteudgifterne er opjusteret med godt ¼ mia. kr. i 2006 og ca. 1 mia. kr. i 2007. I 2007 er subsidierne og ulandsbistanden endvidere opjusteret, mens nettokøb af jord og bygninger er nedjusteret.

Skønnet for *personskatter mv. og arbejdsmarkedsbidrag* er opjusteret med ca. 4 mia. kr. i både 2006 og 2007. Opjusteringen skal i begge år navnlig ses i sammenhæng med nye oplysninger fra SKAT for 2005, der ligger til grund for skønnene i 2006 og 2007, samt en opjustering af væksten i lønsummen.

Det skønnede *selskabsskatteprovenu* er opjusteret med knap ¼ mia. kr. i 2006 og er omtrent uændret i 2007. Det afspejler i begge år et lavere forventet provenu fra de kulbrintepligtige selskaber navnlig som følge af en nedjustering af dollarkursen samt et højere forventet provenu fra de ikke-kulbrinteskattepligtige selskaber.

Provenuet fra *pensionsafkastskatten* er nedjusteret med ca. 4 mia. kr. i både 2006 og 2007. Nedjusteringen i 2006 skyldes primært, at aktiemarkedene har udviklet sig ugunstigt siden majvurderingen, mens nedjusteringen i 2007 kan henføres til fremført negativ skat fra 2006. Afkastet af pensionssektorens obligationsbeholdning skønnes at blive negativt i 2006, idet kurstab på obligationer og renteswapaftaler forventes at overstige de pensionsafkastskattepligtiges indtægter fra kuponrenter. Samtidig skønnes aktieafkastet i 2006 at ligge noget under det forudsatte normalafkast på 7 pct. på baggrund af en forholdsvis svag kursudvikling i begyndelsen af året.

Boks 4.1 (fortsat)**Revision af udgifts- og indtægtskøn 2006 og 2007**

Momsprovenuet er opjusteret med knap 3½ mia. kr. i 2006 og knap 4½ mia. kr. i 2007. Opjusteringen skyldes dels et niveauløft afledt af Danmarks Statistiks reviderede opgørelse for 2005. Dertil kommer en yderligere opjustering i 2006 og 2007, der primært er afledt af højere skøn for boliginvesteringerne og privatforbruget.

De *øvrige indirekte skatter* er opjusteret med knap 3 mia. kr. i 2006 og knap 2 mia. kr. i 2007. Provenuet fra registreringsafgiften er opjusteret med ca. 1¾ mia. kr. i både 2006 og 2007 afledt af et højere skønnet bilsalg til såvel private som erhvervene. Dertil kommer blandt andet et højere provenu fra tinglysningsafgiften og energi- og miljøafgifterne.

Skønnet for de *øvrige skatter og indtægter* er uændret i 2006 og nedjusteret med godt ¾ mia. kr. i 2007. Nedjusteringen i 2007 kan blandt andet henføres til lavere øvrige drifts- og kapitalindtægter fra indenlandske sektorer.

Udviklingen i udgifts- og skattetryk

Det samlede udgiftstryk skønnes at falde med 3,6 pct. af BNP fra 2001 til 2007, *jf. tabel 4.3*. Faldet kan primært henføres til et forventet fald i renteudgiftstrykket på 1,9 pct. af BNP, der er afledt af det faldende renteniveau og gældsafviklingen.

Tabel 4.3
Udgifts- og skattetryk 2001-2007

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	Ændr. 2001- 2007
Pct. af BNP								
Forbrug	25,7	26,2	26,3	26,5	25,9	25,6	25,4	-0,3
Overførsler	16,5	16,7	17,3	17,2	16,4	15,9	15,8	-0,8
Investeringer	1,9	1,8	1,6	1,8	1,8	1,9	1,6	-0,3
Renteudgifter	4,0	3,8	3,4	3,1	2,6	2,3	2,1	-1,9
Øvrige udgifter	5,3	5,3	5,2	5,2	4,9	4,9	4,9	-0,4
Udgiftstryk¹⁾	53,5	53,8	53,8	53,7	51,6	50,5	49,9	-3,6
Personskatter mv. ²⁾	22,2	21,9	21,6	21,1	20,8	20,7	20,6	-1,6
Arbejdsmarkedsbidrag	4,4	4,5	4,4	4,4	4,3	4,3	4,3	-0,1
Pensionsafkastskat	0,1	0,1	0,4	1,6	2,0	0,1	0,4	0,3
Selskabsskatter	2,8	2,9	2,8	3,1	3,6	3,8	3,5	0,7
Moms	9,6	9,6	9,6	9,8	10,0	10,1	10,1	0,5
Øvrige indirekte skatter	7,8	7,9	7,7	7,8	7,9	7,8	7,5	-0,3
Øvrige skatter ³⁾	1,7	1,2	1,2	1,2	1,1	1,1	1,1	-0,7
Skattetryk	48,6	48,0	47,8	49,0	49,7	48,0	47,5	-1,1
Renteindtægter	1,8	1,5	1,4	1,5	1,3	1,3	1,2	-0,5
Øvrige indtægter	4,5	4,7	4,6	5,1	4,7	4,5	4,2	-0,3
Told mv. til EU ⁴⁾	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	0,0
Indtægtstryk¹⁾	54,7	54,0	53,7	55,4	55,5	53,5	52,7	-2,0
1)	Opgørelsen af de samlede offentlige udgifter og indtægter afviger fra Danmarks Statistiks opgørelse. Danmarks Statistik henfører f.eks. indtægter fra salg af varer og tjenester, der indgår i det offentlige forbrug, til indtægterne, mens det samlede offentlige forbrug indgår på udgiftssiden i tabellen. På den baggrund afviger udgifts- og indtægtstrykket definitorisk fra opgjorte tryk, der er baseret på Danmarks Statistiks opgørelser.							
2)	Personskatter mv. omfatter kildeskatter, vægtafgift fra husholdninger, arve- og gaveafgift samt andre personlige skatter.							
3)	Bidrag til sociale ordninger (A-kassebidrag, efterlønsbidrag mv.) samt i 2001 den særlige pensionsopsparring (SP).							
4)	Ifølge nationalregnskabsprincipperne kategoriseres disse indtægter som skatter og indgår derfor i skattetrykket, men da indtægterne tilfalder EU, indgår de ikke i indtægtstrykket.							

Efter en vækst i det offentlige forbrugstryk fra 2001 til 2004 er forbrugstrykket reduceret fra 2004 til 2005 med ca. 0,6 pct. af BNP ifølge Danmarks Statistiks reviderede opgørelse og skønnes reduceret yderligere med 0,5 pct.-enheder fra 2005 til 2007. Det aftagende forbrugstryk fra 2004 til 2007 skal ses i lyset af et skønnet fald i realvæksten i det offentlige forbrug fra 1,7 pct. i 2004 til 1,0 pct. i 2007 samt den forholdsvist kraftige stigning i BNP i perioden.

Overførslernes bidrag til udgiftstrykket skønnes at være faldende i 2006 som følge af blandt andet lavere ledighed samt den afdæmpede stigning i satsreguleringsprocenten, der udgør 2,0 pct. i 2006, og som følger af den private lønstigningstakt i 2004. I 2007 skønnes overførslernes bidrag til udgiftstrykket at være omtrent uændret i forhold til 2006.

De offentlige investeringers andel af BNP skønnes at stige fra 1,8 pct. i 2005 til 1,9 pct. i 2006, mens der skønnes et fald til 1,6 pct. i 2007. Udviklingen i de offentlige investeringsudgifter skal blandt andet ses i sammenhæng med engangsudgifter i 2006 som følge af kommunalreformen.

Skattetrykket, opgjort som skatteindtægternes andel af BNP, skønnes at falde med godt 1 pct.-enhed fra 2001 til 2007. Det faldende skattetryk afspejler blandt andet en lempelse af beskatningen som følge af personskattenedsættelserne i Forårspakken samt skattestoppet.

Udviklingen i skattetrykket er ikke et velegnet mål for den økonomiske politiks bidrag til ændringer i skattebelastningen. De umiddelbare provenuvirkninger af diskretionært besluttede ændringer i skatte- og afgiftsregler giver et mere retvisende billede. Det skyldes blandt andet, at konjunkturudviklingen samt udsving i oliepriser, renter og aktiekurser mv. kan medføre, at væksten i beskatningsgrundlaget for en række skatter og afgifter afviger fra væksten i BNP. Det kan føre til betydelige udsving i skattetrykket fra år til år, selv om skattebelastningen er uændret.

Eksempelvis steg det målte skattetryk fra 47,8 pct. af BNP i 2003 til 49,7 pct. af BNP i 2005 på trods af, at skatten på arbejdsindkomst blev sat væsentligt ned i 2004. Det afspejler først og fremmest, at indtægterne fra pensionsafkastskatten steg fra 0,4 pct. af BNP i 2003 til 2,0 pct. af BNP i 2005 som følge af kursstigninger på aktier og obligationer. Samtidig steg skatteindtægterne fra olie- og gasproduktionen i Nordsøen fra 0,5 pct. af BNP til 1,2 pct. af BNP – navnlig drevet af stigende oliepriser.

Stigningen i det målte skattetryk fra 2003 til 2005 var således ikke udtryk for en øget skattebelastning. Nedsættelsen af skatten på arbejdsindkomst i 2004, der var på 10 mia. kr. eller 0,7 pct. af BNP, og skattestoppet har derimod bidraget til at reducere den reelle skattebelastning.

Det samlede offentlige indtægtstryk skønnes reduceret med knap 2 pct.-enheder fra 2001 til 2007 især som følge af lavere skatte- og renteindtægtstryk.

Det offentlige forbrug og den offentlige beskæftigelse 2002-2007

Realvæksten i det offentlige forbrug udgjorde i perioden 2002-2005 gennemsnitligt 1,3 pct. om året, *jf. tabel 4.4*. Det svarer til en årlig realvækst i det offentlige forbrug på 5½ mia. kr. (2007-priser). For perioden 2002-2007 skønnes den gennemsnitlige realvækst til 1,2 pct. svarende til 5¼ mia. kr. om året.

Tabel 4.4
Realvækst i det offentlige forbrug, 2002-2007

	2002	2003	2004	2005	Gnst. 2002- 2005	2006	2007
Realvækst i pct.							
Stat	1,2	-3,2	1,5	-0,4	-0,2	-	-
Amter og kommuner	2,8	1,6	1,8	1,9	2,0	-	-
I alt¹⁾	2,3	0,2	1,7	1,2	1,3	1,1	1,0

Anm.: Danmarks Statistik korrigerer ikke for omlægning af opgaver mellem sektorer. I 2005 er den sektorfordelte realvækst påvirket af opgaveomlægningen på skatte- og inddrivelsesområdet pr. 1/11 2005.
1) Omfatter endvidere A-kasser mv., der ikke bidrager nævneværdigt til realvæksten i perioden.
Kilde: Danmarks Statistik samt egne beregninger og skøn.

Størstedelen af de offentlige forbrugsudgifter anvendes til borgernære serviceopgaver, herunder social-, sundheds- og undervisningsområdet, der samlet set tegner sig for mere end $\frac{2}{3}$ af det offentlige forbrug på godt 400 mia. kr. i 2005, *jf. boks 4.2*.

Hele realvæksten i det offentlige forbrug i 2002-2005 har fundet sted i amter og kommuner. Statens forbrug er således reduceret i perioden 2002-2005.

Den realiserede realvækst i det offentlige forbrug på gennemsnitligt 1,3 pct. om året i 2002-2005 er højere end den forudsatte realvækst i 2010-planen, der udgør 0,8 pct. i gennemsnit om året i perioden. I forhold til det forudsatte forløb har der således været en årlig mérvækst på gennemsnitligt 0,5 pct., som er afledt af udgiftsudviklingen på det kommunale område, *jf. ovenfor*.

Mérvæksten i det offentlige forbrug i forhold til det forudsatte forløb skyldes et mérforbrug i kommuner og amter i forhold til de årlige aftaler med regeringen. Som led i de årlige aftaler om økonomien i den kommunale sektor fastsættes statens bloktilskud til kommunerne og amterne, så der er ligevægt mellem de aftalte udgifter og de skønnede indtægter. Kommunerne og amterne har imidlertid kunnet finansiere mérforbruget via f.eks. salg af anlægsaktiver (bygninger og grunde), nedbringelse af mellemværender med forsyningsvirksomheder, forbrug af opsparede midler, låntagning mv.

Det er navnlig de borgernære områder i amter og kommuner, der er tilført ekstra ressourcer siden 2001. Social- og sundhedsområdet er fra 2001 til 2005 tilført et løft på 13 mia. kr. blandt andet til børn, ældre og sygehuse, mens undervisningsområdet er tilført et løft på 6½ mia. kr. (2007-priser), *jf. tabel 4.5*. I 2006 og 2007 skønnes en yderligere vækst på i alt 7 mia. kr. på social- og sundhedsområdet og 1¼ mia. kr. på undervisningsområdet.

Tabel 4.5
Forbrugsvæksten på udgiftsområder, 2002-2007

	Vækst i alt 2002-2005	Skønnet vækst i alt 2006-2007	Skønnet vækst i alt 2002-2007
Mia. kr., 2007-priser			
Sundhedsområdet	7,9	3,9	11,8
Socialområdet, herunder børn og ældre	5,0	3,1	8,1
Undervisningsområdet	6,5	1,3	7,8
Arbejdsmarked, erhverv, trafik mv.	1,8	0,0	1,8
Offentlig orden og sikkerhed	1,3	0,6	1,9
Skatte- og finansvæsen, udenrigstjenesten mv.	-1,0	0,0	-1,0
Alle øvrige områder	0,4	0,0	0,4
Offentligt forbrug i alt	22,0	8,9	30,9

Anm.: Sundhedsområdet omfatter også udgifter til plejehjem, og universiteternes udgifter til forskning er medregnet under undervisning, jf. den internationale klassifikation for nationalregnskabet.

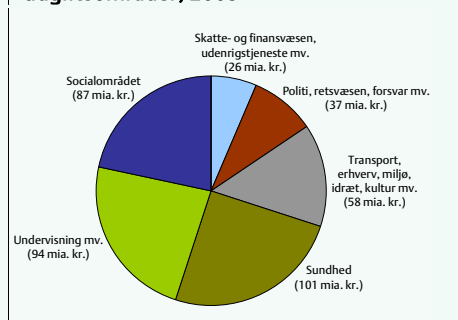
Kilde: Danmarks Statistiks opgørelse af de offentlige forbrugsudgifter samt egne beregninger og skøn.

Boks 4.2

De offentlige forbrugsudgifter

Det offentlige forbrug er betegnelsen i nationalregnskabet for de offentlige udgifter til løn til offentligt ansatte, køb af varer og tjenesteydelser, medicintilskud og andre sygesikringsydelse mv. Det offentlige forbrug udgør sammen med de offentlige investeringer den del af den samlede økonomiske aktivitet i samfundet (BNP), der varetages af det offentlige. Det er navnlig serviceopgaver, der varetages af det offentlige, og de offentlige udgifter til service udgør derfor størstedelen af de offentlige forbrugsudgifter. Social-, sundheds- og undervisningsområdet tegner sig samlet set for mere end 7/10 af det offentlige forbrug på godt 400 mia. kr. i 2005, jf. figur a. Det offentlige forbrug dækker primært over udgifter til aflønning af offentlig ansatte. Lønudgifter til sygeplejersker, læger, pædagoger, folkeskolelærere, politibetjente osv. udgør således omtrent 2/3 af de offentlige forbrugsudgifter. Hertil kommer navnlig udgifter til indkøb af varer og tjenesteydelser i den private sektor (der anvendes som input i den offentlige produktion) samt medicintilskud og andre sygesikringsydelse mv.

Figur a
Det offentlige forbrug fordelt på udgiftsområder, 2005

De offentlige serviceopgaver varetages primært i den kommunale sektor. Knap 3/4 af det samlede offentlige forbrug kan således henføres til primærkommunerne og amterne i 2005. I 2002-2005 har hele realvæksten i det offentlige forbrug ligeledes fundet sted i amter og kommuner, mens statens forbrug er reduceret i perioden 2002-2005, jf. tabel 4.4. Den kommunale strukturreform indebærer omlægninger af den offentlige opgavevaretagelse i 2005-2007. Amternes deling indebærer således et højere statsligt og primærkommunalt forbrug fra 2007, der modsvares af et lavere forbrug i regionerne i forhold til amterne. Overflytningen af skatte- og inddrivelsesområdet fra kommunerne til staten pr. 1/11 2005 påvirker tilsvarende sektorfordelingen af den offentlige forbrugsvækst i 2005 og 2006.

Kilde: Danmarks Statistik.

Den offentlige beskæftigelse er reduceret med godt 1.000 personer i 2005 i forhold til 2004 ifølge Danmarks Statistiks seneste nationalregnskabsmæssige opgørelse, *jf. tabel 4.6*. Danmarks Statistiks tidligere opgørelse viste et fald på knap 4.000 personer i 2005.

Tabel 4.6							
Ændring i den offentlige beskæftigelse, 2002-2007							
	2002	2003	2004	2005	I alt 2002- 2005	2006	2007
Antal i 1.000							
Nationalregnskabet, antal personer	9	-11	-5	-1	-8	0	0
ATP-statistikken, fuldtidspersoner ¹⁾	8	1	1	-3	7	-	-
- stat	0	-2	-3	0	-5	-	-
- amter	3	-1	1	1	5	-	-
- kommuner	6	3	2	-3	8	-	-
- Sociale kasser og fonde	0	0	0	-1	-1	-	-

1) Minimum 30 timer pr. uge. Ekskl. aktiverede i virksomhedspraktik. Danmarks Statistik korrigerer ikke for omlægning af opgaver mellem sektorer. I 2005 er sektorfordelingen påvirket af opgaveomlægningen på skatte- og inddrivelsesområdet pr. 1/11 2005.
Kilde: Danmarks Statistik samt egne beregninger og skøn.

Fra 2001 til 2005 opgør Danmarks Statistik et samlet fald i den offentlige beskæftigelse på ca. 8.000 personer, der primært kan henføres til, at der er knap 6.000 færre aktiverede i offentlig virksomhedspraktik. Den faldende offentlige beskæftigelse kan endvidere ses i sammenhæng med et fald i antallet af værnepligtige i perioden, *jf. boks 4.3*.

I 2006 og 2007 er forudsat nulvækst i den offentlige beskæftigelse. Det skal ses i lyset af, at realvæksten i det offentlige forbrug fra 2001 til 2005 på i alt 22 mia. kr. (2007-priser) er sket samtidig med, at den offentlige beskæftigelse har været svagt faldende ifølge nationalregnskabet (ekskl. aktiverede i virksomhedspraktik). Den reale offentlige forbrugsvækst har således navnlig været i form af et større nettovarekøb i den private sektor igennem de senere år. Lønkvoten i det offentlige forbrug har dermed været faldende, hvilket evt. skal ses i sammenhæng med øget brug af vikar- og konsulentordninger samt øget anvendelse af private leverandører som led i frit valg løsninger.

Beskæftigelsen i amter og kommuner er steget med i alt godt 12.000 fuldtidspersoner fra 2001 til 2005 ifølge ATP-statistikken, mens den statslige beskæftigelse er reduceret med ca. 5.000 fuldtidspersoner i samme periode. Den ATP-baserede beskæftigelsesindikator viser således en samlet vækst i den offentlige beskæftigelse på ca. 7.000 fuldtidspersoner fra 2001 til 2005. Den divergerende udvikling ifølge nationalregnskabs beskæftigelsesopgørelse og den ATP-baserede beskæftigelsesindikator i peri-

oden skal blandt andet ses i sammenhæng med, at der er tale om to forskellige opgørelser med hvert sit kilde- og metodegrundlag. Der kan blandt andet peges på, at ATP-indikatoren ikke omfatter aktiverede i offentlig virksomhedspraktik.

Boks 4.3**Den offentlige beskæftigelse 2002-2005**

Danmarks Statistiks data- og metoderevision af nationalregnskabet i juli 2005 indebar en nedrevision af den offentlige beskæftigelse. Det seneste nationalregnskab inden metoderevisionen fra foråret 2005 viste en stigning i den offentlige beskæftigelse på godt 13.000 personer fra 2001 til 2004. Det svarer omtrent til den skønnede beskæftigelsesvækst i *Økonomisk Redegørelse*, august 2004, jf. *tabel/a*. Det seneste metodereviderede nationalregnskab afspejler derimod et fald i den offentlige beskæftigelse i samme periode på knap 7.000 personer.

Tabel a**Ændring i den offentlige beskæftigelse, 2002-2004**

	2002	2003	2004	2002-2004
Ændring i 1.000 personer				
Økonomisk Redegørelse, august 2004	10	2	2 ¹⁾	14
Danmarks Statistik, foråret 2005	10	2	2	13
Danmarks Statistik, foråret 2006	9	-11	-5	-7

1) Skøn.

Kilde: Danmarks Statistik, Økonomisk Redegørelse, august 2004 samt egne beregninger.

Nedrevisionen af den offentlige beskæftigelse i nationalregnskabet kan blandt andet henføres til et fald i antallet af aktiverede i offentlig virksomhedspraktik i perioden, idet Danmarks Statistik som led i metoderevisionen medregner denne gruppe til den offentlige beskæftigelse i nationalregnskabet. Dertil kommer blandt andet virkningen af indarbejdelsen af arbejdstidsregnskabet (ATR) i nationalregnskabet som led i metode- og datarevisionen.

Danmarks Statistik har medio august offentliggjort det reviderede ATR, der afspejler en oprevison af den offentlige beskæftigelse med knap 9.000 personer i 2004 og godt 11.000 personer i 2005 i forhold til det tidligere offentliggjorte ATR. Oprevisoneren forventes isoleret set at give anledning til, at den offentlige beskæftigelse i 2004-2005 oprevideres i den næste version af nationalregnskabet.

4.2 Finanspolitikens aktivetsvirkning

Finanspolitikens umiddelbare påvirkning af den økonomiske aktivitet måles ved den ét-årige finanseffekt. En positiv finanseffekt indikerer, at finanspolitikken medvirker til at øge den økonomiske aktivitet, mens en negativ finanseffekt er udtryk for en finanspolitisk afdæmpning af aktiviteten.

Med afsæt i finanslovsforslaget og kommuneaftalerne for 2007 skønnes finanspolitikken i 2007 at have en svagt afdæmpende virkning på den økonomiske aktivitet i 2007. Finanseffekten skønnes til -0,1 pct. af BNP i 2007, *jf. tabel 4.7.*

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Aktivetsvirkning, pct. af BNP							
Udgifter i alt	0,4	0,2	-0,5	0,2	0,0	0,2	-0,1
Indtægter i alt ¹⁾	-0,2	0,1	0,1	0,4	0,1	0,1	0,0
Finanseffekt i alt	0,3	0,3	-0,4	0,6	0,1	0,2	-0,1
Midlertidig suspension af SP	-	-	-	0,1	-	-	-

1) Omlægningen af den særlige pensionsopsparing (SP) til en individuel pensionsordning fra og med 2001 påvirker ikke finanseffekten.

Finanspolitikens svagt afdæmpende aktivetsvirkning i 2007 skal ses i sammenhæng med det forudsatte fald i de offentlige investeringer på 10,0 pct. Udviklingen i de offentlige investeringsudgifter skal blandt andet ses i sammenhæng med engangsudgifter i 2006 som følge af tilpasninger som led i kommunalreformen. Aftalen om fremtidens velstand og velfærd og investeringer i fremtiden bidrager isoleret set til en forøgelse af aktiviteten i 2007 med 0,1 pct. af BNP, herunder navnlig som følge af en højere realvækst i det offentlige forbrug, men det forudsatte fald i investeringerne trækker det samlede aktivitetsbidrag ned.

I 2006 skønnes finanseffekten til godt 0,2 pct. af BNP og er dermed opjusteret med 0,1 pct. af BNP i forhold til skønnet i maj. Det skyldes primært opjusteringen af det offentlige forbrug. En oprevison af investeringerne i 2005, der trækker i retning af lavere realvækst i 2006, bidrager isoleret set til en lille reduktion af finanseffekten i 2006 sammenlignet med majvurderingen.

I lyset af konjunktursituationen er det centralt, at den økonomiske politik samlet set ikke bidrager til at forøge presset på arbejdsmarkedet i 2007, og at de indgåede aftaler om økonomien i regionerne og kommunerne bliver overholdt.

4.3 Strukturel budgetsaldo

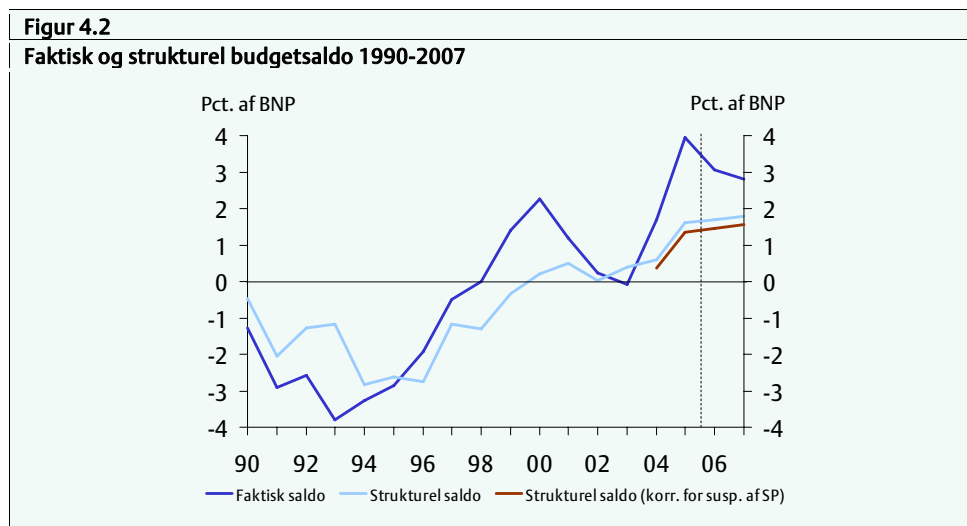
Saldoen på de offentlige finanser afhænger af konjunktursituationen. I perioder med høj økonomisk vækst stiger de offentlige indtægter fra skatter og afgifter således rela-

tivt meget, mens udgifterne til overførselsindkomster har en tendens til at falde – primært som følge af faldende ledighed. Potentialet for en gunstig udvikling i den offentlige saldo er derfor større i en højkonjunktur med lav ledighed og høj beskæftigelse end i en periode med højere ledighed og lavere beskæftigelse.

Den *strukturelle budgetsaldo* opgøres som den faktiske offentlige saldo fratrukket det positive eller negative bidrag fra konjunkturerne og angiver dermed stillingen på de offentlige finanser rensset for den givne konjunktursituation. Forskellen mellem den faktiske og den strukturelle saldo afhænger af, hvor mange ledige ressourcer der er i økonomien. Den strukturelle budgetsaldo er derfor blandt andet bestemt af finanspolitikkenes stramhedsgrad og den skønnede strukturelle ledighed.

Udover bidrag fra konjunkturerne korrigeres der i beregningen af den strukturelle saldo også for indflydelsen af særlige forhold, som ikke er direkte knyttet til konjunkturudviklingen, men som kan have betydelig og varierende indflydelse på de offentlige finanser fra år til år. Det drejer sig især om pensionsafkastskatteprovenuet, der afhænger af udviklingen i aktie- og obligationskurserne, hvorfor provenuet kan fluktuere meget kraftigt, selskabsskatteprovenuet, herunder fra Nordsøaktiviteterne, forskydninger i nettorentudgifterne samt udviklingen i de offentlige drifts- og kapitaloverførsler.

Overskuddene på den strukturelle saldo skønnes i gennemsnit til knap 1¼ pct. af BNP i 2004-2007, når der korrigeres for virkningen fra suspensionen af SP-bidraget, jf. figur 4.2.

I 2004-2007 skønnes overskuddet på den strukturelle saldo at være lavere end overskuddet på den faktiske saldo. Det skyldes især de ekstraordinært store provenuer fra pensionsafkastskatten i 2004 og 2005 og fra Nordsøaktiviteterne i 2005-2007 samt

den gunstige konjunkturudvikling i 2006 og 2007, der forventes at bidrage til en større faktisk saldo.

Fra 2002 til 2007 skønnes en forøgelse af den strukturelle saldo på knap 2 pct.-enheder af BNP, der primært kan henføres til faldende nettorenteudgifter, *jf. tabel 4.8.*

Tabel 4.8									
Den strukturelle budgetsaldo 2002-2007									
Strukturel saldo			Ændring som følge af						
	Niveau	Årlig ændr.	Finanspolitik¹⁾	Strukturel ledighed²⁾	Arbejdsudbud³⁾	Nettorenteudgifter	Nordsøindtægter	Efterspørgsel⁴⁾	Andet/residual⁵⁾
Pct. af BNP									
2002	0,0	-	-	-	-	-	-	-	-
2003	0,4	0,4	0,3	-0,1	-0,1	0,3	0,3	0,2	-0,5
2004	0,6	0,2	-0,9	0,1	0,1	0,2	0,2	0,4	0,1
2005	1,6	1,0	0,1	0,1	0,1	0,2	0,1	0,0	0,4
2006	1,7	0,1	-0,3	0,0	0,0	0,2	0,1	0,1	0,0
2007	1,8	0,1	0,2	0,1	-0,1	0,2	0,0	0,0	-0,3
I alt	-	1,8	-0,6	0,2	0,0	1,1	0,7	0,7	-0,3

Anm.: Metoden til beregningen af den strukturelle saldo er som udgangspunkt baseret på den metode, der anvendes af OECD.

- 1) Bidraget fra finanspolitikken, der er baseret på en ADAM beregning, kan som følge af metodeforskelle afvige fra de direkte provenuer, der anvendes til beregningen af finanseffekten. Personskatteprovenu-virkningen af den midlertidige suspension af SP-indbetalingerne i 2004-2007 er medregnet i bidraget fra finanspolitikken.
- 2) Den strukturelle ledighed angiver det ledighedsniveau, som er foreneligt med en langsigtsholdbar inflation.
- 3) Til grund for beregningen ligger arbejdsudbuddet målt i timer.
- 4) Strukturelle virkninger for de offentlige finanser af ændringer i efterspørgselssammensætningen, der navnlig følger af forskelle i den indirekte beskatning.
- 5) Residualen indeholder blandt andet drifts- og kapitaloverførsler, overskud af offentlig virksomhed samt skatteværdien af nettopensionsindbetalinger.

Hertil kommer, at efterspørgselssammensætningen siden 2002 – karakteriseret ved relativt høj vækst i det private forbrug – har medført et større afgiftsindhold i den samlede efterspørgsel, end hvis fremgangen havde været mere ligeligt fordelt på investeringer og eksport. I opgørelsen af den strukturelle saldo bidrager sådanne skift til at styrke den strukturelle saldo med 0,7 pct. af BNP i siden 2002.

Nordsøindtægterne bidrager også til forbedringen af den strukturelle saldo. I forbindelse med opgørelsen af den strukturelle offentlige saldo beregnes et strukturelt eller rettere et gennemsnitligt niveau for indtægterne fra Nordsøaktiviteterne som et 7 års centreret glidende gennemsnit af de faktiske Nordsøindtægter. Den aktuelt relativt høje oliepris påvirker med andre ord det beregnede strukturelle niveau for Nord-

søindtægterne og medvirker dermed til at øge de nuværende strukturelle overskud, *jf. boks 5.4 i Økonomisk Redegørelse*, august 2006.

Finanspolitikken, navnlig i 2004, bidrager omvendt til en reduktion af det strukturelle overskud i perioden 2002-2007.

Bilag 1

Bilag 1	
Engangsforbedringer og ekstraordinære forhold, 1997-2007	
Mia. kr., årets priser	
Fremrykning af selskabsskat, a conto-ordning	8,9
Korrektion vedr. Nordsø-indtægter	-0,3
Korrektion vedr. afregning i 1999 af indkomstskat til kommunerne for 1997	0,1
Afregning af indkomstskat til kommunerne for indkomståret 1995	-2,4
Likviditetsmæssige forskydninger vedr. den kommunale momsudligningsordning	0,2
Afregning af feriepenge	4,7
Feriefondens renteindtægter	0,1
Fremrykning af kildeskatteafregning	8,8
Aktiesalg, EKR Kreditforsikring	0,3
Etablering af Statens Ejendomsselskab	0,2
1997 i alt	20,7
Fremrykning af selskabs-, fonds- og kulbrintebeskatningen	1,6
Korrektion vedr. Nordsø-indtægter	-1,2
Afregning af indkomstskat til kommunerne for indkomståret 1996	-1,3
Korrektion vedr. afregning i 2000 af indkomstskat til kommunerne for 1998	0,1
Likviditetsmæssige forskydninger vedr. den kommunale momsudligningsordning	1,0
Scandlines	0,5
Salg af aktier i TeleDanmark	30,9
Omlægning af statslige aktiver	1,9
Harmoniseret afregning af lønsumsafgift	0,7
Betalingsregler for elafgift (inkl. momseffekt)	0,5
1998 i alt	34,7
Fremrykning af selskabs-, fonds- og kulbrintebeskatningen	5,2
Korrektion vedr. Nordsø-indtægter	-1,9
Afregning af indkomstskat til kommunerne for indkomståret 1997	-0,1
Korrektion vedr. afregning i 2001 af indkomstskat til kommunerne for 1999	0,1
Korrektion vedr. afregning i 2001 af kapitalpensionsafgift til kommunerne for 1999	-0,3
Likviditetsmæssige forskydninger vedr. den kommunale momsudligningsordning	0,2
Aftale med Naturgas Syd og DONG	-1,4
Kapitalindsud i COMBUS	-0,3
Acontoindbetaling vedr. Dansk Tipstjeneste	0,7
Salg af statslige aktiver	1,3
Pinsepakken	-0,7
1999 i alt	2,9

Bilag 1	
Engangsforbedringer og ekstraordinære forhold, 1997-2007	
Mia. kr., årets priser	
Korrektion vedr. pensionsafkastskat	2,7
Selskabsskat	-3,4
Korrektion vedr. Nordsø-indtægter	1,9
Afregning af indkomstskat til kommunerne for indkomståret 1998	1,3
Korrektion vedr. afregning i 2002 af personskat mv. til kommunerne for 2000	2,8
Korrektion vedr. afregning i 2002 af kapitalpensionsafgift til kommunerne for 2000	0,8
Likviditetsmæssige forskydninger vedr. den kommunale momsudligningsordning	-0,9
Pinsepakken	0,8
Overdragelse af statshavne	-0,7
Kapitaludtræk fra Post Danmark	0,3
Ekstraordinær indfrielse af saneringslån (Københavns kommune)	0,5
Ekstraordinært udbytte fra PostDanmark og DSB	0,2
Frivillige indbetalinger af personskat	0,4
Opløsning af Dansk Eksportfinansieringsfond	0,2
Omlægning af kredittider for moms (inkl. afledt effekt på andre afgifter)	12,4
Omlægning af kredittider for vandafgiften	0,2
Afvikling af ejendomsselskabet TOR I/S	-1,0
Ændring af procentgodtgørelse	0,5
Kraftvarmeværkers efterbetaling	0,3
Overførsel fra Hypotekbankens reserver	1,0
Salg af aktier i Københavns Lufthavn	0,9
2000 i alt	21,3
Korrektion vedr. pensionsafkastskat	-11,8
Selskabsskat	7,9
Korrektion vedr. Nordsø-indtægter	0,7
Afregning af indkomstskat til kommunerne for indkomståret 1999	-0,1
Afregning af kapitalpensionsafgift til kommunerne for indkomståret 1999	-0,3
Korrektion vedr. afregning i 2004 af personskat mv. til kommunerne for 2001	2,1
Korrektion vedr. afregning i 2003 af kapitalpensionsafgift til kommunerne for 2001	0,1
Likviditetsmæssige forskydninger vedr. den kommunale momsudligningsordning	-0,7
Ekstraordinært aktieudbytte fra DONG m.fl.	1,0
Stramning af momskredittider for store virksomheder	14,4
Afskaffelse af importmoms	-1,9
Omlægning af momskredittider for landbrug (inkl. afledt effekt på andre afgifter)	0,5
Stramning af kredittid for lønsumsafgift	0,3
Pinsepakken	1,1
Frivillige skatteindbetalinger	6,3
Fastfrysning af personfradrag/nedsættelse af A-kassekontingent	-1,2
Ekstraordinært bidrag til EU sfa. omlægning af kredittider for moms i 2000	-0,5
Overdragelse af statshavne	-0,1
Ændret beskatning af husdyrbesætninger	0,4
Naturgas Sjællands overgang til DONG	-0,2
UMTS-licenser – ekstraordinær indtægt i 2001 i forhold til den årlige indtægt 10 år frem	0,7
Indbetaling fra DTU m.fl. vedr. overgang til selveje	1,8
Tilbagebetaling af kantinemoms	-0,3
Statens forsknings- og uddannelsesbygninger	-0,6
Afregning vedr. told og landbrugsafgifter til EU (refusion af opkrævningsomkostninger)	-0,4
2001 i alt	19,2

Bilag 1	
Engangsforbedringer og ekstraordinære forhold, 1997-2007	
Mia. kr., årets priser	
Korrektion vedr. pensionsafkastskat	-12,6
Selskabsskat	3,2
Korrektion vedr. Nordsø-indtægter	-1,8
Afregning af personskat mv. til kommunerne for indkomståret 2000	-2,8
Afregning af kapitalpensionsafgift til kommunerne for indkomståret 2000	-0,8
Korrektion vedr. afregning i 2005 af personskat mv. til kommunerne for 2002	-0,2
Likviditetsmæssige forskydninger vedr. den kommunale momsudligningsordning	1,1
Pinsepakke	0,8
Ekstraordinært bidrag til EU som følge af omlægning af kredittider for moms i 2001	-0,4
Fastfrysning af personfradrag/nedsættelse af A-kassekontingent	1,2
EU-formandskab	-0,8
Stramning af kredittider for A-skat og arbejdsmarkedsbidrag	14,8
Tilbagebetaling af kantinemoms	-0,5
Omlægning af statslige aktiver	0,7
Konkurrenceevnepakke, lempelse af kredittid for mellemstore virksomheder	-1,5
Mindreforbrug som følge af reduktion af videreførte midler	0,5
Regeringsinitiativer i forbindelse med FL02 og 100-dages programmet	0,2
Ekstraordinært låneafdrag fra DONG	0,5
Mindreudgift vedr. tjenestemandspensioner	1,6
Statens forsknings- og uddannelsesbygninger	0,9
Afregning vedr. told og landbrugsafgifter til EU (refusion af opkrævningsomkostninger)	0,4
2002 i alt	4,3
Korrektion vedr. pensionsafkastskat	-5,9
Selskabsskat	7,5
Korrektion vedr. Nordsø-indtægter	-6,0
Afregning af indkomstskat mv. til kommunerne for indkomståret 2000	-0,3
Afregning af kapitalpensionsafgift til kommunerne for indkomståret 2001	-0,1
Korrektion vedr. afregning i 2006 af personskat mv. til kommunerne for 2003	-2,1
Likviditetsmæssige forskydninger vedr. den kommunale momsudligningsordning	1,8
Modregning af regeringsinitiativer i forbindelse med FL02 og 100-dages programmet	-0,2
Ekstraordinært udbytte fra DSB	0,2
Omlægning af statslige aktiver	1,0
En afregningskonto	3,5
DONG ekstraordinært afdrag af lån	0,4
Overførsel af midler fra Hypotekbanken	0,3
Supplerende engangsydelse til folkepensionister	-0,4
Grænsehandel	-0,3
Medarbejderaktieordninger, jf. Coloplast-dommen	-1,0
Tabt landsretskendelse vedr. momsopgørelse fra selvejende institutioner	-0,1
Tilbagebetaling af kantinemoms	-0,1
Tilkendt erstatning i Wanadoo-sagen	0,1
Ejendomssalg på ministerområder	0,1
Indtægt fra salg af radio-sendetilladelser (P5 og P6)	0,1
Teknisk omlægning vedr. SES, kontorejendomme	0,2
Førtidig indfrielse af udviklingslån (Indien)	0,5
Ekstraordinær tilbagebetaling af EU-bidrag for 2003	0,6
2003 i alt	-0,1

Bilag 1	
Engangsforbedringer og ekstraordinære forhold, 1997-2007	
Mia. kr., årets priser	
Korrektion vedr. pensionsafkastskat	10,7
Selskabsskat	-2,0
Korrektion vedr. Nordsø-indtægter	-2,4
Afregning af personskat mv. til kommunerne for indkomståret 2001	-2,1
Udlodninger fra IØ og IFU samt afvikling af investeringsfonden for vækstmarkeder	1,4
Tabt landsretskendelse vedr. momsopgørelse fra selvejende institutioner	-0,1
Overførsel af midler fra Hypotekbanken	0,5
Ekstra bevilling til udbetaling af overarbejde	-0,1
Aftale vedrørende DUC's olie- og gasindvinding	2,0
Køb af Gastra A/S	-1,1
Aktieudbytte fra Dong A/S	1,1
Ekstraordinært udbytte fra DSB	0,1
Overdragelse af statens aktiepost i Orange Holding	0,1
Tilbagebetaling af statsstøtte	1,1
Rekapitalisering af TV2/Danmark	-0,8
2004 i alt	8,4
Korrektion vedr. pensionsafkastskat	21,4
Selskabsskat	4,7
Korrektion vedr. Nordsø-indtægter	4,7
Afregning af personskat mv. til kommunerne for indkomståret 2002	0,2
Likviditetsmæssige forskydninger vedr. den kommunale momsudligningsordning	-1,4
Ekstraordinært udbytte fra DSB	0,4
Køb og salg af bygninger og grunde mv.	0,1
Post Danmark	0,6
Overførsel af midler fra Hypotekbanken	2,2
Stiftertilgodehavende i Københavns Havn	0,7
Udbetalinger af opsavede midler til universiteterne	-0,8
Salg af Statens Bilinspektion	0,5
Salg af Gastra A/S	1,1
Salg af statens aktier i Bella Center A/S	0,1
Ekstraordinært udbytte fra Scandlines	0,3
Salg af aktier i Post Danmark	1,4
Indfrielse af statslån til institutioner under § 20	0,6
Engangsudgifter ifm. overdragelse af skatteligningen til staten	-0,5
Kapitalinds kud i Bornholmstrafikken A/S	-0,2
Indtægter for omlægning af Danmarks Skibskreditfond	0,4
2005 i alt	36,6
Korrektion vedr. pensionsafkastskat	-9,6
Selskabsskat	1,3
Korrektion vedr. Nordsø-indtægter	14,2
Afregning af personskat mv. til kommunerne for indkomståret 2003	2,1
Likviditetsmæssige forskydninger vedr. den kommunale momsudligningsordning	-0,2
Omlægning af statslige aktiver (FL06 § 35)	2,3
Overførsel af midler fra Hypotekbanken	0,1
Udlodninger fra IØ og IFU	0,3
Salg af ejendomme og grunde	0,1
Ekstraordinære udbytter under § 28	0,1
Engangsudgifter i forbindelse med Kommunalreformen	-0,7
Tilbageførsel fra Danmarks Erhvervsfond	1,4
2006 i alt	11,2

Bilag 1	
Engangsforbedringer og ekstraordinære forhold, 1997-2007	
Mia. kr., årets priser	
Korrektion vedr. pensionsafkastskat	-9,8
Selskabsskat	0,0
Korrektion vedr. Nordsø-indtægter	6,0
Omlægning af statslige aktiver (FL06 § 35)	2,0
Udlodninger fra IØ og IFU	0,2
2007 i alt	-1,5

Bilag 2

Bilag 2									
Offentlige finanser, 2005-2007									
	2005			2006			2007		
	Maj	Aug.	Ændr.	Maj	Aug.	Ændr.	Maj	Aug.	Ændr.
Mia. kr., løbende priser									
Forbrug	401,9	402,0	0,1	415,2	417,8	2,6	427,6	433,1	5,5
Overførsler	256,2	255,5	-0,7	260,3	259,5	-0,8	267,6	268,6	1,0
Investeringer	27,2	27,6	0,3	30,4	30,4	0,0	28,7	27,9	-0,8
Renteudgifter	42,1	40,0	-2,1	37,0	37,3	0,3	35,5	36,5	1,0
Subsidier	34,0	35,1	1,1	36,3	36,3	0,0	37,3	37,9	0,6
Øvrige udgifter ¹⁾	42,8	41,3	-1,5	43,2	43,3	0,1	46,5	45,8	-0,7
Udgifter i alt²⁾	804,3	801,5	-2,8	822,4	824,6	2,2	843,2	849,9	6,7
Persoonskatter mv. ³⁾	328,0	323,6	-4,3	335,0	338,5	3,5	348,0	351,5	3,5
Arbejdsmarkedsbidrag	67,2	66,8	-0,4	70,5	71,1	0,5	73,3	73,9	0,6
Selskabsskatter	56,6	56,1	-0,4	62,7	62,8	0,2	59,0	59,0	0,0
Pensionsafkastskat	31,7	31,5	-0,2	4,9	1,0	-3,9	10,5	6,5	-4,0
Moms	153,9	155,6	1,6	162,4	165,8	3,4	168,4	172,8	4,4
Registreringsafgift	21,9	21,9	0,1	22,6	24,5	1,8	23,0	24,7	1,7
Øvrige indirekte skatter	97,8	97,1	-0,7	97,9	99,0	1,1	98,7	98,9	0,3
A-kassebidrag mv.	17,4	17,1	-0,2	17,5	17,5	0,0	17,8	18,0	0,2
Renteindtægter	21,4	20,5	-0,8	20,6	20,7	0,2	20,4	21,1	0,6
Bruttoestindkomst	28,2	28,2	0,0	28,8	28,8	0,0	29,5	29,2	-0,3
Øvrige indtægter ⁵⁾	41,8	44,2	2,4	45,3	45,1	-0,2	43,4	42,1	-1,3
Indtægter i alt²⁾	865,7	862,7	-3,0	868,2	874,7	6,5	892,0	897,7	5,7
Offentlig saldo	61,4	61,2	-0,2	45,8	50,1	4,2	48,8	47,8	-1,0
Renter, netto	20,7	19,5	-1,2	16,5	16,5	0,1	15,1	15,4	0,4
Offentlig primær Saldo ⁶⁾	82,1	80,7	-1,4	62,3	66,6	4,3	63,8	63,2	-0,6

1) Øvrige udgifter indeholder blandt andet kapitaloverførsler, overførsler til Færøerne og Grønland samt bidrag til EU's budget.

2) Opgørelsen af de samlede offentlige udgifter og indtægter afviger fra Danmarks Statistiks opgørelse. Danmarks Statistik henfører f.eks. indtægter fra salg af varer og tjenester, der indgår i det offentlige forbrug, til indtægterne, mens det samlede offentlige forbrug indgår på udgiftssiden i tabellen. På den baggrund afviger udgifts- og indtægtstrykket definatorisk fra opgjorte tryk, der er baseret på Danmarks Statistiks opgørelser.

3) Persoonskatter mv. indeholder: Kildeskatte, ejendomsværdiskat, vægtafgift fra husholdninger, afgift af dødsboer og gaver samt andre personlige skatter.

4) Bidrag til sociale ordninger (A-kassebidrag, efterlønsbidrag mv.).

5) Øvrige indtægter indeholder blandt andet overskud af offentlig virksomhed, diverse drifts- og kapitaloverførsler fra andre indenlandske sektorer og EU samt imputerede (beregned) indtægter i form af bidrag til tjenestemandspensioner.

6) Den primære saldo angiver stillingen på de offentlige finanser før nettorenteudgifter.